

# 2020

## **Regnskabsmæssig behandling og problemstillinger ved trinvis virksomhedsovertagelser med fokus på indre værdis metode**



Forfatter: Michael Hougaard Sølvkjær

Dato: 16. januar 2020

Opgave: Speciale fra Cand.merc.aud., AAU

## Titelblad

<b>Uddannelse</b>	Cand. Merc. Aud.
<b>Uddannelsessted</b>	Aalborg Universitet
<b>Semester</b>	10. semester
<b>Semestertema</b>	Kandidatafhandling
<b>Titel</b>	Regnskabsmæssig behandling og problemstillinger ved trinvis virksomhedsovertagelser med fokus på indre værdis metode
<b>Vejleder</b>	Hans B. Vistesén
<b>Antal tegn</b>	214.246
<b>Forfatter</b>	Michael Hougaard Sølvkjær
<b>Studie nr.</b>	20104399
<b>Afleveringsdato</b>	16. januar 2020

---

Michael Hougaard Sølvkjær

---

Afleveringsdato

## Executive summary

This thesis is developed as a completion of the master's program, Cand. Merc. Aud, at Aalborg University. The topic of this thesis is accounting processing and issues of step by step acquisition focusing on the equity method in accordance with the Danish Financial Statements Act. The thesis is based on theory for accounting class B to major C, which is why it is limited for other accounting classes. In order to understand the accounting processing for step by step acquisitions and identify the possible issues associated with this topic, the thesis has examined the theory of classification of equity investments, the theory of recognition of equity investments and measurement of acquisitions.

Following the theoretical examination of the beforementioned areas, there is made an example of a step by step acquisition of a fictional company, where the transition from classification as *other investments* → *investments in associates* → *investments in subsidiaries* → *investments in associates* and finally back to classification as *other investments* are processed by using the equity method considered as a *measurement method*. The case-based approach to the empirical section of the thesis is used to show how balance sheet items, income statements and notes are affected by these transitions, as well as provide a starting point for a discussion of the identified issues in step by step acquisitions.

Subsequently the most important identified issues in connection with step by step acquisitions is discussed in relation to IFRS 3, IFRS 10, IAS 28 and then there is made a recommendation for accounting for these issues in relation to the use of the *measurement method* and *the consolidation method*. The recommendations are commented and discussed.

Finally, in the thesis the future of the equity method is discussed where pros and cons for the method are compared in relation to the cost method.

## Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	3
1. Indledning.....	6
1.1. Problemformulering.....	8
1.2. Opgavens struktur.....	10
1.3. Metodevalg.....	11
1.3.1. Kildekritik.....	11
1.4. Afgrænsning.....	12
2. Teori om klassificering af kapitalandele generelt.....	13
2.1. Introduktion til årsregnskabsloven.....	13
2.2. Klassificering af kapitalandele i årsregnskabet.....	15
2.2.1. Dattervirksomhed.....	17
2.2.3. Associerede virksomheder.....	22
2.2.4. Andre værdipapirer og kapitalandele.....	24
2.2.5. Delkonklusion.....	25
3. Teori om indregning af kapitalandele.....	27
3.1. Kostprismetoden, ÅRL §40.....	30
3.2. Dagsværdimetoden, ÅRL § 41.....	32
3.3. Indre værdis metode, ÅRL 43 a.....	32
3.4. Oplysningskrav vedrørende kapitalandele i årsregnskabet.....	33
3.5. Delkonklusion.....	35
4. Virksomhedssammenslutninger.....	38
4.1. Definition af en virksomhedssammenslutning.....	38
4.2. Virksomhedssammenslutninger i forbindelse med benyttelse af indre værdis metode.....	38
4.2.1. Overtagelsesmetoden.....	38
4.3. Skal IFRS 3 altid benyttes som vejledning ved virksomhedssammenslutninger?.....	56
4.3.1. Overgangsbestemmelser.....	62

4.4. Delkonklusion .....	63
5. Anvendt regnskabspraksis generelt.....	67
5.1. Det retvisende billede .....	67
5.2. Metodevalg.....	68
5.3. Delkonklusion .....	70
6. Eksempel på regnskabsmæssig behandling af en trinvis virksomhedsovertagelse .....	72
6.1. Beskrivelse af case virksomhed .....	72
6.1.1. Regnskabsmæssig behandling for regnskabsåret 2019 (1. januar – 31. december).74	
6.2. Andre værdipapirer og kapitalandele → Associerede virksomheder .....	76
6.2.1. Behandling af de først indkøbte 15% af anparterne i Friskt Til Døren ApS.....	77
6.2.2. Overtagelsesmetoden i praksis i denne case .....	78
6.2.3. Regnskabsmæssige behandling, efterfølgende måling pr. 31. december 2020 .....	83
6.3. Yderligere tilkøb af anparter, fortsat betydelig indflydelse (associeret virksomhed).....	85
6.3.1. Regnskabsmæssige behandling, efterfølgende måling pr. 31. december 2021 .....	87
6.4. Associerede virksomheder → Dattervirksomheder .....	89
6.5. Dattervirksomheder → Associerede virksomheder .....	95
6.6. Associerede virksomheder → Andre værdipapirer og kapitalandele .....	97
7. Regnskabsmæssige problemstillinger ved trinvis virksomhedsovertagelser og indre værdis metode .....	101
7.1. Direkte transaktionsomkostninger .....	104
7.2. Efterfølgende ændringer til et betinget købsvederlag .....	105
7.3. Trinvis virksomhedsovertagelse – opnåelse af kontrol .....	107
7.4. Køb og salg af minoritetsinteresser .....	109
7.5. Sammenfatning .....	112
8. Konklusion .....	121
9. Litteraturliste .....	125
9.1. Lovgivning og regulering.....	125
9.2. Bøger.....	125
9.3. Hjemmesider .....	125
9.4. ISA'er.....	125
9.5. Artikler .....	126
Bilag 1 .....	127
Bilag 2 .....	129
Bilag 3 .....	130
Bilag 4 .....	133

Bilag 5 .....	135
Bilag 6 .....	137
Bilag 7 .....	140

## 1. Indledning

Regnskabsmæssig behandling ved indregning af kapitalandele i modervirksomheder og øvrige virksomheder er et område, som er relevant i mange regnskaber. Ledelsen skal først tage stilling til hensigten med købet af kapitalandelen, hvorefter kapitalandelen skal klassificeres korrekt i virksomhedens balance og til sidst skal ledelsen vælge, hvilken anvendt regnskabspraksis de vil benytte på området. Det virker som udgangspunkt simpelt, og det var ligeså den mening, jeg havde, inden jeg gik i gang med at researche til specialet. Eftersom jeg har læst mere teori på området, er det både i praksis og teoretisk ikke så simpelt som tidligere antaget.

Jeg har været revisor i 10 år og synes egentligt, at jeg har været med til at løse en lang række problemstillinger inden for netop dette område. Eftersom jeg løbende er blevet "klogere" i min skriveproces til specialet, sidder jeg tilbage med et par tanker, som fylder oppe i hovedet:

- Har jeg indregnet kapitalandele ved brug af indre værdis metode forkert hele tiden?
  - Købesumsallokering - fik jeg nu gjort det rigtigt?
  - Hvordan var det egentlig, jeg behandlede de situationer, hvor der blev købt kapitalandele over flere omgange?
  - Har jeg nogensinde taget stilling til, hvilken metode indenfor indre værdis metode jeg brugte i regnskabet? Og vidste jeg reelt egentlig, at der var mere end én metode?
- Har jeg nogensinde spurgt ind til kunden, om det er planen, at der skal købes flere anparter i samme selskab over tid? For derefter at komme med rådgivning om, hvordan vi "nemtest kommer i mål med den regnskabsmæssige behandling heraf i fremtiden?
  - Hvad nu hvis, jeg bliver i tvivl om, hvad jeg skal gøre regnskabsmæssigt, kan jeg så slå op i "biblen"/årsregnskabsloven og finde svarene, eller skal jeg bruge IFRS som fortolkningsbidrag?

Når jeg ovenfor skriver "jeg", er det fordi i størstedelen af de sager, jeg har siddet med, har jeg ageret regnemaskine for mine kunder, da de ikke har en professionel ledelse med kompetencerne til selv at tage stilling til ovenstående.

I den perfekte verden leverer ledelsen alt materiale til os, som vi revisorer herefter behandler. I specialet er der taget udgangspunkt i virksomheder, som aflægger årsregnskab efter regnskabsklasse C og disse vurderes, at have enten en ledelse med disse kompetencer eller også en ansat CFO, som kan levere ovenstående materiale og forudsætninger til revisoren.

Efter jeg havde læst teorien igennem 1. gang, må jeg indrømme, at jeg gik en runde på kontoret, og spurgte mine kollegaer, om de kendte til begreberne målemetode, konsolideringsmetode, købesumsallokering og trinvis virksomhedsovertagelser? Enkelte kendte til begreberne, men ville ikke kategorisere sig selv som værende eksperter på området. Størstedelen af mine kollegaer kendte ikke til begreberne og dette sammen med min generelle tvivl omkring ovenstående, er en af årsagerne til, hvorfor dette emne er valgt til mit speciale.

Ydermere har min research vist sig, at der fra lovgivers side både i Danmark og internationalt er en del regnskabsmæssige problemstillinger omkring trinvis virksomhedsovertagelser og sammenspillet med indre værdis metode, som endnu ikke er afklaret. Reglerne omkring virksomhedssammenslutninger og koncernregnskaber blev ændret i forbindelse med opdateringen af årsregnskabsloven i 2015, og dette har betydet, at fortolkningen af brugen af indre værdis metode har ændret sig markant.

Denne ændring har givet anledning til en del problemstillinger i forbindelse med sammenspillet mellem trinvis virksomhedssammenslutninger og benyttelse af indre værdis metode, og det synes jeg, er både relevant og meget spændende at dykke ned i, hvilket er en anden af årsagerne til, hvorfor dette emne er valgt til mit speciale.



## 1.1. Problemformulering

**Arbejdstitel: Regnskabsmæssig behandling og problemstillinger ved trinvis virksomhedsovertagelser med fokus på indre værdis metode.**

Ved bearbejdelse af ovenstående arbejdstitel har jeg benyttet mig af viden opnået fra mit daglige virke som revisor, samt viden opnået ved gennemførelse af studiet Cand. Merc. Aud. på Aalborg Universitet.

Jeg vil undersøge, de regnskabsmæssige problemstillinger der er ved indregning af kapitalandele ved trinvis overtagelser med fokus på indre værdis metode og med udgangspunkt i reglerne i årsregnskabsloven. Jeg vil diskutere de regnskabsmæssige problemstillinger ved hjælp af skitserede eksempler konstrueret til formålet.

For at skitsere en trinvis virksomhedsovertagelse af en kapitalandel, vil jeg arbejde med et fiktivt moderselskab kaldet "Frugt og Grønt ApS", som i løbet af en årrække køber andele i et fiktivt selskab kaldet "Friskt Til Døren ApS".

Skitseringen af en trinvis virksomhedsovertagelse vist med eksempler, skal bruges til at diskutere de regnskabsmæssige problemstillinger, der kan komme ved skift fra en klassificeringsgruppe til en anden i årsregnskabet. Eksemplet i opgaven vil tage udgangspunkt i en trinvis virksomhedsovertagelse, hvor ejerskabet af den tilkøbte kapitalandel går fra at skulle klassificeres som *andre værdipapirer og kapitalandele* til *kapitalandele i associerede virksomheder* og til sidst til *kapitalandele i dattervirksomheder*. Herefter vil den regnskabsmæssige behandling blive vist, hvor der i to steps sælges kapitalandele, hvor klassificeringen skifter fra *kapitalandele i dattervirksomheder* til *kapitalandele i associerede virksomheder* og til sidst som *andre værdipapirer og kapitalandele*.

Til sidst i specialet, udplukkes de regnskabsmæssige problemstillinger, jeg finder væsentligst i forhold til sammenspillet med indre værdis metode i en trinvis virksomhedsovertagelse og diskutere samt kommentere herpå.

For at kunne belyse den valgte arbejdstitel, vil jeg benytte mig af følgende undersøgelsesspørgsmål:

**Teori om klassificering af kapitalandele:**

- Hvad er andre værdipapirer og kapitalandele?
- Hvad er en associeret virksomhed?
  - Hvad er betydelig indflydelse?
    - Hvordan konstateres denne?
- Hvad er en dattervirksomhed?
  - Hvad er en koncern i regnskabsmæssig forstand?
    - Hvad er bestemmende indflydelse?
      - Hvordan konstateres denne?

**Teori om indregning af kapitalandele:**

- Hvornår og hvordan indregnes kapitalandelen til kostpris?
- Hvornår og hvordan indregnes kapitalandelen efter indre værdis metode?
  - Hvad er målemetoden?
  - Hvad er konsolideringsmetoden?
- Hvornår og hvordan indregnes kapitalandelen til dagsværdi?

**Teori om indregning og måling ved opkøb:**

- Hvad er en virksomhedsovertagelse/virksomhedssammenslutning?
- Hvad er overtagelsesmetoden?
  - Hvornår skal eller kan den benyttes?

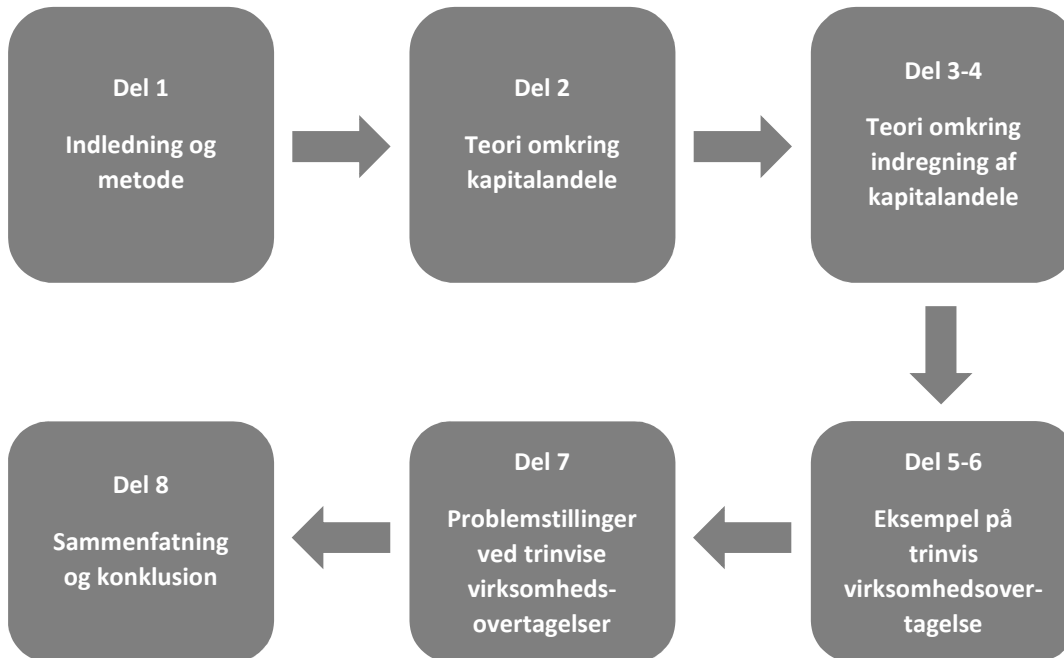
**Kort beskrivelse af Frugt og Grønt ApS og Friskt Til Døren ApS:**

- Hvad er selskabernes aktivitet og nuværende ejerstruktur?
- Hvilken regnskabsklasse tilhører selskaberne?
- Hvilke regler aflægges selskaberne regnskab efter?

Ved besvarelse af ovenstående undersøgelsesspørgsmål vurderes det, at det teoretiske grundlag er på plads for at kunne identificere, hvilke problemstillinger der er ved regnskabsmæssig behandling af en trinvis virksomhedsovertagelse med fokus på indre værdis metode med udgangspunkt i årsregnskabsloven.

## 1.2. Opgavens struktur

Opgaven vil være opbygget efter nedenstående struktur:



Specialets del 2, 3 og 4 vil være redegørende afsnit.

Specialets del 5, 6 og 7 vil både være redegørende og analyserende. Årsagen til at specialets del 5, 6 og 7 vil være redegørende er, at afsnittene hovedsageligt vil blive skrevet på baggrund af gældende lovgivning og praksis/anbefalinger på området. Den analyserende del vil være de tilknyttede tanker, eksempler og anden supplerende kontekst til lovgivningen og praksis/anbefalingerne i del 5, 6 og 7.

Specialets del 8 vil både være et vurderende og konkluderende afsnit, hvori specialet vil udtrykke en subjektiv holdning på baggrund af den gældende lovgivning og praksis/anbefalinger som specialet redegøre for i del 5, 6 og 7.

### 1.3. Metodevalg

Fremgangsmåden med specialet har været med udgangspunkt i lovgivningen og bøgerne/artiklerne:

- *Årsrapporten, kommentarer til årsregnskabsloven*, 7. udgave af Henrik Steffensen, Lykke Skødt, Jan-Christian Nilsen og Jan Fedders.
- *Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven*, 6. udgave 2019/20.
- *Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3)*, marts 2018, sag. 2017-14.721/JanNIL.
- *Indre værdis metode nu og i fremtiden?* EY's temaartikel 12/april 2019.

Analysemetoden er analytisk, som udelukkende beskriver, hvordan lovgivningen og praksis/anbefalingerne er på området. Det er taget udgangspunkt i lovgivningen, bøgerne og artiklerne som nævnt ovenfor samt praksis på området. Der analyseres nogle steder mere i dybden end andre, og dette gøres for at holde fokus på den primære del af problemformuleringen, som er at analysere den regnskabsmæssige behandling og identificere problemstillingerne ved trinvis virksomhedsovertagelser og indre værdis metode med udgangspunkt i årsregnskabsloven.

Der er lavet en systematisk og grundig beskrivelse af teorien omkring klassificering af kapitalandele, indregning af kapitalandele og øvrig nødvendig teori herom. Herefter er der lavet en eksemplificering af en trinvis virksomhedsovertagelse igennem en fiktiv virksomhed. Eksemplificeringen bruges til at understøtte den diskussion af identificerede problemstillinger i forhold til trinvis virksomhedsovertagelser og brugen af indre værdis metode med udgangspunkt i årsregnskabet, som specialet afsluttes med.

#### 1.3.1. Kildekritik

Der er i specialet grundlæggende taget udgangspunkt i de ovenstående bøger og artikler. Bogen, *Årsrapporten – kommentarer til årsregnskabsloven*, er fast inventar i de fleste revisionshuse og benyttes ofte, hvis ikke dagligt, hvorfor det vurderes at denne har høj troværdighed og objektivitet. Det samme kan sige som bogen, *Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20*, som ligeså er

fast inventar i de fleste revisionshuse, og denne vurderes også at have høj troværdighed og objektivitet. Udtalelsen fra Erhvervsstyrelsen kommer fra lovgivende instans i forhold til årsregnskabsloven, hvorfor denne må vurderes at have høj troværdighed og objektivitet.

#### 1.4. Afgrænsning

Generelt er specialet lavet med fokus på den regnskabsmæssige behandling i forhold til trinvis virksomhedsovertagelser, og der afgrænses derfor fra selskabsretlige og skatteretlige emner i specialet. Specialet vil hovedsageligt indeholde teori gældende for regnskabsklasse B til store C, hvorfor der afgrænses fra regnskabsklasse A, mikro B og D.

Der er fokus på andre kapitalandele og værdipapirer, associerede virksomheder og dattervirksomheder, hvorfor der afgrænses fra special purposes entities, fællesledelede arrangementer, driftsfællesskaber og joint ventures. Der afgrænses fra disse, fordi de efter min vurdering ikke er hyppigt brugte i Danmark.

Der vil blive fokuseret på finansielle anlægsaktiver i specialet, hvor kun finansielle poster i resultatopgørelsen og egenkapitalen i balancen berøres, hvorfor der afgrænses fra øvrige elementer i både resultatopgørelsen og balancen.

Der er i specialet fokus på handler mellem uafhængige parter, hvorfor sammenlægningsmetoden og book-value-metoden, som bruges ved koncerninterne sammenslutninger, ikke vil blive diskuteret. Årsagen til at der afgrænses for koncerninterne sammenslutninger er, at det ikke vurderes, at der er store problemstillinger hermed.

## 2. Teori om klassificering af kapitalandele generelt

### 2.1. Introduktion til årsregnskabsloven

Alle virksomheder i Danmark er underlagt årsregnskabsloven, som i daglig tale kaldes ÅRL. Visse virksomheder er dog undtaget årsregnskabsloven, men de er ikke relevante for specialet, hvorfor disse ikke kommenteres yderligere.

De fleste virksomheder skal aflægge og indberette en årsrapport til Erhvervsstyrelsen i Danmark, men hvad årsrapporten skal indeholde, kommer an på, hvilken regnskabsklasse virksomheden hører under.

Årsregnskabsloven indeholder således bestemmelser for, hvordan virksomhederne inddeles i en af fire forskellige regnskabsklasser, og hvad virksomhedernes årsrapporter derefter mindst skal indeholde.

Der eksisterer fire regnskabsklasser, hvoraf regnskabsklasse A er den nederste klasse, og regnskabsklasse D er den øverste og mest omfattende. Alle virksomheder, uagtet af hvilken regnskabsklasse de tilhører, skal overholde de såkaldte grundlæggende forudsætninger. Ydermere skal virksomhederne som minimum overholde reglerne i den regnskabsklasse de tilhører, samt reglerne i regnskabsklasserne under den. En virksomhed som for eksempel hører under regnskabsklasse C, skal udover at overholde de grundlæggende forudsætninger også overholde reglerne for både regnskabsklasse A, B og C. Regnskabsklasse C er delt op i mellemstore og store virksomheder.

Hvilken regnskabsklasse virksomheden skal aflægge årsrapport efter, kommer an på størrelsen af virksomheden. Størrelseskravene til regnskabsklasserne inddeles efter følgende kriterier:

- Balancesum
- Nettoomsætning
- Antal ansatte

Størrelseskravene til regnskabsklasserne ses nedenfor i figur 1:

Regnskabsklasse	A <sup>1</sup>	B <sup>2</sup>	B <sup>2</sup>	C	C	D
	Personlige virksomheder og meget små virksomheder omfattet af LEV	Mikro	Små	Mellemstore	Store	Børsnoterede og statslige aktieselskaber
<b>Balancesum (mio. kr.)</b>	0-7	0-2,7	0-44	44-156	>156	Alle uanset størrelse
<b>Nettoomsætning (mio. kr.)</b>	0-14	0-5,4	0-89	89-313	>313	
<b>Antal ansatte</b>	0-10	0-10	0-50	50-250	>250	

Figur 1 - Oversigt over beløbsgrænser for regnskabsklasser (egen tilvirkning)

- 1) Størrelsesgrænserne gælder kun for virksomheder omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.
- 2) Kapitalselskaber, herunder aktie- og anpartsselskaber, omfattes som minimum af regnskabsklasse B.<sup>1</sup>

Virksomheder, der i to regnskabsår i træk overskrider 2 ud af 3 ovennævnte størrelser, hører under gruppen store virksomheder under regnskabsklasse C.

I regnskabsklasse D er virksomheder ikke omfattet af deres størrelse, men om de er børsnoteret eller statslige aktieselskaber. Virksomheder i regnskabsklasse D aflægger regnskab efter

<sup>1</sup> EY – Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20, side 39

international financial reporting standards, som i daglig tale kaldes IFRS. IFRS, er lige som årsregnskabsloven et sæt regnskabsstandarder, der henvender sig til virksomhederne. IFRS er de gældende internationale regnskabsstandarder. IFRS anvendes som fortolkningsbidrag til den danske årsregnskabslov. Det er muligt for alle regnskabsklasser at tilvælge at aflægge årsregnskab efter reglerne i IFRS, og det er derfor ikke begrænset til regnskabsklasse D.

I dette speciale vil reglerne for regnskabsklasse B og C være i fokus, hvorfor der ikke bliver gået mere i dybden med regnskabsklasse A, mikro B og D. Specialet vil hovedsageligt omhandle området kapitalandele under aktiver i balancen samt bevægelserne i resultatopgørelsen og på egenkapitalen i forbindelse med disse. Grundet dette, vil det blot være krav/teori på disse områder, som vil blive omtalt senere i specialet.

## 2.2. Klassificering af kapitalandele i årsregnskabet

Årsregnskabsloven indeholder tre forskellige kategorier, som kapitalandele kan sættes i, og de er som følger:

- Dattervirksomheder
- Associerede virksomheder
- Andre værdipapirer og kapitalandele<sup>2</sup>

Ejerskab af dattervirksomheder, associeret virksomheder eller andre værdipapirer og kapitalandele skal enten klassificeres, som et finansielt anlægsaktiv eller et omsætningsaktiv. Nedenfor er det beskrevet, hvordan det klarlægges, hvor i balancen disse skal klassificeres.

Årsregnskabsloven har følgende definitioner for et aktiv, et anlægsaktiv, finansielt aktiv og et omsætningsaktiv.

Et aktiv defineres i årsregnskabsloven som følgende: "*Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske forventes at tilflyde virksomheden*".<sup>3</sup>

---

<sup>2</sup> Årsregnskabsloven, bilag 2.

<sup>3</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1.



Et finansielt anlægsaktiv defineres i årsregnskabsloven som følgende: *"Aktiver, der er bestemt til vedvarende eje eller brug for virksomheden".*<sup>4</sup>

Et omsætningsaktiv defineres i årsregnskabsloven som følgende: *"Aktiver, der ikke er anlægsaktiver".*<sup>5</sup>

Et finansielt anlægsaktiv defineres i årsregnskabsloven som følgende:

*" Aktiver i form af*

- 1) likvider,*
- 2) aftalt ret til at modtage likvider eller andre finansielle aktiver fra tredjemand,*
- 3) aftalt ret til at udveksle finansielle aktiver eller forpligtelser med tredjemand på vilkår, der kan være gunstige, eller*
- 4) ret over egenkapital i en anden virksomhed."*<sup>6</sup>

Det er intentionen af ejerskabet af kapitalandelen, der afgør, hvor i balancen kapitalandelen skal indregnes, hvilket kan udledes af ovenstående definitioner. Hvis kapitalandelen er købt med intention om vedvarende eje, skal kapitalandelen indregnes som et finansielt anlægsaktiv. Omvendt hvis kapitalandelen ikke er købt med intention om vedvarende eje, skal kapitalandelen indregnes som et omsætningsaktiv. Intentionen for et køb af en kapitalandel kan dog i nogle tilfælde være svær at bestemme. Som hjælp til at spore sig ind på, hvor i balancen kapitalandelen skal indregnes, kan man skele til årsregnskabslovens definition på et kortfristet aktiv, som er som følger:

*"Et aktiv skal i bilag 2, skema 2, klassificeres som kortfristet, hvis det opfylder et af følgende kriterier:*

- a) Det forventes realiseret eller det besiddes med salg eller forbrug for øje som led i virksomhedens normale driftscyklus.*
- b) Det besiddes primært med handel for øje.*

---

<sup>4</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1

<sup>5</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1

<sup>6</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1

c) *Det forventes realiseret inden for 12 måneder efter balancedagen.*

d) *Det er i form af likvider, medmindre det er underlagt en begrænsning, som gør, at det ikke kan omsættes eller anvendes til at indfri en forpligtelse i mindst 12 måneder efter balancedagen.”<sup>7</sup>*

Hvis intentionen af købet af kapitalandelen kan bestemmes ud fra en af ovenstående 4 kriterier, skal kapitalandelen indregnes som et omsætningsaktiv. Intentionen af ejerskabet af et aktiv kan med tiden ændrer sig, og hvis dette skulle finde sted, skal omplacering finde sted. Et eksempel på en omplacering kunne være, at hvis en bilforhandler beslutter sig for, at en af bilerne på varelageret fremover skal anvendes som firmabil i forretningen, skal der ske omplacering fra varelager til materielt anlægsaktiv.<sup>8</sup> Hvis der sker omplacering, skal man være opmærksom på årsregnskabslovens § 67, som vedrører særlige poster. Paragraffen er ikke relevant for problemstillingen i opgaven, hvorfor den ikke vil blive kommenteret nærmere. Indregning og måling af omsætningsaktiver er ikke relevant for opgaven, og vil derfor ikke blive kommenteret yderligere.

### 2.2.1. Dattervirksomhed

Årsregnskabsloven definerer en dattervirksomhed, som værende en virksomhed, der er underlagt **bestemmende** indflydelse af en modervirksomhed. En modervirksomhed, defineres som værende en virksomhed, som udøver bestemmende indflydelse over en eller flere dattervirksomheder. Bestemmende indflydelse defineres i årsregnskabsloven, som *”beføjelsen til at styre en dattervirksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger.”* I praksis ses det ofte, at bestemmende indflydelse forekommer, hvis modervirksomheden ejer mere end halvdelen af kapitalandelen, altså af anparterne/aktierne, da stemmerettighederne som oftest følger anparterne/aktierne. I disse tilfælde er det nemt at bestemme, om der er bestemmende indflydelse. Det er dog ikke altid lige til, da ejerskab af kapitalandele ikke altid er lig med stemmerettigheder. En virksomhed kan eje over 50% af kapitalandelene i en kapitalandel uden at have bestemmende indflydelse, mens en anden virksomhed kan eje 25% af kapitalandelene og have bestemmende indflydelse.

---

<sup>7</sup> Kommentarer til årsregnskabsloven, 7. udgave, 2016, side 1258-1259

<sup>8</sup> Kommentarer til årsregnskabsloven, 7. udgave, 2016, side 1258-1259

Hvis en modervirksomhed ikke har ejerskab over 50% af stemmerettighederne i en virksomhed, foreligger der bestemmende indflydelse, hvis en af følgende forudsætninger er opfyldt for modervirksomheden:

- 1) Hvis modervirksomheden har råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne ved eventuel aftale med andre investorer.
- 2) Hvis modervirksomheden har de fornødne beføjelser til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i en virksomhed via enten en bestemmelse i en vedtægt eller anden aftale.
- 3) Hvis modervirksomheden har beføjelse til, at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan og dette organ besidder den bestemmende indflydelse på virksomheden.

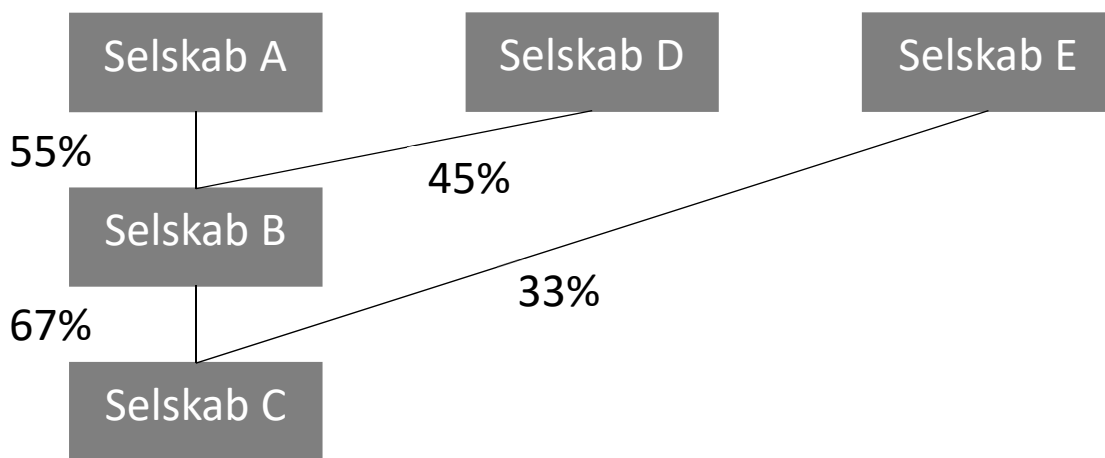
En ejerftale er et godt eksempel på en aftale investorerne i mellem. I en ejerftale styres parternes indflydelse/stemmerettigheder. Der kan i ejerftalen aftales ejernes indflydelse på for eksempel en generalforsamling. Hvis et selskab blot ejer 25% af kapitalandelene i et underliggende selskab, men via en ejerftale har ret til at "bestemme" på en generalforsamling, har det pågældende selskab, som blot ejer 25% af kapitalandelene bestemmende indflydelse, hvorfor de bliver selskabets moderselskab. Udover dette, kan der i en ejerftale ligeledes være aftalt, hvem der "bestemmer" i dagligdagen samt kan tage væsentlige beslutninger på selskabets vegne. En sådan aftale giver ligeledes bestemmende indflydelse i selskabet.

- 4) Hvis modervirksomheden har råderet over det faktiske flertal af stemmer på generalforsamlingen, eller i et tilsvarende organ og derved besidder den faktiske bestemmende indflydelse over virksomheden.

Ved vurderingen af om en virksomhed/person har bestemmende indflydelse eller ej, skal man ikke kun se på de faktiske stemmerettigheder og ejerftaler. Man skal i vurderingen heraf også kigge på, om der eksisterer potentielle stemmerettigheder. Disse stemmerettigheder kan stamme fra eventuelle tegningsretter eller købsoptioner af kapitalandele. Tegningsretterne og købsoptionerne skal herefter vurderes, om de aktuelt kan udnyttes eller konverteres. Det er

altså både eksistensen og virkningen af de potentielle stemmerettigheder, som skal vurderes. Man skal ved opgørelsen af stemmerettighederne i en dattervirksomhed se bort fra stemmerettigheder, som knytter sig til kapitalandele, der besiddes af dattervirksomheden selv eller dens dattervirksomheder. Der skal altså ses bort fra egne stemmerettigheder i opgørelsen af stemmerettigheder.<sup>9</sup>

Bestemmende indflydelse kan også ske igennem indirekte ejerskab igennem øvrige dattervirksomheder. Det er eksemplificeret i figur 2:



Figur 2 - egen tilvirkning

Selskab A råder over 55% af stemmerettighederne i selskab B og selskab B råder over 67% af stemmerettighederne i selskab C. A har bestemmende indflydelse over C, fordi A råder over mere end 50% af stemmerettighederne i B, og B råder over mere end 50% af stemmerettighederne i C. Selskab A har bestemmende indflydelse over selskab C gennem mellemholdingselskab B. Når A har bestemmende indflydelse over B, vil A også indirekte have bestemmende indflydelse over C, hvor B direkte har bestemmende indflydelse.

Begrebet dattervirksomhed er beskrevet ovenfor ud fra årsregnskabslovens definition. Årsregnskabsloven benytter ofte IFRS/IAS standarderne som fortolkningsbidrag. Definitionen af, hvad en dattervirksomhed er, og hvornår der er bestemmende indflydelse, findes i de internationale standarder i *IFRS 10 - Koncernregnskab*.

<sup>9</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1.

IFRS 10 definerer kontrolbegrebet bestemmende indflydelse ud fra følgende tekst:

*”En investor har bestemmende indflydelse på en virksomhed, der er investeret i, såfremt investoren er eksponeret over for eller er berettiget til variable afkast fra sin deltagelse i den virksomhed, der er investeret i, og har mulighed for at påvirke dette afkast gennem sin indflydelse i den virksomhed, der er investeret i.*

*En investor har således bestemmende indflydelse på en investeret virksomhed, hvis, og kun hvis, investoren opfylder alle de nedenstående betingelser:*

*(a) investoren har indflydelse på den virksomhed, der er investeret i (jf. afsnit 10-14)*

*(b) investoren er eksponeret over for eller er berettiget til variabelt afkast fra sin deltagelse i den virksomhed, der er investeret i (jf. afsnit 15 og 16), og*

*(c) investoren har mulighed for at bruge sin indflydelse på den virksomhed, der er investeret i, til at påvirke størrelsen af afkastet fra den virksomhed, der er investeret i (jf. afsnit 17 og 18).<sup>10</sup>*

Som det kan ses ovenfor, afviger definitionen af, hvad bestemmende indflydelse er fra definitionen i årsregnskabsloven. Det er dog i lovbemærkningerne til årsregnskabsloven tilkendegivet, at der ikke forventes at være forskelle af væsentlig betydning mellem årsregnskabslovens definition af *kontrol* og definitionen i IFRS. Grundet dette, vil der ikke blive gået mere i dybden med, hvordan begreberne *indflydelse*, *afkast*, *beføjelse* og sammenhængen imellem disse er defineret i IFRS 10. Hvordan en dattervirksomhed er defineret, er grundlæggende ens i årsregnskabsloven og IFRS 10.

### **2.2.1.1. Koncerndefinition/regnskabspligt**

En koncern, som tidligere beskrevet, defineres som situationen, hvor én virksomhed har bestemmende indflydelse over en anden.<sup>11</sup> Koncernen består altså af én modervirksomhed og dens dattervirksomheder.

Som hovedregel<sup>12</sup> skal alle koncerner udarbejdet et koncernregnskab, som viser et ”summeret” resultat for alle virksomhederne i koncernen tilsammen rensat for koncerninterne handler. Koncernregnskabet skal altså vise koncernen som én virksomhed. Koncernregnskabet

---

<sup>10</sup> IFRS 10, kontrol

<sup>11</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1.

<sup>12</sup> Årsregnskabslovens § 109

skal afspejle koncernens aktiviteter, resultat, balance, pengestrømme med videre. Det er modervirksomheden i koncernen, som har pligt til at udarbejde et koncernregnskab. Regler samt fortolkningsbidrag i forbindelse med aflæggelse af koncernregnskab er følgende: årsregnskabslovens kapital 13 og 14 (§109 – 128a) samt bilag 1 for definitioner.

For ikke at ramme mindre koncerner med en stor administrativ burde, som ingen formål har, er der i årsregnskabsloven indarbejdet en undtagelse under §110 i årsregnskabsloven. Paragraffen siger, at *"en modervirksomhed kan undlade at aflægge koncernregnskab, jf. dog §109, stk. 2, hvis koncernvirksomhederne på balancetidspunktet tilsammen ikke overskrider to af følgende størrelser:*

- 1) *En balancesum på 44 mio. kr.,*
- 2) *en nettoomsætning på 89 mio. kr. og*
- 3) *et gennemsnitligt heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 50."*<sup>13</sup>

Formålet med at anvende en periode på to år for overskridelse eller ikke længere overskridelse af ovenstående størrelsesgrænser er, at sikre mod at tilkøb eller frasalg af dattervirksomheder ikke umiddelbart skal medføre ændringer i koncernregnskabspligten.

Når det skal fastlægges, om der er koncernregnskabspligt, er der 2 metoder at beregne om man er under eller over de ovenstående størrelsesgrænser. I regnskabsdirektivet er metode 1 beskrevet som hovedregel, men der er principielt valgfrihed mellem de to metoder.

### Metode 1: Fuld eliminering

Efter denne metode skal der ved opgørelsen af størrelsesgrænserne foretages sammenlægning af alle koncernens virksomheder, og der skal foretages fuld eliminering af relevante koncerninterne transaktioner, således beløbsstørrelserne opgøres på et reelt konsolideret niveau for koncernen som helhed.<sup>14</sup>

### Metode 2: Forøgelse af størrelsesgrænserne med 20%

Som alternativ til fuld eliminering kan koncernen efter metode 2 vælge at forhøje lovens størrelsesgrænser i regnskabsklasse B for balancesum og nettoomsætning med 20 % til henholdsvis 52,8 mio. kr. og 106,8 mio. kr., og samtidig skal koncernen opgøre

---

<sup>13</sup> Årsregnskabslovens § 109.

<sup>14</sup> Årsregnskabslovens §110, stk. 2.

størrelsesgrænserne ved en simpel sammenlægning af alle koncernens virksomheder uden der foretages eliminerings.<sup>15</sup>

Når der er valgt metode, skal denne anvendes konsekvent og kontinuerligt over tid. Det er dog ikke udtrykkeligt beskrevet i årsregnskabslovens §13, stk. 2., at skift mellem de to opgørelsesmetoder er et brud på reel kontinuitet, men mellem linjerne forudsættes det, at samme opgørelsesmetode benyttes. Ændring af metode kan dog være relevant i de tilfælde, hvor der sker væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter, som gør den hidtil anvendte metode uhensigtsmæssig. Hvis der tilkøbes en dattervirksomhed i løbet af året, skal nettoomsætning for den tilkøbte dattervirksomhed omregnes til helårsomsætning.

Udover undtagelsen til koncernpligt i §110 er der ligeså undtagelsesparagrafferne § 111 og § 112. § 111 vil ikke blive kommenteret, da denne ikke er relevant for specialet. § 112 handler om undtagelse af koncernpligt for underkoncerner.

En modervirksomhed i en underkoncern kan som hovedregel undlade selv at udarbejde koncernregnskab, hvis regnskaberne for virksomhederne i underkoncernen indgår i et koncernregnskab, der aflægges af en overliggende modervirksomhed. § 112 indeholder en lang række forhold, som skal være opfyldt for, at denne paragraf kan bruges, men detaljerne i paragraffen vurderes ikke, at være relevante for specialet, hvorfor disse ikke vil blive kommenteret yderligere.

### 2.2.3. Associerede virksomheder

Årsregnskabsloven definerer en associeret virksomhed som *"en virksomhed, der ikke er en dattervirksomhed, men i hvilken en anden virksomhed og dennes dattervirksomheder besidder kapitalinteresser og udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens driftsmæssige og finansielle ledelse. En virksomhed formodes at udøve betydelig indflydelse, hvis virksomheden og dens dattervirksomheder tilsammen besidder 20 pct. Eller mere af stemmerettighederne."*<sup>16</sup>

Det vigtige ord i ovenstående definition er ordet **betydelig**. For at være klassificeret som værende en dattervirksomhed skulle modervirksomheden have **bestemmende** indflydelse, mens kapitalandelen skal klassificeres som værende en associeret virksomhed, hvis anpartshaver/aktionær har betydelig indflydelse. Betydelig indflydelse er **muligheden** for at

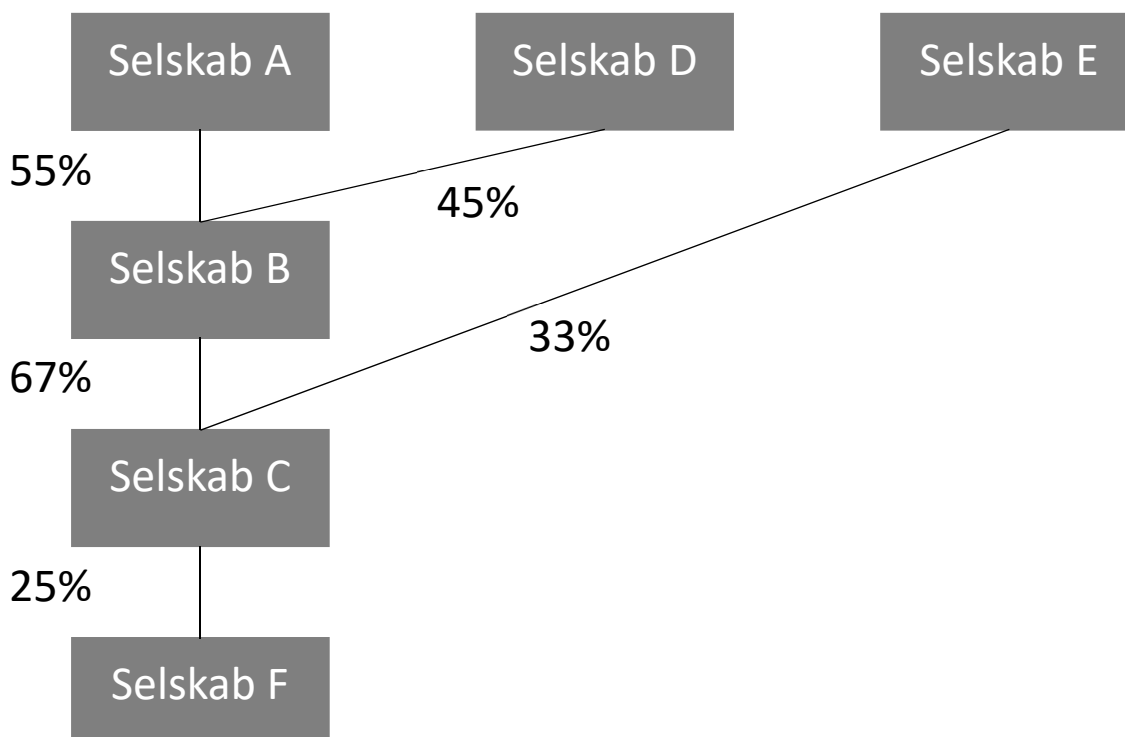
---

<sup>15</sup> Årsregnskabslovens §110, stk. 4.

<sup>16</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1, nr. 5.

deltage i de finansielle og driftsmæssige beslutninger i virksomheden, dog uden at have kontrol herover.

En virksomhed vil sandsynligvis kunne udøve betydelig indflydelse, hvis virksomheden og dens dattervirksomheder tilsammen råder over 20% og op til 50% af stemmerettighederne. Reglerne omkring stemmerettigheder er de samme, som blev beskrevet under afsnittet om dattervirksomheder. Reglerne omkring indirekte stemmerettigheder i en associeret virksomhed kan illustreres som i nedenstående figur:



Figur 3 - egen tilvirkning

Selskab A har betydelig indflydelse over selskab F gennem mellemholdingselskab C. Når A har indirekte bestemmende indflydelse over C, vil A indirekte have betydelig indflydelse i F.

Ligesom ved dattervirksomheder, kan det i praksis være svært at bedømme, hvornår ejervirksomheden har betydelig indflydelse i forbindelse med en associeret virksomhed. Der er i praksis set eksempler på, at råderet over mere end 30% af stemmerettighederne ikke nødvendigvis medfører betydelig indflydelse, idet investor for eksempel ikke har fået poster i virksomhedens øverste ledelsesorgan. Der er også set eksempler på, at en råderet over mindre end 20% af stemmerettighederne har medført betydelig indflydelse. Der skal grundet dette, ligesom under vurderingen af hvorvidt det var en dattervirksomhed, foretages nøje vurdering af det underliggende aftalesæt i virksomheden og ejere i mellem.



Begrebet associeret virksomhed er ovenfor beskrevet ud fra årsregnskabslovens definition. Definitionen af, hvad en associeret virksomhed er, og hvornår der er betydelig indflydelse efter de internationale standarder findes i IAS 28 - *Investeringer i associerede virksomheder og joint ventures*. IAS 28 definerer betydelig indflydelse ud fra følgende tekst:

*”Hvis en virksomhed, direkte eller indirekte (f.eks. gennem dattervirksomheder), ejer 20 % eller mere af stemmerettighederne i den virksomhed, der er investeret i, formodes det, at denne virksomhed har betydelig indflydelse, medmindre det klart kan påvises, at dette ikke er tilfældet. Modsat gælder, at hvis virksomheden, direkte eller indirekte (f.eks. gennem dattervirksomheder), ejer mindre end 20 % af stemmerettighederne i den virksomhed, der er investeret i, har virksomheden ikke betydelig indflydelse, medmindre en sådan indflydelse klart kan påvises. En anden investors ejerskab af majoriteten eller en væsentlig del af den virksomhed, der er investeret i, udelukker ikke nødvendigvis en virksomhed fra at have betydelig indflydelse.*

*En virksomheds betydelige indflydelse kommer sædvanligvis til udtryk på en eller flere af følgende måder:*

- (a) repræsentation i bestyrelse eller tilsvarende ledelsesorgan i den virksomhed, der er investeret i,*
- (b) deltagelse i beslutningsprocessen, herunder deltagelse i beslutninger vedrørende udbytte eller andre udbetalinger,*
- (c) væsentlige transaktioner mellem virksomheden og den virksomhed, der er investeret i,*
- (d) udveksling af ledende medarbejdere eller*
- (e) nødvendig teknisk information stilles til rådighed.”<sup>17</sup>*

Årsregnskabsloven definerer ikke tydeligt, hvad **betydelig** indflydelse er, og her kan ovenstående definition fra IAS 28 bruges som fortolkningsmateriale, når klassifikation af kapitalandelen skal afklares.

#### **2.2.4. Andre værdipapirer og kapitalandele**

Årsregnskabsloven definerer en kapitalinteresse som *”en virksomheds eller en virksomhed og dennes dattervirksomheders ret over egenkapital i en anden virksomheder, når formålet med*

---

<sup>17</sup> IAS 28, betydelig indflydelse

*besiddelsen er at fremme virksomhedens egne aktiviteter gennem en varig tilknytning til den anden virksomhed.”<sup>18</sup>*

Ejerskab af disse kapitalinteresser skal klassificeres under posten andre værdipapirer og kapitalandele jævnfør årsregnskabslovens bilag 2, skemaer for balancer og resultatopgørelser. Der er i specialet afgrænset for omsætningsaktiver, hvorfor punktet andre værdipapirer og kapitalandele under omsætningsaktiver ikke bliver kommenteret i specialet. Da der ikke er tale om en associeret virksomhed eller en dattervirksomhed, har ejeren af kapitalandelen hverken betydelig eller bestemmende indflydelse på en virksomheds driftsmæssige og finansielle ledelse. En rettesnor er, at hvis der ejes under 20% af stemmerettighederne, har man ifølge årsregnskabsloven hverken betydelig eller bestemmende indflydelse.<sup>19</sup>

### 2.2.5. Delkonklusion

Ejerskab af dattervirksomheder, associerede virksomheder eller andre værdipapirer og kapitalandele skal enten klassificeres som et finansielt anlægsaktiv eller et omsætningsaktiv. Hvis kapitalandelen er købt til vedvarende eje eller brug for virksomheden, skal den klassificeres som et finansielt anlægsaktiv. Hvis ikke kapitalandelen er købt med vedvarende eje for øje, skal den klassificeres som et omsætningsaktiv. Specialet omhandler kun situationen, hvor kapitalandelen skal klassificeres som et finansielt anlægsaktiv.

Når en kapitalandel, som er et finansielt anlægsaktiv skal klassificeres, er det selve indflydelsen i kapitalandelen, som bestemmer, hvorvidt kapitalandelen skal klassificeres som en dattervirksomhed, en associeret virksomhed eller andre værdipapirer og kapitalandele.

I praksis er det ikke altid simpelt at bestemme, hvilken type indflydelse anpartshaver/aktionær har i den pågældende virksomhed. Granskning af både årsregnskabsloven og IFRS/IAS kan vise sig at være nødvendig, når indflydelsen i virksomheden skal afklares. Det er i kommentarerne til årsregnskabsloven skrevet, at selvom der er forskel på definitionerne af betydelig og bestemmende indflydelse i henholdsvis årsregnskabsloven og IFRS, er det ikke meningen, at dette har en betydning i praksis.

Når en kapitalandel skal klassificeres, kan en virksomhed, aktionær eller anpartshaver have betydelig eller stemmende indflydelse gennem direkte ejerskab, men de kan også have det

---

<sup>18</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1, nr. 6.

<sup>19</sup> Årsregnskabsloven, bilag 1, nr. 6.

igennem indirekte ejerskab. De indirekte stemmerettigheder er vigtige at iagttage, når kapitalandelen skal klassificeres. Udover dette, kan beføjelserne i hverdagen i kapitalanden ligeledes udgøre en forskel i klassificeringen.

En kapitalandel skal klassificeres som en dattervirksomhed, når ejeren har **bestemmende** indflydelse herover. Rettesnoren for, hvornår bestemmende indflydelse er gældende er, når ejer har indirekte eller direkte ejerskab over 50% af stemmerettighederne. En kapitalandel skal klassificeres som en associeret virksomhed, når ejeren har **betydelig** indflydelse herover. Rettesnoren for, hvornår bestemmende indflydelse er gældende er, når ejer har indirekte eller direkte ejerskab over 20% til 50% af stemmerettighederne. Hvis ejeren ingen indflydelse har i kapitalandelen, skal denne klassificeres som andre værdipapirer og kapitalandele. Rettesnoren herfor er, at hvis ejeren har mellem 1% til 19,9% af stemmerettighederne, har ejeren reelt ingen indflydelse.

En koncern defineres som situationen, hvor en virksomhed har bestemmende indflydelse over en anden. Koncernen består af en modervirksomhed og dens dattervirksomheder. Alle koncerner er som hovedregel underlagt koncernregnskabspligt, men der er undtagelser til hovedreglen. Undtagelserne findes i årsregnskabslovens §110, §111 og §112. §110 undtager "mindre" koncerner og arbejder derfor med en størrelsesramme for, hvornår en koncern kan undgå at lave koncernregnskab. §111 bliver ikke beskrevet i specialet. §112 beskriver situationen, hvor en modervirksomhed indgår i en overliggende koncern, som aflægger koncernregnskab. På den måde kan *underkoncernen* undgå at udarbejde koncernregnskab.

### 3. Teori om indregning af kapitalandele

Muligheder/krav til indregning og måling af finansielle anlægsaktiver bestemmes ud fra, hvilken regnskabsklasse virksomheden hører under. Muligheder/krav indenfor kategorien *andre værdipapirer og kapitalandele* kan skitseres således:

Regnskabsklasse	B mikro	B	C mellem	C stor	D
Hovedregel for finansielle aktiver	Kostpris	Ved første indregning: Kost pris. Efterfølgende dagsværdi.			
Undtagelse: "Holde til udløb"- aktiver og udlån og tilgodehavender fra virksomhedens egne aktiviteter	Amortiseret kostpris	Amortiseret kostpris. Dagsværdi jf. §37 a, hvis det finansielle aktiv er effektiv sikret af et sikringsinstrument			
Undtagelse: Unoterede kapitalandele	Kostpris	Kostpris som valgmulighed jf. §37, stk. 4.			
Indregning, måling samt præsentation og oplysninger i overensstemmelse med gældende IFRS.	Ikke relevant	Valgmulighed jf. § 37, stk. 5, hvis alle finansielle instrumenter konsekvent behandles efter IFRS			

20

Skitsen ovenfor indeholder alle finansielle aktiver, mens der i specialet blot vil blive beskrevet *andre værdipapirer og kapitalandele*, hvorfor der skal ses bort fra linje 2 og 4 i ovenforstående skitse, ligesom der er afgrænset fra regnskabsklasse mikro B og D.

Hovedreglen for indregning af andre værdipapirer og kapitalandele i regnskabsklasserne B til C (stor) er kostpris ved første indregning og efterfølgende indregning til dagsværdi. Der er dog

<sup>20</sup> Kopi fra EY – Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20, side 347.

jævnfør årsregnskabslovens §37, stk.4. en undtagelse, der siger, at unoterede kapitalandele kan indregnes til kostpris både ved første indregning og efterfølgende.

Hjemmel for at disse skal indregnes til kostpris ved første indregning, findes i årsregnskabslovens § 36.

Aktiverne skal indregnes til kostpris ved første indregning som hovedregel, og dette er som oftest på transaktionsdagen. Kostprisen vil i praksis svare til aktivets dagsværdi på transaktionsdagen tillagt transaktionsomkostninger.

Herefter skal aktiverne indregnes til dagsværdi jævnfør årsregnskabsloven § 37, med mindre, at undtagelsen jævnfør årsregnskabslovens §37, stk. 4 benyttes.

Dagsværdi er defineret som salgsværdien for aktivet på et velfungerende marked med transaktioner mellem uafhængige parter. Det er i praksis ikke særlig ofte muligt at konstatere sådanne transaktioner og grundet dette, definerer loven<sup>21</sup> en række alternative opgørelsesmetoder. Indholdet af selve begrebet dagsværdi kan opstilles i nedenstående prioriteret orden:

- 1) Salgsværdi på et velfungerende marked.
- 2) Salgsværdi for enkelte bestanddele.
- 3) Kapitalværdi beregnet ved hjælp af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller og -teknikker (en tilnærmet salgsværdi, beregnet evt. med en kapitalværdiberegning).
- 4) Kostpris er undtagelsen for lovens regel om dagsværdi og skal anvendes, hvis en pålidelig salgsværdi ikke kan beregnes.

Regnskabsaflægger skal starte ved niveau 1 i dagsværdihierarkiet, når dagsværdien af et aktiv skal måles. Det er altså ikke muligt at værdiansætte en børsnoteret aktie til kostpris (niveau 4), da der foreligger data til værdiansættelse efter niveau 1.

Dagsværdihierarkiet i årsregnskabsloven og IFRS afviger fra hinanden. Dagsværdihierarkiet er beskrevet i IFRS 13.

---

<sup>21</sup> Årsregnskabsloven § 37.

Dagsværdihierarkiet ifølge IFRS 13 er beskrevet således:

*"Dagsværdihierarkiet giver højeste prioritet til officielle kurser (ikkeregulerede) på aktive markeder for identiske aktiver eller forpligtelser (niveau 1-input) og laveste prioritet til ikkeobserverede input (niveau 3-input).*

*Niveau 1-input*

*Niveau 1-input er officielle kurser (ikkeregulerede) på aktive markeder for identiske aktiver eller forpligtelser, som virksomheden har adgang til på målingstidspunktet."<sup>22</sup>*

Et aktivt marked kunne for eksempel være børsnoterede aktier, guld eller øvrige råvarer, som handles hyppigt.

*"Niveau 2-input*

*Niveau 2-input er andre input end officielle kurser inkluderet på niveau 1, som kan observeres for et aktiv eller en forpligtelse enten direkte eller indirekte."<sup>23</sup>*

Hvis ikke der findes et aktivt marked, kan niveau 2-input omfatte officielle kurser/markedsværdier for lignende aktiver eller seneste markedstransaktioner. Dagsværdimåling, som opgøres på grundlag af input fra aktive markeder, for eksempel ved anvendelse af forward-rentekurver eller valutakurser, vil ligeledes blive klassificeret som niveau 2-input.

*"Niveau 3-input*

*Niveau 3-input er ikkeobserverede input for aktivet eller forpligtelsen."<sup>24</sup>*

Hvis ikke der findes et aktivt marked, lignende aktiver eller markedstransaktioner, skal der benyttes en prisfastsættelsesmetode. I praksis anvendes ofte en DCF-model eller i mindre omfang afkastbaserede modeller.

Som det kan læses ovenfor, er der overensstemmelse mellem årsregnskabsloven og IFRS 13. Det er dog ikke muligt ifølge IFRS 13, at måle finansielle instrumenter til kostpris, hvis pålidelig dagsværdi ikke kan opgøres. IFRS 13 standarden er en standard til måling af dagsværdi, hvorfor kostpris ikke nævnes direkte heri. Hvis der er for få oplysninger til at fastsætte en dagsværdi,

<sup>22</sup> International regnskabsstandard IFRS 13 – måling af dagsværdi, dagsværdihierarkiet

<sup>23</sup> International regnskabsstandard IFRS 13 – måling af dagsværdi, dagsværdihierarkiet

<sup>24</sup> International regnskabsstandard IFRS 13 – måling af dagsværdi, dagsværdihierarkiet

fremkommer muligheden for værdiansættelse til kostpris i særskilte regnskabsstandarder for hvert enkelt område. For finansielle aktiver er det for eksempel IFRS 9 som benyttes til beskrivelse af værdiansættelse til kostpris.

Muligheder/krav indenfor kategorien datter- og associerede virksomheder og fællesledede arrangementer kan skitseres således:

Regnskabsklasse	B mikro	B	C mellem	C stor	D
Hovedregel	Mikro virksomheder må ikke besidde kapitalandele	Kostprismetoden, § 40			
Alternativ 1		Indre værdis metode, § 43 a			
Alternativ 2		Dagsværdi med opskrivning over egenkapitalen, § 41			
Driftsfællesskaber		Linje for linje indregning			

<sup>25</sup>

Driftsfællesskaber vil ikke blive beskrevet, da der i specialet er afgrænset fra disse.

For datter- og associerede virksomheder er indregning og måling til kostpris ifølge årsregnskabslovens § 40. Alternativerne til kostprismetoden er indre værdis metode efter § 43 a og dagsværdimetoden efter § 41.

### 3.1. Kostprismetoden, ÅRL §40

Kostprismetoden er i årsregnskabsloven beskrevet i § 40.

Kostprismetoden går ud på, at kapitalandelen indregnes til kostpris ved anskaffelse. Kostprisen opgøres som det faktiske beløb, som er betalt for kapitalandelen. Hvis der er afledte sandsynlige betalinger i form af earn-out betalinger, skal disse ligeledes tillægges kostprisen. Direkte henførbare omkostninger til rådgivere i form af advokater, revisor og lignende, skal også tillægges kostprisen.

Der vil ikke løbende ske regulering af den værdi, som kapitalandelen er anført til i balancen. Udbytter vil blive indregnet i resultatopgørelsen under regnskabsposten indtægter af kapitalandele i tilknyttede eller associerede virksomheder i takt med, at ejervirksomheden har

<sup>25</sup> Kopi fra EY – Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20, side 313.

opnået ret til at modtage udbyttet. Det vil normalt være på det tidspunkt, hvor udbyttet udloddes på en generalforsamling.

Årsregnskabsloven giver to alternativer til indregning af udbytte efter kostprismetoden.

1. Udbytte indregnes altid i resultatopgørelsen, men hvis årets udlodning overstiger årets resultat i den underliggende virksomhed, eller hvis kostprisen på kapitalandelene overstiger den forholdsmæssige andel af nettoaktiverne i den underliggende virksomhed, vil dette være en indikation på værdiforringelse, som medfører, at der skal udarbejdes nedskrivningstest (nedskrivningstest og nedskrivningsbehov beskrives nedenfor).
2. Som udbytte kan alene indtægtsføres et beløb, svarende til virksomhedens akkumulerede indtjening efter erhvervelsen af kapitalandelene. Udbytte, som er vedrørende en indtjeningsperiode, som er opnået før erhvervelsen skal ikke indregnes som indtjening, men derimod fragå kostprisen af kapitalandelen. En senere indtjening i forhold til udloddet udbytte medfører ikke, at en tidligere indregnet reduktion i kostprisen kan tilbageføres. Hvis dette er tilfældet, skal den regnskabsmæssige værdi af kapitalandelene værdi fastholdes, medmindre der er behov for nedskrivning.

Valg af metode er et bindende valg af regnskabspraksis. Ændring af anvendt regnskabspraksis vil ikke blive diskuteret i specialet, men det retvisende billede vil kort blive beskrevet, hvor kontinuitet af valg af anvendt regnskabspraksis ligeledes implicit beskrives kort.

Jævnfør årsregnskabslovens § 42, skal alle aktiver, som ikke reguleres til dagsværdi efter § 37, § 37a eller § 38 nedskrives til en lavere genindvindingsværdi. Det er således ved indikationer om værdiforringelse af det ejede aktiv krav om, at der foretages en nedskrivningstest. Nedskrivningstesten skal sandsynliggøre genindvindingsværdien, og hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi, skal der nedskrives til den lavere genindvindingsværdi. Hvis der nedskrives, skal nedskrivningen indregnes i posten *nedskrivning af finansielle aktiver* i resultatopgørelsen. Nedskrivningstesten foretages kapitalandele for kapitalandel, og der kan ikke laves en porteføljetragtning.

Hvis de indikationer på værdiforringelsen af kapitalandelen ikke længere er gældende, skal den tidligere førte nedskrivning helt eller delvis tilbageføres. Tilbageførsel af en tidligere



nedskrivning skal føres i resultatopgørelsen. Nedskrivningstest vil senere i specialet blive beskrevet yderligere.

Reglerne om kostprismetoden i IFRS vil ikke blive diskuteret i specialet, da metoden i forhold til specialet ikke vurderes at være relevant.

### 3.2. Dagsværdimetoden, ÅRL § 41

Dagsværdimetoden er i årsregnskabsloven beskrevet i § 41.

Dagsværdimetoden jævnfør årsregnskabslovens § 41 indeholder mange af de samme elementer, som gælder generelt for måling af finansielle aktiver, der blev beskrevet tidligere i specialet. Det kan dog være vanskeligt at benytte dagsværdimetoden for kapitalandele, som ikke er noteret på reguleret marked. Opskrivninger til en dagsværdi, der er højere end kostprisen, føres direkte på egenkapitalen i en post benævnt *reserve for opskrivninger*. Den eventuelle forbundne regulering af udskudt skat skal ligeledes indregnes direkte på egenkapitalen. Eventuel nedskrivning til en lavere dagsværdi end kostprisen skal føres over resultatopgørelsen.

Det er ikke tilladt, at opskrivninger bliver modregnet i eventuelle nedskrivninger, da metoden stiller krav om bruttoopskrivning. Grundet dette, kan der være situationer, hvor der både indregnes nedskrivninger i forhold til kostprisen i resultatopgørelsen og opskrivninger direkte på egenkapitalen.

I og med der sjældent for unoterede anparter/aktier er et reguleret marked, anvendes bestemmelserne om opskrivninger til dagsværdi over egenkapitalen sjældent i praksis, da kostprismetoden eller indre værdis metode er foretrukket.

Reglerne om dagsværdimetoden i IFRS vil ikke blive diskuteret i specialet, da metoden i forhold til specialet ikke vurderes at være relevant.

### 3.3. Indre værdis metode, ÅRL 43 a

Indre værdis metode er i årsregnskabsloven beskrevet i paragraf 43 a. Første indregning af kapitalandelen er som hovedregel, ligesom ved de øvrige indregningsmetoder til kostpris, mens virksomheden ved efterfølgende måling kan benytte sig af indre værdis metode. Hvis virksomheden indregner kapitalandele i datter- eller associerede efter indre værdis metode, vil

kapitalandelen skulle indregnes til en værdi svarende til egenkapitalen i den ejede kapitalandel med den andel virksomheden ejer.

I de tilfælde, hvor den ejede kapitalandels egenkapital bliver negativ, vil kapitalandelen skulle indregnes til 0 kr. i modervirksomhedens balance. Hvis moderselskabet har en forpligtelse til at inddække tab enten retligt eller faktisk, skal der hensættes beløb hertil i modervirksomhedens balance under posten *hensatte forpligtelser* under passiverne. Hvis modervirksomheden har et tilgodehavende hos kapitalandelen, skal kursværdien af tilgodehavendet vurderes. Tilgodehavendets uerholdelighed vurderes ud fra kapitalandelens evne til at betale, altså deres likviditetsmæssige stilling, og ikke hvorvidt egenkapitalen er negativ eller positiv. Brugen af indre værdis metode vil blive vist og beskrevet yderligere i de kommende afsnit i specialet.

### 3.4. Oplysningskrav vedrørende kapitalandele i årsregnskabet

Der er en række oplysningskrav for kapitalandele ved indregning i balancen i årsregnskabet. Oplysningskravene bestemmes af, hvilken regnskabsklasse virksomheden aflægger årsregnskab efter. Der afgrænses fra de i specialet tidligere nævnte regnskabsklasser.

Der skal for regnskabsklasse B og C gives oplysning om anvendt regnskabspraksis for kapitalandele, der er indregnet i balancen. Anvendt regnskabspraksis skal jævnfør årsregnskabslovens § 53 mindst indeholde informationer om indregningsmetode og målegrundlag og efter, hvilke metoder og grundlag der foretages op-, ned- og afskrivninger samt op- og nedreguleringer efter. Anvendt regnskabspraksis skal ligeledes indeholde indregningsmetoderne og målegrundlag anvendt ved virksomhedssammenslutninger.<sup>26</sup>

For virksomheder i regnskabsklasse C er der ligeledes et anlægsnotekrav jævnfør årsregnskabslovens § 88. Anlægsnoten skal oplyse om kostpris, opskrivninger og ned- og afskrivninger.

---

<sup>26</sup> Årsregnskabslovens § 53

**Kostprisen skal specificeres således:**

- a) Kostprisen ved det foregående regnskabsårs slutning uden op-, ned- og afskrivninger,
- b) tilgang i årets løb, herunder forbedringer,
- c) afgang i årets løb,
- d) overførsler i årets løb til andre poster og
- e) den samlede kostpris på balancetidspunktet.<sup>27</sup>

**Opskrivninger skal specificeres således:**

- a) Opskrivninger ved det foregående regnskabsårs slutning,
- b) årets opskrivninger,
- c) årets tilbageførsler af tidligere års opskrivninger og
- d) de samlede opskrivninger på balancetidspunktet.<sup>28</sup>

**Ned- og afskrivninger skal specificeres således:**

- a) Ned- og afskrivninger ved det foregående regnskabsårs slutning,
- b) årets nedskrivninger,
- c) årets afskrivninger,
- d) årets ned- og afskrivninger på afhændede og udrangerede aktiver,
- e) årets tilbageførsler af tidligere års nedskrivninger samt tilbageførsel af de samlede af- og nedskrivninger
- f) på aktiver, der i året er afhændet eller udgået af driften, og
- f) de samlede af- og nedskrivninger på balancetidspunktet.<sup>29</sup>

Hvis virksomheden indregner kapitalandele efter indres værdis metode, skal der foretages de nødvendige tilpasninger for hver post ovenfor. Der vil senere i specialet blive vist, hvordan noten i praksis oftest ser ud i et aflagt årsregnskab.

Virksomheder i regnskabsklasse C, som har kapitalandele i datter- eller associerede virksomheder, som måles til kostpris eller efter indre værdis metode, og hvor kapitalandele er

---

<sup>27</sup> Årsregnskabslovens § 88

<sup>28</sup> Årsregnskabslovens § 88

<sup>29</sup> Årsregnskabslovens § 88

målt til en højere værdi end dagsværdien, er der krav om, at virksomheden skal give oplysning om aktivernes dagsværdi, den indregnede værdi og årsagen til, at der ikke er foretaget nedskrivninger.<sup>30</sup>

Virksomheder i regnskabsklasse C skal give oplysninger om navn, hjemsted og retsform for hver dattervirksomhed, associeret virksomhed og øvrig kapitalinteresse. Udover dette skal de oplyse, hvor stor en andel de ejer, størrelsen af egenkapitalen og resultatet ifølge den senest godkendte årsrapport. Oplysninger om resultat og egenkapital kan undlades, hvis følgende forhold gør sig gældende:

- ”1) den pågældende kapitalinteresse eller associerede virksomhed ikke offentliggør en årsrapport,*
- 2) den pågældende dattervirksomheds eller associerede virksomheds regnskab indgår ved konsolidering i virksomhedens koncernregnskab eller*
- 3) virksomheden indregner kapitalandelene i den pågældende kapitalinteresse, dattervirksomhed eller associerede virksomhed til dennes regnskabsmæssige indre værdi.”<sup>31</sup>*

Hvis oplysninger om navn, hjemsted og retsform kan volde betydelig skade for virksomheden selv eller de omtalte kapitalandele, kan oplysningerne undlades. Hvis oplysningerne undlades, skal årsagen oplyses i årsregnskabet.

### 3.5. Delkonklusion

Muligheder/krav til indregning og måling af kapitalandele bestemmes ud fra, hvilken regnskabsklasse virksomheden hører under, og om hvorvidt kapitalandelen klassificeres som en dattervirksomhed, associeret virksomhed eller andre værdipapirer og kapitalandele. Der er i specialet udelukkende fokus på regnskabsklasse B til store C.

Hovedreglen for indregning og måling af andre værdipapirer og kapitalandele er, at der indregnes til kostpris ved første indregning og efterfølgende indregnes til dagsværdi. Der er tre undtagelser hertil, hvor det kun er den ene, som er relevant for dette speciale. Undtagelsen siger, at unoterede kapitalandele kan indregnes til kostpris ved første indregning og efterfølgende ligeså indregnes til kostpris. Dagsværdien er defineret som salgsværdien for aktivet på et velfungerende marked med transaktioner mellem uafhængige parter. Det er ikke i

---

<sup>30</sup> Årsregnskabslovens § 88 b

<sup>31</sup> Årsregnskabslovens § 97 a, stk. 3.

praksis altid muligt at konstatere sådanne transaktioner og grundet dette, er der alternative opgørelsesmetoder. Dagsværdihierarkiet benyttes, hvor regnskabsaflægger altid starter fra niveau 1, som er salgsværdi på et velfungerende marked. Hvis ikke dette er muligt, går regnskabsaflægger videre til niveau 2, 3 og til sidst niveau 4, som er indregning til kostpris.

Hovedreglen for indregning og måling af datter- og associerede virksomheder er kostprismetoden, mens alternativerne er indre værdis metode og dagsværdi med opskrivning over egenkapitalen.

Kostprismetoden går ud på, at kapitalandelen indregnes til kostpris ved anskaffelse. Kostprisen opgøres som det faktiske beløb, som er betalt for kapitalandelen. Der skal i kostprisen tages højde for eventuelle earn-out betalinger. Direkte transaktionsomkostninger tillægges ligeledes kostprisen. Der sker ikke løbende regulering af værdien, og udbytter vil blive indregnet i resultatopgørelsen på vedtagelsestidspunktet. Der er to metoder til indregning af udbytte efter kostprismetoden, og valget mellem disse er et valg af regnskabspraksis. Hvis der er indikationer om værdiforringelse af kapitalandelen, skal der foretages en nedskrivningstest. Nedskrivningstesten skal sandsynliggøre genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi, skal der nedskrives til den lavere genindvindingsværdi. Tidligere foretagne nedskrivninger kan føres retur, hvis indikationerne på værdiforringelse ikke længere er gældende.

Dagsværdimetoden fungerer på samme måde som skrevet under tidligere afsnit, hvor dagsværdien fastlægges ud fra niveauerne i dagsværdihierarkiet. Opskrivninger til dagsværdi, der er højere end kostprisen, føres direkte på egenkapitalen i en post benævnt reserve for opskrivninger. Den eventuelle forbudne regulering af udskudt skat skal indregnes direkte på egenkapitalen.

Ved benyttelse af indre værdis metode sker første indregning til kostpris, mens regnskabsaflægger ved efterfølgende måling regulerer værdien af kapitalandelen i henhold til indre værdis metode. Den opskrivning efter indres værdis metode, som overskrider kostprisen af kapitalandele, skal bindes på en reserve på egenkapitalen, som hedder reserve efter indre værdis metode. Reserven er bunden, og kan ikke udloddes. Når udbyttet fra underliggende virksomhed udloddes til overliggende virksomhed, frigives dette fra den bundne reserve og overføres til den frie reserve. Hvis den ejede kapitalandels egenkapital bliver negativ, skal den indregnes til 0 kr. i modervirksomhedens balance. Hvis modervirksomheden har en forpligtelse til at inddække tab, skal der hensættes beløb hertil under posten hensatte forpligtelser under

passiverne. Kursværdien af eventuelle tilgodehavender skal vurderes ud fra generelle principper for tilgodehavender.

Der er en række oplysningskrav for kapitalandele ved indregning i balancen i årsregnskabet. Oplysningskravene bestemmes af, hvilken regnskabsklasse virksomheden aflægger årsregnskab efter.

Der skal for regnskabsklasse B og C gives oplysning om anvendt regnskabspraksis for kapitalandele, der er indregnet i balancen. Anvendt regnskabspraksis skal jævnfør årsregnskabslovens § 53 mindst indeholde informationer om indregningsmetode og målegrundlag og efter, hvilke metoder og grundlag der foretages op-, ned- og afskrivninger samt op- og nedreguleringer efter. Anvendt regnskabspraksis skal ligeledes indeholde indregningsmetoderne og målegrundlag anvendt ved virksomhedssammenslutninger. For virksomheder i regnskabsklasse C er der et anlægsnotekrav. Anlægsnoten skal oplyse om kostpris, opskrivninger og ned- og afskrivninger. Herudover skal regnskabsaflægger, hvis indre værdis metode anvendes, oplyse om aktivernes dagsværdi, den indregnede værdi og årsagen til, at der ikke er foretaget nedskrivninger. Sidst men ikke mindst skal der oplyses om navn, hjemsted og retsform for hver dattervirksomhed, associeret virksomhed og øvrig kapitalinteresse. Noten skal også indeholde oplysninger om, hvor stor en andel de ejer, størrelsen af egenkapitalen og resultat ifølge den senest godkendte årsrapport.

## 4. Virksomhedssammenslutninger

### 4.1. Definition af en virksomhedssammenslutning

En virksomhedssammenslutning er en sammenlægning af to eller flere separate enheder eller virksomheder til en rapporterende enhed. En virksomhedssammenslutning kan gennemføres både ved køb af kapitalandele og ved køb af nettoaktiver. Lovens bestemmelser om virksomhedssammenslutninger finder ligeledes anvendelse ved en række selskabsretlige transaktioner så som fusioner, spaltninger, tilførsel af aktiver og aktieombytninger. Reglerne for virksomhedssammenslutninger finder som udgangspunkt kun anvendelse i den situation, hvor en overtagende virksomhed opnår bestemmende indflydelse over en dattervirksomhed. Dog anvendes en del af reglerne om virksomhedssammenslutninger ligeså, når der skal foretages købesumsallokering. Det kunne for eksempel være ved køb af en associeret virksomhed, hvor bestemmelserne om købesumsallokering ligeså skal anvendes efter indre værdis metode.

### 4.2. Virksomhedssammenslutninger i forbindelse med benyttelse af indre værdis metode

Når indre værdis metode anvendes, er der som udgangspunkt tre metoder, som kan benyttes til den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutningen. Hovedreglen for regnskabsklasse B-D er overtagelsesmetoden. Alternativerne hertil er sammenlægningsmetoden eller book-valuemetoden, og disse metoder kan alternativt vælges ved koncerninterne sammenslutninger.

#### 4.2.1. Overtagelsesmetoden

Som skrevet ovenfor, er hovedreglen for virksomhedssammenslutninger mellem uafhængige parter overtagelsesmetoden. Der er i kommentarerne til årsregnskabsloven fire elementer i forbindelse med benyttelse af overtagelsesmetoden. Ernst & Young har dog i deres bog, *indsigt i årsregnskabsloven 2019/20* delt elementerne op i seks, hvilket efter min mening, gør metoden mere overskueligt, hvorfor der er taget udgangspunkt i disse.

Elementerne er som følger:

- Identifikation af overtagende og overtagne virksomhed
- Fastlæggelse af overtagelsestidspunkt
- Opgørelse af købsvederlag
- Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser
- Måling af minoritetsinteresser
- Opgørelse af goodwill eller negativ goodwill

Teorien til overtagelsesmetoden samt den regnskabsmæssige behandling heraf skal findes i årsregnskabslovens § 122, stk. 1-5, IFRS 3 samt *udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3)* udsendt af Erhvervsstyrelsen i marts 2018. Paragrafferne i årsregnskabsloven er ikke særlig fyldestgørende, hvorfor IFRS 3 benyttes som fortolkningsbidrag. Der er i kommentarerne til årsregnskabsloven specificeret, hvis årsregnskabsloven og IFRS afviger fra hinanden.

Formålet i IFRS 3 er, *”at øge relevansen, pålideligheden og sammenligneligheden af de oplysninger, en regnskabsaflæggende virksomhed giver i sine regnskaber om virksomhedssammenslutninger og virkningen heraf. Med henblik herpå fastlægger denne standard principper og krav til, hvordan den overtagende virksomhed:*

- a) *Foretager indregning og måling i årsregnskab af de overtagne identificerbare aktiver og forpligtelser samt eventuelle minoritetsinteresser i den overtagne virksomhed,*
- b) *Indregner og måler den goodwill, der overtages ved virksomhedssammenslutningen, eller en gevinst hidrørende fra et tilbudskøb, og*
- c) *Beslutter, hvilke oplysninger, der skal gives for at gøre det muligt for regnskabsbrugerne at vurdere arten og den økonomiske virkning af virksomhedssammenslutningen.”<sup>32</sup>*

---

<sup>32</sup> IFRS 3, formål



Nedenfor vil der blive gået i dybden med de 6 elementer i overtagelsesmetoden.

#### *4.2.1.1. Identifikation af overtagende og overtagne virksomhed*

Der skal ved handel mellem virksomheder bestemmes, hvilken virksomhed, som er den overtagende, og hvilken virksomhed, der er den overtagne virksomhed, da dette har betydning for, hvilken virksomheds nettoaktiver, som skal omvurderes til dagsværdi.

Når dette skal vurderes, er der en række forhold, som kan spille ind. Der skal eksempelvis ses på, hvilken gruppe ejere, der er kontrollerende efter handlen. Udover dette, kan forhold som størrelsen mellem virksomhederne have indvirkning, ligesom man skal se på, hvem der betaler enten med kontanter eller andre aktiver for at opnå stemmerettigheder<sup>33</sup>. Det vil som oftest være den part, som betaler enten med kontanter eller andre aktiver, som bliver den overtagende part. Hvem i ledelsen efter sammenslutningen der egentligt bestemmer, og kan træffe de væsentligste beslutninger, kan også have betydning for, hvem der er den overtagende og den overtagne virksomhed.

Tidligere i henhold til årsregnskabsloven, var man aldrig i tvivl om, hvem der var den overtagende part og den overtagne part. Tidligere var den juridisk overtagende part ALTID den overtagende part, også selvom at den virksomhed var langt mindre end den overtagne virksomhed. Dette blev dog ændret i 2015, da årsregnskabsloven blev ændret. Årsagen til dette var, at lovgiver ikke mente, at det var hensigtsmæssigt, at der var forskel mellem årsregnskabsloven og bestemmelserne i IFRS. Grundet dette er § 122 ændret, således tvivlen omkring en omvendt overtagelse i årsregnskabsloven nu kan opstå, og der skal ske en egentlig identifikation af den overtagende part. Da § 122 er ændret i 2015, er ovenstående eksempler på, hvordan den overtagende part skal identificeres i overensstemmelse med principperne i IFRS 3.

#### *4.2.1.2. Fastlæggelse af overtagelsestidspunkt*

Den overtagende virksomhed i virksomhedssammenslutningen skal fastlægge overtagelsestidspunktet. Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed opnår bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed. Opnåelse af bestemmende indflydelse er som oftest kendetegnet ved indsættelse af ledelsesmedlemmer i de centrale ledelsesorganer eller godkendelse fra konkurrencemyndighederne. Opgørelse og

---

<sup>33</sup> IFRS 3

indregning af aktiver og forpligtelser til dagsværdi foretages på overtagelsestidspunktet. Indregning af den overtagne virksomheds resultat sker ligeledes fra overtagelsestidspunktet.

Det er ikke muligt efter overtagelsesmetoden at aftale regnskabsmæssig virkning af en virksomhedssammenslutning tilbage i tid. Hvis der i en købsaftale er aftalt, at man overtager virksomheden med tilbagevirkende kraft, for eksempel 1. januar, skal aktiver og forpligtelser sættes til dagsværdi pr. denne dato, og dette vil kun have betydning for opgørelsen af købsvederlaget/købsprisen. Køber kan, ligegyldigt hvad der er aftalt i købsaftalen, først regnskabsmæssigt indregne overtagelsen på det tidspunkt, hvor der reelt og faktisk er opnået kontrol.

#### *4.2.1.3. Opgørelse af købsvederlag*

Ved opgørelse af købsvederlaget skal det vurderes, om købsvederlaget er ubetinget eller betinget.

##### **Ubetinget vederlag:**

Købsvederlaget kan enten være kontanter eller med andre aktiver. Købsvederlaget/prisen for de købte anparter er aftalt på forhånd, og reguleres ikke af fremtidige begivenheder<sup>34</sup>.

##### **Betinget vederlag:**

Der er i mange købsaftaler opstillet en række betingelser for en given købesum. Købsvederlagets størrelse kan grundet disse betingelser blive reguleret efterfølgende<sup>35</sup>. Et eksempel på dette, kunne været et betinget fremtidigt resultat, altså en earn-out aftale. En earn-out aftale bruges ofte i situationer, hvor køber og sælger af en virksomhed er uenige om vækstpotentialet i en virksomhed. Udover dette, vil køber måske gerne have, at sælger fortsat er ansat i virksomheden i en overgangsperiode. Earn-out aftalen er derfor med til, at motivere sælgeren af virksomheden til aktivt, at gøre en indsats i virksomhedens vækst og udvikling i en aftalt periode efter salget. Earn-out er ofte bundet op på virksomhedens kommende omsætning, overskud, EBITDA eller et andet nøgletal i en periode frem i tid. Det er typisk 3-5 år. En earn-out skal indregnes til nutidsværdien af det forventede yderligere købsvederlag, hvis dette kan sandsynliggøres og

---

<sup>34</sup> EY – Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20, side 205

<sup>35</sup> EY – Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20, side 205

pålideligt opgøres på overtagelsestidspunktet. Earn-ouden tillægges købsvederlaget og modposteres enten som et tilgodehavende eller en forpligtelse.

Det er yderst sjældent, at den indregnede earn-out på overtagelsestidspunktet præcist passer med den endelige earn-out, hvilket giver en forskel mellem det indregnede tilgodehavendeforpligtelse til den endelige earn-out. En sådan forskel skulle efter hidtidig praksis baseret på IAS 22, som nu er ophævet og erstattet med IFRS 3, modposteres på købesummen. Dette betyder, at forskellen altid skulle indregnes uden om resultatopgørelsen, uanset hvor lang tid efter købet reguleringen/forskellen blev konstateret. Reguleringen blev altså i princippet modposteret på goodwill.

Eftersom IAS 22 er ophævet og erstattet med bestemmelserne i IFRS 3, skal købesummen opgøres til dagsværdi på overtagelsestidspunktet, og en efterfølgende regulering/forskel skal passere resultatopgørelsen. Det er Erhvervsstyrelsen vurdering, at bestemmelserne i IFRS 3 som udgangspunkt er i overensstemmelse med årsregnskabsloven, hvorfor dette er den nye praksis på området. Årsagen til, at en forskel ikke skal modregnes på kostprisen efter ny praksis er, at ændringer i værdien efter første indregning vedrører begivenheder efter købet, og derfor ikke kan påvirke kostprisen. Det er grundet dette udtryk for efterfølgende begivenheder, hvorfor reguleringen skal påvirke resultatopgørelsen.<sup>36</sup> Behandlingen af efterfølgende regulering af købsvederlaget i forbindelse med virksomhedssammenslutninger er dog ikke så entydigt, som beskrevet ovenfor, hvilket vil blive diskuteret senere i specialet.

Det skal bemærkes, at earn-ouden ikke er omfattet af kravet om indregning til dagsværdi jævnfør undtagelsen i årsregnskabsloven § 37, stk. 3, nr. 5, hvor *"kontrakter om betinget vederlag for erhvervelse af virksomhed i forbindelse med en virksomhedssammenslutning"*<sup>37</sup> er positiv nævnt. Earn-ouden skal derfor enten måles til nettorealiseringsværdi<sup>38</sup> eller til kapitalværdi<sup>39</sup>. Kapitalværdien opgøres efter normale tilbagediskontering af fremtidige pengestrømme, og vil derfor være det tætteste på dagsværdi af de to metoder. Valg af metode har i praksis kun betydning, hvis earn-ouden løber over en mellemlang årrække.

Transaktionsomkostninger i forbindelse med en virksomhedssammenslutning skal indregnes i resultatopgørelsen. Det er omkostninger, som er direkte tilknyttet til

---

<sup>36</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 16.

<sup>37</sup> Årsregnskabslovens § 37, stk. 3, nr. 5.

<sup>38</sup> Årsregnskabslovens § 36

<sup>39</sup> Årsregnskabslovens § 47, stk. 2.

virksomhedssammenslutningen og omkostninger, som ikke ville have været afholdt, hvis ikke virksomhedssammenslutningen skulle have været foretaget. Det kan for eksempel være omkostninger til advokat, revisor og offentlige afgifter. Det er dog vigtigt at skelne mellem transaktionsomkostninger i forbindelse med opkøb og transaktionsomkostninger i forbindelse med fremskaffelse af finansiering. Transaktionsomkostninger i forbindelse med fremskaffelse af finansiering skal fragå kostprisen på lånet jævnfør reglerne for finansielle forpligtelser. Transaktionsomkostninger i forbindelse med kapitalforhøjelser skal indregnes direkte på egenkapitalen.

Behandlingen af transaktionsomkostninger i forbindelse med virksomhedssammenslutninger er dog ikke så entydigt, som beskrevet ovenfor, hvilket vil blive diskuteret senere i specialet.

#### *4.2.1.4. Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser*

Ligesom sidste punkt er praksis omkring identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser ændret, da IAS 22 er udgået og erstattet af IFRS 3. Ved første indregning efter indre værdis metode skal kostprisen af de erhvervede kapitalandele opgøres. Udover dette, skal den erhvervende virksomhed på købstidspunktet opgøre dagsværdien af identificerbare aktiver og forpligtelser i de erhvervede kapitalandele. Goodwill/negativ goodwill er forskellen mellem kostprisen og dagsværdien af de identificerbare aktiver og forpligtelser i virksomheden.

Når den overtagende virksomhed skal identificere aktiver og forpligtelser, skal både bogførte og ikke-bogførte aktiver og forpligtelser iagttages, og opfylder de på overtagelsestidspunktet nedenstående kriterier, skal de medtages.

- Det skal være sandsynligt, at alle fremtidige økonomiske fordele vedrørende aktivet/forpligtelsen vil tilfalde den erhvervende virksomhed, eller skal afholdes af den erhvervende virksomhed.
- Det skal være muligt at foretage en pålidelig opgørelse af dagsværdien.<sup>40</sup>

I henhold til årsregnskabsloven betyder sandsynlighed, at det skal være mere end 50% sandsynligt.

---

<sup>40</sup> EY – Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20, side 206

Identificerbare immaterielle aktiver, som opfylder ovenstående kriterier, skal opgøres til dagsværdi og indregnes separat i overtagelsesbalancen. Identificerede immaterielle aktiver kan ikke modregnes i goodwill, da disse skal klassificeres særskilt. Identificerede immaterielle aktiver, som normalt ikke er indregnet i den overtagne virksomheds årsregnskab, kunne være ordrebeholdninger (fremtidig omsætning), kundekontrakter, varemærker eller ej indregnede udviklingsprojekter.

Der er ifølge IFRS 3 ikke krav om en sandsynlighed på mere en 50%, da en mindre sandsynlighed end 50% blot vil afspejle sig i en lavere dagsværdi af aktivet eller forpligtelsen.

#### Eksempel:

*"Hvis et aktiv, der måles til dagsværdi, udgør 200, men der alene er 10% sandsynlighed for, at aktivet vil skabe økonomiske fordele, vil anvendelse af IFRS 3 føre til, at der indregnes et aktiv i overtagelsesbalancen på 20, hvorimod loven (årsregnskabsloven) ikke tillader, at et sådant aktiv indregnes i overtagelsesbalancen, da sandsynlighedskriteriet ikke er opfyldt".<sup>41</sup>*

Kravene i forhold til identifikation af immaterielle aktiver er skærpet i IFRS 3 i forhold til IAS 22, og Erhvervsstyrelsen udtaler, at kravene i årsregnskabsloven eller praksis herom ligeså er skærpet. De udtaler herudover, at kravene ikke er så skarpe under årsregnskabsloven som under IFRS. Årsagen hertil er, at goodwill behandles forskelligt under IFRS og årsregnskabsloven. Goodwill skal som udgangspunkt ikke afskrives under IFRS, men der skal blot laves en nedskrivningstest mindst 1 gang om året. Goodwill skal ifølge årsregnskabsloven afskrives over vurderet levetid. Grundet at der ifølge årsregnskabsloven skal afskrives på goodwill, vil fordelingen mellem goodwill og øvrige poster være mindre vigtig end ved benyttelse af reglerne under IFRS. Erhvervsstyrelsen udtaler dog, at det ikke betyder, at en *"korrekt opdeling ikke er relevant under årsregnskabsloven, men at behovet for udskillelse af visse immaterielle aktiver, som kan være svære at udskille, kan efter de konkrete omstændigheder være mindre påkrævet."*<sup>42</sup>

Der skal laves en samlet væsentlighedsvurdering fra balancen, eventuel påvirkning på resultatopgørelse og egenkapital. Erhvervsstyrelsen udtaler ligeledes konkret, at *"man ikke kan*

---

<sup>41</sup> EY – Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20, side 207.

<sup>42</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 13.

*indregne aktiver til bogførte værdier uden en reel omvurdering til dagsværdi, og hvor der ikke er vurderet, om der i overtagelses indgår særlige immaterielle aktiver, kan ikke accepteres under hverken årsregnskabsloven eller IFRS.”<sup>43</sup>*

Udtalelsen betyder, at der SKAL foretages en vurdering af immaterielle aktiver, og man kan derfor ikke undlade dette, selvom årsregnskabslovens krav om dette er lempeligere end under IFRS.

Erhvervsstyrelsen giver følgende eksempel i deres udtalelse fra marts 2018:

*”En virksomhed kan således ikke undlade at identificere en væsentlig rettighed med en levetid på 3 år og i stedet lade den indgå i goodwill, som afskrives over f.eks. 20 år.”<sup>44</sup>*

Udover en eventuel forkert afskrivning mellem goodwill og øvrige immaterielle aktiver, vil den udskudte skat i overtagelsesbalancen også blive forkert, hvis ikke der foretages en særskilt identifikation af aktiver og forpligtelser. Årsagen hertil er, at der ikke beregnes udskudt skat af goodwill, som udgør en forskelsværdi, og der beregnes udskudt skat af øvrige immaterielle aktiver. Dette kan være væsentligt i overtagelsesbalancen, hvorfor en korrekt allokering er nødvendig. Sidst men ikke mindst, kan en forkert allokering også give en fejlopgørelse af minoritetsinteresser i overtagelsesbalancen, hvis goodwill indregnes med en forholdsmæssig værdi og ikke efter alternativet med 100% goodwill.

Som skrevet tidligere, skal alle identificerbare aktiver og forpligtelser i den overtagne virksomhed måles til dagsværdi, og dette gøres uden hensyntagen til virksomhedens normale anvendt regnskabspraksis. Den målte dagsværdi af aktiver og forpligtelser bliver herefter de nye kostpriser for de overtagne aktiver. Det faktum, at de overtagne aktiver og forpligtelser i overtagelsesbalancen måles til dagsværdi, er dog ikke et udtryk for, at disse fremadrettet skal værdiansættes til dagsværdi. Den efterfølgende indregning af de overtagne aktiver og forpligtelser skal ske i henhold til moderselskabets anvendt regnskabspraksis.

Målingen til dagsværdi af aktiver og forpligtelser skal ske uden hensyntagen til, hvad købers hensigt er med aktiv/forpligtelsen. Dette betyder, at hvis et udviklingsprojekt forventes

---

<sup>43</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 13.

<sup>44</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 13.

skrottet af den overtagende virksomhed, kan man ikke vælge ikke at identificere den, hvorfor aktivet fortsat skal værdiansættes til dagsværdi. Det er ej heller muligt for den overtagende virksomhed at hensætte til fremtidige driftstab eller til øvrige omkostninger i overtagelsesbalancen, som kommer som konsekvens af virksomhedssammenslutningen.

#### 4.2.1.4.1. Eventualforpligtelser

Ifølge IFRS 37, afsnit 27 må eventualforpligtelser ikke indregnes i balancen, men skal blot oplyses i årsregnskabet i henhold til afsnit 86. Reglen er den samme i årsregnskabsloven, hvor der henvises til paragraf 33, stk. 3.

Det er dog ifølge IFRS 3, som benyttes ved virksomhedssammenslutninger, et krav at eventualforpligtelser indregnes i balancen ved en købsprisallokering i forbindelse med en virksomhedssammenslutning. Dagsværdien af eventualforpligtelsen skal dog kunne måles pålideligt før, at denne kan indregnes. Udover, at dagsværdien skal kunne måles pålideligt, skal de også være væsentlige, og det må vurderes, at mange eventualforpligtelser vil falde for væsentlighedsprincippet.

Der kan dog være tilfælde, hvor værdien af eventualforpligtelser er indregnet i købsprisen og i disse tilfælde, skal bemærkningerne til § 122, stk. 4 i årsregnskabsloven iagttages, som siger således:

*"I visse tilfælde opstår negativ goodwill som følge af, at der erhverves en virksomhed, som har væsentlige eventualforpligtelser der ikke indregnes i balancen, men som der tages højde for ved beregningen af købsprisen. I disse tilfælde til den negative goodwill første indregnes som en indtægt, når eventualforpligtelserne er afviklet, og indtægten således kan anses for realiseret".<sup>45</sup>*

Det er forudsat i lovbemærkningerne at eventualforpligtelser, der erhverves i forbindelse med en virksomhedssammenslutning fortsat kan udeholdes, hvis de:

1. ikke kan værdiansættes til dagsværdi pålideligt.
2. eller hvis sammenlægningsmetoden anvendes (kommenteres ikke yderligere specialet)<sup>46</sup>

<sup>45</sup> Årsregnskabslovens §122, stk. 4. – lov bemærkninger

<sup>46</sup> Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), fra Erhvervsstyrelsen, marts 2018, side 15

Erhvervsstyrelsens vurderer, ifølge deres udtalelse fra marts 2018, at eventualforpligtelser fremover skal indregnes i balancen til dagsværdi, hvis nedenstående betingelser er opfyldt:

1. Hvis overtagelsesmetoden anvendes jævnfør årsregnskabslovens §122.
2. Eventualforpligtelserne er væsentlige og har indgået ved beregningen af købsprisen på virksomheden og
3. Eventualforpligtelserne pålideligt kan måles til dagsværdi<sup>47</sup>.

Årsagen til, at Erhvervsstyrelsen mener, at eventualforpligtelserne skal indregnes er, den overtagende virksomhed reelt bliver betalt for at påtage sig forpligtelsen.

#### 4.2.1.4.2. Fastlæggelse af dagsværdier for en lang række aktiver og forpligtelser

Reglerne for fastlæggelse af dagsværdier for identificerede aktiver og forpligtelser i forbindelse med en virksomhedssammenslutning når overtagelsesmetoden benyttes, fandtes tidligere i IFRS 3, inden denne blev opdateret. Appendix B med disse beskrivelser er fjernet. Der er i kommentarerne til årsregnskabsloven skrevet, at de tidligere eksempler/regler omkring værdiansættelse af de forskelle aktiver og forpligtelser fortsat er gældende også efter årsregnskabsloven. Erhvervsstyrelsen har ligeledes i deres udtalelse fra marts 2018 bekræftet, at fastlæggelse af værdier i forbindelse med overtagelsesmetoden jævnfør § 122 er i overensstemmelse med det beskrevne i IFRS 3.

Nedenfor er der oplistet de væsentligste aktiver og forpligtelser, og hvordan disse skal behandles i overtagelsesbalancen. Listen skal bruges til at understøtte det empiriske afsnit i specialet, hvor en overtagelsesbalance eksemplificeres ved hjælp af en fiktiv case virksomhed.

- *"Børsnoterede værdipapirer måles til salgsværdi.*
- *Tilgodehavender måles til nutidsværdien af de beløb, der forventes at blive indbetalt efter nedskrivning for uerholdelige beløb og inddrivelsesomkostninger. Kortfristede tilgodehavender tilbagekonteres ikke, når forskellen mellem det nominelle og det tilbagekonterede beløb er uvæsentligt.*
- *Varebeholdninger:*

---

<sup>47</sup> Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), fra Erhvervsstyrelsen, marts 2018, side 15



- *Færdigvarer og handelsvarer måles til forventet salgspris med fradrag (a) salgsomkostninger og (b) en rimelig avance for den overtagende virksomheds salgsindsats baseret på avancen på tilsvarende færdigvarer og handelsvarer.*
- *Varer under fremstilling måles til forventet salgspris med fradrag af (a) færdiggørelsesomkostninger, (b) salgsomkostninger, og (c) en rimelig avance for den overtagende virksomheds færdiggørelse og salgsindsats baseret på avancen på tilsvarende færdigvarer.*
- *Råvarer måles til genanskaffelsespris.*
- *Grunde og bygninger måles til dagsværdi. Er der tale om stærkt specialiserede bygninger, kan det være forbundet med så store skøn at opgøre en dagsværdi, at der ikke kan opgøres en pålidelig dagsværdi. Uanset standardens tavshed herom, må værdien af bygningen i så fald skulle måles til den værdi, det ville koste at genopføre bygningen med fradrag af afskrivninger siden erhvervelsen.*
- *Tekniske anlæg, driftsmateriel og inventar måles til dagsværdi. Hvor der ikke kan opgøres en separat dagsværdi, enten på grund af anlæggets særlige beskaffenhed, eller på grund af, at anlæg af denne type sjældent handels bortset fra som led i en virksomhedsovertagelse, måles anlægget til den værdi, det ville koste at genopføre anlægget med fradrag af afskrivninger under hensyntagen til anlæggets alder og stand.*
- *Immaterielle aktiver, herunder patentrettigheder, licenser, kundelister, varemærker og udviklingsprojekter måles til dagsværdi, der fastlægges:*
  - *Med udgangspunkt i et aktivt marked, eller*
  - *hvis der ikke eksisterer et aktivt marked, til en værdi, der afspejler, hvad virksomheden ville have betalt for aktivet hos en uafhængig tredjemand, baseret på den bedste til rådighed værende information.*
- *Igangværende udviklingsprojekter skal tillige vurderes. Opfylder de på overtagelsestidspunktet kriterierne for at kunne indregnes som aktiver, skal de indregnes i overtagelsesbalancen til dagsværdi. I den forbindelse er det ikke afgørende, at den købte virksomhed hidtil har omkostningsført udviklingsprojekter under henvisning til usikkerhed – usikkerhed indgår i stedet i målingen af forpligtelsen.*
- *Skatteaktiver og -forpligtelser måles efter bestemmelsen i IAS 12 med udgangspunkt i den sammensluttede virksomhed eller koncerns forhold. Skatteaktiverne eller -forpligtelser opgøres inklusive skatteeffekten af foretagne omvurderinger af de*

*identificerbare aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Skatteaktiver omfatter også udskudte skatteaktiver i den overtagne virksomhed, som ikke var indregnet før virksomhedssammenslutningen, men som nu er en konsekvens af sammenslutningen opfylder kriterierne for indregning. Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser må ikke tilbagediskonteres jf. IAS 12.*

- *Gæld måles til nutidsværdien af de beløb, der skal betales. Kortfristet gæld kan måles til nominel værdi, når forskellen mellem de nominelle og det tilbagediskonterede beløb er uvæsentlig.*
- *Tabsgivende kontrakter, uafdækkede pensionsforpligtelser og andre identificerbare forpligtelser måles til nutidsværdien af de beløb, der skal betales for at opfylde forpligtelsen.”<sup>48</sup>*

#### 4.2.1.5. Måling af minoritetsinteresser

Historisk set, har der tidligere i årsregnskabsloven blot været en mulighed til måling af minoritetsinteresser og goodwill. Erhvervsstyrelsen har dog i deres udtalelse fra marts 2018 åbnet op for, at årsregnskabsloven rummer to muligheder ligesom den tidligere IAS 22, som nu er ophævet gjorde, og den nuværende IFRS 3 gør.

**Metode 1:** Minoritetsinteresser indregnes med den forholdsmæssige andel af dagsværdien på identificerbare aktiver og forpligtelser eksklusive goodwill.

**Metode 2:** Alternativet til denne beregning er indregning af 100 % goodwill, selvom der for eksempel blot købes 60 % af en dattervirksomhed. Der vil ved denne metode blive indregnet en højere goodwill i koncernbalancen, og minoritetsinteresserne vil så tilsvarende være højere.

Metode 1 har været den hidtil mest brugte, men årsregnskabsloven rummer efter Erhvervsstyrelsens udtalelser nu også metode 2. Ifølge årsregnskabsloven er valget mellem metode 1 og 2 et valg af regnskabspraksis, som skal bruges konsekvent og kontinuerligt. Ifølge IFRS 3 er der mulighed for at skifte mellem metode 1 og 2 fra virksomhedssammenslutning til virksomhedssammenslutning.

<sup>48</sup> Årsregnskabslovens § 122, punkt 3, b.

Dette punkt er kun relevant i udarbejdelsen af koncernregnskabet.

#### *4.2.1.6. Opgørelse af goodwill eller negativ goodwill*

Den opgjorte goodwill eller negative goodwill er forskellen på dagsværdien af alle identificerede aktiver og forpligtelser samt eventuelle minoritetsinteresser og købsvederlaget. Formlen hedder således:

#### **DAGSVÆRDI – KØBSVEDERLAG = GOODWILL ELLER NEGATIV GOODWILL**

Goodwill skal, som skrevet tidligere, efter årsregnskabsloven afskrives over brugstiden/levetiden. Hvis levetiden ikke kan skønnes pålideligt, skal den fastsættes til 10 år. Virksomheden skal, hvis der er indikationer på, at man har betalt for meget for virksomheden, eller nærmere sagt, hvis der indikationer på, at den goodwill man har betalt, ikke er så meget værd som først antaget, nedskrive denne således værdien svarer til nettorealiseringsværdien på balancedagen. Denne nedskrivning sker over resultatopgørelsen, ligesom en normal afskrivning heraf ville gøre. Der er ingen øvre grænse for brugstid på goodwill, efter årsregnskabsloven blev opdateret i 2015. Tidligere var der en øvre grænse på 20 år, men denne er nu slettet.

Hvis der konstateres en negativ goodwill, skal denne indtægtsføres med det samme<sup>49</sup>. Det har tidligere været praksis, at denne blev indtægtsført hen over en årrække. Det er dog et krav, efter både reglerne i årsregnskabsloven og IFRS, at købesumsallokeringen skal genovervejes, hvis den resulterer i negativ goodwill. Årsagen hertil er, at det bør være meget sjældent, at en virksomhed sælges til under dagsværdi, hvorfor en negativ goodwill kan være en indikation på en fejl i købesumsallokeringen<sup>50</sup>.

#### **Eksempel:**

Det kan ske i det tilfælde, hvor sælger er tvunget til at sælge og derfor er villig til at acceptere en lavere pris end den reelle markedspris.

#### *4.2.1.7. Efterfølgende korrektioner til overtagelsesbalancen*

Der er mulighed for at korrigere overtagelsesbalancen i op til 12 måneder fra det faktiske overtagelsestidspunkt. Reguleringerne sker med tilbagevirkende kraft, således at

<sup>49</sup> Årsregnskabsloven § 122, stk. 4.

<sup>50</sup> Kommentarer til årsregnskabslovens § 122, stk. 4. og IFRS 3, afsnit 36.

overtagelsesbalancen korrigeres tilbage til overtagelsestidspunktet. Det var tidligere efter IAS 22 muligt at korrigere overtagelsesbalancen inden for indeværende og hele det kommende regnskabsår, men perioden er strammet op siden indførslen af IFRS 3.

Erhvervsstyrelsen skriver i deres udtalelse fra marts 2018, at 12-måneders perioden giver mulighed for at revurdere de beregninger, som blev foretaget på overtagelsestidspunktet. Der er stor risiko for, at alle forhold enten ikke er med eller afspejlet korrekt i købsprisallokeringen, hvorfor den 12-måneders periode kan bruges til at korrigere netop dette.

I forhold til reguleringerne inden for 12-måneders perioden, må der blot korrigeres for transaktioner og forhold, som var opstået på overtagelsestidspunktet eller før. Det vil sige, at transaktioner og forhold, som er sket efter overtagelsesdatoen, ikke kan reguleres i overtagelsesbalancen. Hvis fejlene er væsentlige og opstået efter overtagelsestidspunktet, skal de korrigeres direkte på egenkapital primo og sammenligningstal for tidligere år, skal tilpasses i overensstemmelse med årsregnskabslovens § 52, stk. 2. Hvis fejlene ikke er væsentlige, skal de blot indregnes i resultatopgørelsen i året.

#### *4.2.1.8. Indre værdis metode, valg af regnskabspraksis*

Når der vælges indre værdis metode, har Erhvervsstyrelsen i deres udtalelse fra marts 2018 tilkendegivet, at regnskabsaflægger skal foretage et valg af regnskabspraksis. Regnskabsaflægger skal vælge, om indres værdis metode skal anses, som en konsolideringsmetode eller som en målemetode<sup>51</sup>. Reglerne for indregning efter indres værdis metode findes i årsregnskabslovens §43a, §122 og i *IAS 28 - associerede virksomheder og joint ventures*, *IFRS 3 - virksomhedssammenslutninger* og *IFRS 10 - koncernregnskaber* som fortolkningsbilag. Der er en række områder, hvor valget mellem at benytte indre værdis metode som en målemetode eller som en konsolideringsmetode, har betydning for den regnskabsmæssige behandling. Forskellen mellem målemetoden og konsolideringsmetoden vil blive kommenteret senere i specialet.

---

<sup>51</sup> Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), fra Erhvervsstyrelsen, marts 2018, side 3

#### 4.2.1.9. Regnskabsmæssig behandling efter købesumsallokering

Når købesumsallokeringen er foretaget ved første indregning, skal købsvederlaget reguleres med virksomhedens forholdsmæssige andel af den underliggende virksomheds resultat.

##### Eksempel:

Hvis den underliggende virksomhed i perioden for ejerskabet har generet et overskud på 10 mio. kr., og *modervirksomheden* ejer 60%, skal der indregnes en indtægt på 6 mio. kr. i virksomhedens resultatopgørelse.

Resultatet på 6 mio. tillægges kapitalandelens værdi i balancen og indregnes som indtægt i resultatopgørelsen. De konstaterede merværdier og eventuel goodwill, som giver en forskel mellem den underliggende virksomheds regnskabsmæssige indre værdi, skal amortiseres/reguleres i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis for de aktiver og forpligtelser, merværdierne kan henføres til. Behandling af negativ goodwill er beskrevet tidligere i specialet.

Øvrige reguleringer kunne være afskrivning på særskilte immaterielle anlægsaktiver identificeret i købesumsallokeringen, koncerninterne avancer, forskelsværdier på materielle anlægsaktiver eller omsætningsaktiver<sup>52</sup> med mere, som modregnes på kapitalandelen og i resultatopgørelsen. Det vil derfor være nettoværdien af resultatet af den underliggende virksomhed og reguleringerne beskrevet ovenfor, der bliver indtægtsført/udgiftsført i resultatopgørelsen og reguleret under kapitalandelen. For dattervirksomheder skal der foretages 100% eliminering af koncerninterne avancer, mens der for associerede virksomheder blot skal elimineres en forholdsmæssig del. Udbytte fra den underliggende virksomhed fratrækkes den regnskabsmæssige indre værdi af kapitalandelen, når udbyttet er besluttet.

<sup>52</sup> EY – Indsigt i årsregnskabsloven 2019/20, side 328

Hvis en modervirksomhed og en datter- eller associeret virksomhed handler internt, og den interne avance overstiger den regnskabsmæssige værdi kapitalandelen er indregnet til, er der to metoder til regnskabsmæssige handling af dette:

**Metode 1:** Kapitalandelen nedskrives til 0 kr., og den overskydende eliminering indregnes ikke. Den overskydende eliminering skal derimod indregnes, hvis der er i efterfølgende periode, generes et positivt resultat der gør, at den regnskabsmæssige værdi kan indeholde restelimineringen.

**Metode 2:** I denne metode elimineres avancen fuldt ud således, at kapitalandelen nedskrives til 0 kr., og restelimineringen præsenteres under passiverne som ud en gæld.

Det vil være et valg af regnskabspraksis, hvilken metode man vælger, og skal anvendes kontinuerligt ligesom øvrig anvendt regnskabspraksis.

Når resultatet af den ejede virksomhed, og de foretagne reguleringer beskrevet ovenfor er bogført, skal forskelsværdien mellem kostprisen og den bogførte værdi pr. statusdagen henlægges på en bunden reserve under egenkapitalen. Den bundne reserve kan ikke udloddes. Hvis den indregnede kapitalandel udlodder udbytte op til modervirksomheden, vil det udloddede beløb blive flyttet fra en bunden reserve over til en ubunden reserve, som herefter kan udloddes videre op i koncernen.

#### 4.2.1.10. Nedskrivningstest

Der er krav om nedskrivningstest, hvis der er indikationer på, at kapitalandelen efter statusdagen har undergået en væsentlig værdiforringelse. Kravet om nedskrivningstest har hjemmel i årsregnskabslovens § 42, som siger, at alle langfristede aktiver, der ikke løbende reguleres til dagsværdi, nedskrives til genindvindingsværdi, hvis genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

##### **Genindvindingsværdi:**

*"For et aktiv er genindvindingsværdien den højeste værdi af kapitalværdien og salgsværdien fratrukket forventede omkostninger ved et salg."<sup>53</sup>*

<sup>53</sup> Årsregnskabslovens bilag 1, område D, stk. 4.

### Kapitalværdi:

*"For et aktiv er kapitalværdien den tilbagediskonterede værdi (nutidsværdien) af de fremtidige nettoindbetalinger, som aktivet på balancedagen forventes at indbringe ved fortsat benyttelse i den nuværende funktion. Kapitalværdien for en forpligtelse er den tilbagediskonterede værdi (nutidsværdien) af de fremtidige nettoudbetalinger, der skal ydes i forpligtelsens levetid."<sup>54</sup>*

### Eksempler på indikationer på værdiforringelse efter status:

- Tab af vigtig kunde
- Driftsunderskud i efterfølgende periode
- Nye konkurrenter på markedet
- Teknologiske udfordringer

En indikation på værdiforringelse efter status kunne være tab af en vigtig kunde eller et væsentligt underskud efter status. Det er dog ikke i alle tilfælde, at et underskud efter status eller tab af en vigtig kunde kræver en nedskrivningstest. Det er vigtigt, at se på helheden i driften i den underliggende virksomhed efter status. Den vigtige kunde, som er tabt efter status, kunne være blevet erstattet af andre kunder, hvorfor den underliggende virksomhed fortsat vil kunne levere de forventede resultater fremover. Den underliggende virksomheds budgetter/forventninger til det kommende år er vigtige at iagttage, når behovet for nedskrivningstest skal vurderes. Årsagen til dette er, at den underliggende virksomhed kan have budgetteret med underskud i de første 4 måneder efter status grundet sæsonbetonet arbejde, hvorfor det var forventeligt, at de ville genere underskud i den første periode efter status.

En anden indikation kunne være, at der var kommet en ny konkurrent i branchen, som har kapret markedsandele på grund af, at de er teknologisk foran, hvilket truer den underliggende virksomheds drift i fremtiden.

I det tilfælde, at der er reelle indikationer på værdiforringelse, skal der foretages en nedskrivningstest. Hvis nedskrivningstesten viser en lavere genindvindingsværdi end den regnskabsmæssige værdi, skal der foretages en nedskrivning. Nedskrivningstesten foretages kapitalandel for kapitalandel, og der kan derfor ikke laves en portefølje betragtning og herefter lave en generel nedskrivning. Hvis det viser sig, at grundlaget for tidligere foretagne

---

<sup>54</sup> Årsregnskabslovens bilag 1, område D, stk. 5.

nedskrivninger ikke længere er til stede, skal der igen laves en nedskrivningstest, som kan medføre, at de allerede foretagne nedskrivninger helt eller delvist skal tilbageføres og indregnes i resultatopgørelsen.

#### *4.2.1.11. Krav om ens regnskabspraksis*

Når indre værdis metode anvendes, er det et krav, at kapitalandele i dattervirksomheder anvender samme regnskabspraksis som modervirksomheden<sup>55</sup>. Hvis ikke der i dattervirksomheden, som udgangspunkt anvendes samme anvendt regnskabspraksis, skal der laves en omvurderingsbalance, som herefter kan indregnes i modervirksomheden. Omvurderingsbalancen udarbejdes ved at tage det oprindelige aflagte årsregnskab fra dattervirksomheden og tilrette dette efter modervirksomhedens regnskabspraksis. Det er især relevant, hvis dattervirksomheden aflægger årsrapport efter regnskabsklasse B, og modervirksomheden aflægger årsrapport efter regnskabsklasse C. Modervirksomheden har dog mulighed for, grundet deres bestemmende indflydelse, at bestemme anvendt regnskabspraksis for dattervirksomheden, hvorfor dette giver mulighed for at undgå en omvurderingsbalance.

#### *4.2.1.12. Krav til regnskabsår*

Det er et krav efter årsregnskabslovens §15, stk. 5, at modervirksomheder og dattervirksomheder skal sikre, at dattervirksomhederne har samme regnskabsår, medmindre det ikke er muligt grundet forhold, som hverken modervirksomheden eller dattervirksomheden kan kontrollere. Det forekommer meget sjældent, at der forhold mellem to danske virksomheder som gør, at kravet om samme regnskabsår kan afviges. Der kan være lovgivning ved ejerskab af udenlandske kapitalandele, der gør, at det ikke er muligt at have samme regnskabsår. Det er dog ikke vigtigt i dette speciale, hvorfor dette ikke kommenteres yderligere.

Det er efter årsregnskabsloven muligt, at dattervirksomheders balancedag kan afvige med op til tre måneder<sup>56</sup>, enten før eller efter, modervirksomhedens balancedag. Hvis afvigelsen er på mere end tre måneder, skal der udarbejdes et særskilt internt regnskab på modervirksomhedens balancedag, som benyttes til indregning af dattervirksomheden.

Når det drejer sig om indregning af associerede virksomheder efter indre værdis metode, kan seneste aflagte årsregnskab benyttes, da der ikke er krav om anvendelse af samme

---

<sup>55</sup> Årsregnskabslovens § 43a

<sup>56</sup> Årsregnskabslovens § 116.



regnskabsår, når en modervirksomhed indregner kapitalandele i en associeret virksomhed. Der skal dog ved indregning af kapitalandelen tages hensyn til eventuelle væsentlige begivenheder siden sidste regnskabsaflæggelse. Modervirksomheden kan IKKE indregne kapitalandele i associerede virksomheder til indre værdi på baggrund af seneste aflagte årsrapport, hvis de er bekendt med væsentlige forhold, som har ændret værdien af kapitalandelen efter seneste aflagte årsrapport.

### 4.3. Skal IFRS 3 altid benyttes som vejledning ved virksomhedssammenslutninger?

Erhvervsstyrelsen har i deres udtalelse fra marts 2018 konkretiseret, at der skal skelnes imellem ukomplicerede og komplicerede virksomhedssammenslutninger.

➤ Hvis virksomhedssammenslutningen vurderes som værende ukompliceret, skal den behandles efter reglerne i årsregnskabsloven (§121-123) og IFRS 3 skal ikke benyttes som vejledningsbilag.

➤ Hvis virksomhedssammenslutningen vurderes som værende kompliceret, skal IFRS 3 benyttes som vejledningsbilag.

Årsagen til, at der skelnes mellem ukompliceret og kompliceret virksomhedssammenslutninger er, ifølge Erhvervsstyrelsen, at det er *"uheldigt, hvis virksomhederne altid skulle søge vejledning i IFRS i forbindelse med en virksomhedssammenslutning"*.<sup>57</sup> Erhvervsstyrelsen skriver ligeledes, at IFRS 3 anses for, at være en kompliceret og omfattende standard.

En kompliceret virksomhedssammenslutning er ifølge Erhvervsstyrelsen kendetegnet ved:

1. *"Erhvervelse af kapitalandele sker i flere trin over en længere periode*
2. *Den erhvervede virksomhed har væsentlige immaterielle aktiver, f.eks. i form af kundekontrakter, rettigheder m.v.*
3. *Købsprisen indeholder en earn-out baseret på fremtidig indtjening m.v.*"<sup>58</sup>

<sup>57</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 5.

<sup>58</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 5.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at resultatet af ukomplicerede sammenslutninger ikke vil give et væsentligt anderledes resultat, hvis alle kravene i IFRS 3 overholdes, i stedet for blot ordlyden i årsregnskabsloven. Dette er ligeledes et argument for, at der skal skelnes mellem ukomplicerede og komplicerede virksomhedssammenslutninger.

Udover, at der skal skelnes mellem ukomplicerede og komplicerede virksomhedssammenslutninger, er det ligeledes vigtigt at væsentlighed iagttages, når/hvis regler i IFRS skal benyttes. Komplicerede regler i IFRS er kun relevante, hvis de får væsentlig betydning for, hvordan årsregnskabet kunne have set ud. Det er grundet væsentlighedsbegrebet ikke påkrævet, at alle immaterielle aktiver identificeres og indregnes særskilt. Det er blot dem som er væsentlige for resultatopgørelsen og/eller egenkapitalen. Som tidligere skrevet, har Erhvervsstyrelsen dog udtalt, at selvom virksomhedssammenslutningen vurderes ukompliceret, skal der foretages en reel undersøgelse af eventuelle væsentlige immaterielle anlægsaktiver. Det er ikke muligt blot at indregne forskellen mellem kostpris og dagsværdi som goodwill uden videre undersøgelse heraf.

Erhvervsstyrelsen har i deres udtalelse fra marts 2018 lavet to eksempler på, hvornår det ikke vurderes, at der er behov for at søge vejledning i IFRS 3.

*"Eksempel 1 – etablering af en lille koncern*

*En tømrer virksomhed i regnskabsklasse B, erhverver alle kapitalandele i en anden lille håndværker virksomhed. De to virksomheder udgør herefter en koncern, omfattet af regnskabsklasse B.*

*Moder virksomheden vil indregne kapitalandelene i dattervirksomheden til kostpris, jf. årsregnskabsloven §36, stk. 1.<sup>59</sup>*

På grund af den formodede størrelse af virksomhederne, skal der ikke udarbejdes koncernregnskab jævnfør årsregnskabslovens § 110, og da kapitalandelen ikke indregnes efter indre værdis metode, hvorfor der ikke skal laves en købsprisallokering. Da der ikke skal laves en købsprisallokering, er der ikke behov for at søge vejledning i IFRS 3. Hvis kapitalandelen blev indregnet efter indre værdis metode, skulle der foretages en købesumsallokering, men da der i

---

<sup>59</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 6.

eksemplet er tale om en "lille" håndværker virksomhed formodes det, at grundet væsentlighedsprincippet at årsregnskabslovens bestemmelser vil være dækkende.

*"Eksempel 2 – erhvervelse af en lille dattervirksomhed*

*En mellemstor rengøringsvirksomhed omfattet af regnskabsklasse C erhverver alle kapitalandele i en mikrovirksomhed i samme branche. Den mellemstore virksomhed er pligtig til at udarbejde koncernregnskab."<sup>60</sup>*

I dette tilfælde vurderer Erhvervsstyrelsen at aktiver og forpligtelser, som erhverves ved overtagelsen, er af mindre betydning for den samlede koncern. De skriver, at der selvfølgelig fortsat skal foretages en købsprisallokering, men *"en helt nøjagtig opgørelse på basis af bestemmelserne i IFRS 3 vil alene kunne medføre uvæsentlige justeringer i regnskabet. IFRS 3 vil derfor normalt være overflødig som vejledning i denne situation."*<sup>61</sup> Det er her væsentlighedsprincippet som gør, at det ikke er nødvendigt at søge vejledning i IFRS 3.

Hjemmel til væsentlighedsprincippet findes i årsregnskabsloven § 13 samt kommentarerne hertil. I kommentarerne er der skrevet, at vurderingen af væsentlighed i årsregnskabsloven i praksis er defineret på samme måde som væsentlighed i forhold til IFRS' bestemmelser. Der er i kommentarerne til loven nævnt, at væsentlighedsniveauet skal fastsættes ud fra hensynet til brugernes behov for information. Dette må betyde, at krævede oplysninger som udgangspunkt har relevans, medmindre det konkret vurderes, at de er ubetydelige. Det er ikke alene poster med beløb som indregnes, men også for oplysninger i noterne eller i ledelsesberetningen.

Det tidligere Fondsråd udsendte i december 2008 et notat om rådets overvejelser af afvejninger ved vurdering af væsentlighed i forbindelse med regnskabskontrollen af de børsnoterede virksomheders års- og delårsrapporter. Notatet behandler forskellige typer af fejl, eksempelvis fejl vedrørende indregning, måling og klassifikation samt fejl og udeladelser vedrørende oplysningskrav og de forhold, der efter rådets opfattelse har betydning for, om der er tale om en fejl eller om en uvæsentlig fravigelse fra reglerne.

---

<sup>60</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 6.

<sup>61</sup> Erhvervsstyrelsen – Udtalelse om forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018, side 6.

Notatet tydeliggør, at væsentlighed ikke er en fast størrelse i regnskabet. Der indgår mindst tre betydende faktorer ved fastsættelsen af væsentlighed:

1. Regnskabspostens/-oplysningens beløbsmæssige størrelse,
2. regnskabspostens/-oplysningens art/karakter og
3. de faktiske forhold, som fejlen eller udeladelsen indgår i.<sup>62</sup>

Disse faktorer vil hver især have betydning ved vurderingen af, hvorvidt der er tale om en fejl eller ej, men den vægt, hvormed de enkelte faktorer indgår i vurderingen, vil være forskellig alt efter, hvilken type/kategori information, der skal vurderes. Flere uvæsentlige poster kan til sammen udgøre en samlet væsentlig post. Dette er vigtigt at iagttage. Det kunne for eksempel være flere ubetydelige dattervirksomheder, der sammenlagt ikke er ubetydelige. Reglen, der gælder for alle forhold, kan også udledes af kravet om substans og det retvisende billede.

IASB udsendte tidligere et forslag til ændring af definitionen af væsentlighed i IAS 1 og IAS 8 og disse ændringer træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men det er muligt at førtidsimplementere. Baggrunden for forslaget til ændring af definitionen af væsentlighed er, at det i IASB's projekt *Disclosure initiative* blev klarlagt, at *"definitionen af væsentlighed på tværs af standarderne har været for upræcis og dermed skabt tvivl om, hvornår der er tale om væsentlige forhold eller ej."*<sup>63</sup>

---

<sup>62</sup> Fondbrådet: Fondbrådets generelle overvejelser og afvejninger ved vurdering af væsentlighed i forbindelse med regnskabskontrol (17. december 2008, j.nr. 0059-0001).

<sup>63</sup> Deloitte – IFRS, oversigt over nye og ændrede standarder og fortolkningsbidrag for regnskabsår begyndende 1. januar 2019 eller senere, side 16.

Definitionen af væsentlighed i IAS 1 og IAS 8 er ændret, og denne indeholder tre nye aspekter, som skal iagttages. De tre nye aspekter er følgende:

- Tilsøring
  - Ifølge den nuværende og gældende definition, er information væsentlig, hvis dens udeladelse eller fejlbehæftelse vil påvirke regnskabsbrugers beslutninger. Dette har IASB i deres projekt, som skrevet ovenfor, konkluderet at dette ikke var tilstrækkeligt beskrevet. De mener ligeledes, at tilsøring af information med unødvendig information kan have lignende effekt. De nævner som eksempel, at tilsøring kunne være at sprede væsentlig information vedrørende en regnskabspost eller transaktion ud over hele regnskabet i stedet for blot at præsentere dette i en samlet tekst.
- Med rimelighed kan forventes at have indflydelse
  - Ifølge den nuværende og gældende definition, refereres der til, at information "kan have indflydelse", men dette vurderes IASB var for bred en definition, som ikke tog hensyn til sandsynligheden for, at informationen kunne have betydning.
- Primære regnskabsbrugere
  - Ifølge den nuværende og gældende definition, refereres der til "regnskabsbrugere", men dette vurderes IASB var for bred en definition. Grundet dette, refereres der i den nye definition til den "primære regnskabsbrugere". Forklaringen hertil er, at disse brugere, som i øvrigt ikke har mulighed for at kræve information fra virksomheden, men derimod må nøjes med det officielle regnskab.

EFRAG har anbefalet, at disse ændringer godkendes i EU, og de forventede dem godkendt inden perioden 1. januar 2020 startede, men mig bekendt er disse ikke godkendt af EU endnu, hvorfor de ikke kan implementeres i Danmark endnu.

Væsentlighedsprincippet skal bruges til, at bestemme om overtagelsesmetoden skal benyttes i henhold til årsregnskabslovens regler, eller om IFRS 3 finder anvendelse. Der er i kommentarerne til årsregnskabsloven nævnt:

*"at der er tale om samme væsentlighedsbetragtning, uanset om væsentlighed vurderes i forhold til virksomhedernes regnskabsaflæggelse eller revisors erklæringsafgivelse, er da også den eneste logiske slutning"<sup>64</sup>.*

Denne kommentar betyder, at revisor skal kigge i ISA 320, som beskriver, hvordan væsentlighed beregnes. Årsregnskabslovens definition og IFRS-bestemmelser om væsentlighed giver regnskabsaflægger og revisor en referenceramme, som kan bruges til beregning af et væsentlighedsniveau. ISA 320 siger følgende:

*"Revisors fastsættelse af væsentlighed er et spørgsmål om faglig vurdering og påvirkes af revisors opfattelse af regnskabsbrugeres behov for finansielle oplysninger. I denne sammenhæng er det rimelig, at revisor forudsætter, at brugere:*

- a) har en rimelig viden om forretningsmæssige og økonomiske aktiviteter samt regnskabsvæsen og vilje til at læse oplysningerne i regnskab med rimelig omhu*
- b) forstår, at regnskaber udarbejdes, aflægges og revideres ud fra niveauer af væsentlighed*
- c) anerkender, at der er iboende usikkerhed ved målingen af de beløb, som er baseret på anvendelse af skøn, vurdering og overvejelse af fremtidige begivenheder, og*
- d) træffer rimelige økonomiske beslutninger på grundlag af oplysningerne i regnskabet."<sup>65</sup>*

Det er så at sige revisors faglige vurdering, ifølge ISA 320, som afgør, hvornår en begivenhed er væsentlig og vurdere, om overtagelsesmetoden jævnfør årsregnskabsloven kan benyttes, eller om der skal ske anvendelse af IFRS 3. Det er selvfølgelig kun i forhold til, om anvendelsen af overtagelsesmetoden ifølge årsregnskabsloven eller IFRS har påvirkning på revisors erklæring. Det er fortsat ledelsen i selskabet, som aflægger årsregnskabet, og dermed bestemmer, hvorvidt årsregnskabslovens bestemmelser er fyldestgørende eller om IFRS 3 skal benyttes. I praksis vil ledelsen højst sandsynlig korrespondere med revisoren, omkring dette og søge vejledning hertil.

<sup>64</sup> Årsrapporten – kommentarer til årsregnskabsloven, 7. udgave, side 215.

<sup>65</sup> ISA 320, væsentlighed ved planlægning og udførelse af en revision, stk. 4.

Revisor skal for at kunne erklære sig om årsregnskabet, fastsætte et væsentlighedsniveau. Væsentlighedsniveauet er et udtryk for, hvor stor en fejl i årsregnskabet må være før det påvirker regnskabsbrugernes syn på årsregnskabet og eventuelt deres beslutning om investering eller ikke investering, kredit eller ikke kredit. Væsentlighedsniveauet og beskrivelsen af væsentlighed i forhold til ISA 320 lægger sig meget op ad årsregnskabslovens definition, hvorfor ovenstående bemærkning i kommentarerne til årsregnskabsloven giver mening. Væsentlighedsbetragtningen i forhold til ISA 320 og årsregnskabsloven vurderes at være enslydende. Hvordan væsentlighedsniveauet bliver beregnet, er ikke relevant i forhold til specialet, hvorfor dette ikke vil blive belyst yderligere.

#### 4.3.1. Overgangsbestemmelser

Erhvervsstyrelsens udtalelse fra marts 2018 affødte, som tidligere skrevet, en del ændringer i fortolkningen af brugen af indre værdis metode. Ligesom de øvrige regler, som blev ændret i forbindelse med ændring af loven, er der ligeså overgangsbestemmelser i forhold ændringer på området i specialet. Eftersom udtalelsen fra Erhvervsstyrelsen i marts 2018 er lavet senere end ændringerne i årsregnskabsloven i 2015, henviser erhvervsstyrelsen til de overgangsbestemmelser, som blev vedtaget i forbindelse med ændringerne i 2015, hvor ændringerne gjaldt fra regnskabsår, der begyndte den 1. januar 2016 eller senere.

Virksomhederne kan vælge af implementere ændringerne jævnfør de vedtagne lovændringer og udtalelsen fra Erhvervsstyrelsen:

- Med fuld tilbagevirkende kraft, herunder tilpasning af sammenligningstal, jævnfør årsregnskabsloven §51, eller
- Med fremadrettet virkning
  - For de vedtagne lovændringer, således at ændringerne alene anvendes for virksomhedssammenslutninger, der gennemføres i regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller senere
  - For ændringer som følger af udtalelsen, således at ændringerne alene anvendes for virksomhedssammenslutninger, der gennemføres den 1. juli 2018 eller senere.

Anvendelsen af ændringerne med fuld tilbagevirkende kraft skal ske systematisk og konsekvent. Valg af denne mulighed betyder, at alle ændringer, som følger af loven henholdsvis udtalelsen

fra Erhvervsstyrelsen skal anvendes med tilbagevirkende kraft for alle virksomhedssammenslutninger, som virksomheden har gennemført i tidligere år. De behandles dermed som om, de nye bestemmelser i loven og udtalelsen altid havde været gældende. Dette kan give en del administrativt arbejde, hvis der har været en del virksomhedssammenslutninger, mens den administrative byrde er langt mindre, hvis antallet af virksomhedssammenslutninger er minimalt.

Overgangsbestemmelserne giver anledning til en række praktiske problemstillinger, herunder hvordan årsregnskabsloven og Erhvervsstyrelsens overgangsbestemmelser skal anvendes på virksomhedssammenslutninger og på afledte konsekvenser af virksomhedssammenslutninger, der er foretaget før lovens ikrafttræden henholdsvis mellem 1. januar 2016 og udtalelsens ikrafttræden den 1. juli 2018. Disse problemstillinger bliver ikke behandlet i specialet.

Virksomhedssammenslutninger gennemført efter den 1. januar 2016 kan tilpasses bestemmelserne i udtalelsen, uden at dette kræver, at udtalelsens bestemmelser generelt anvendes med tilbagevirkende kraft. For virksomhedssammenslutninger gennemført efter den 1. januar 2016 skulle ændringerne dog i så fald ske senest i årsrapporten for 2018. Ved forskudt regnskabsår skulle ændringerne ske senest i 2018/19.

Ved implementering med fremadrettet virkning skal der i anvendt regnskabspraksis oplyses om dobbelt regnskabspraksis, hvis der anvendes forskellig praksis for ensartede transaktioner og særligt de afledte effekter. Desuden skal der gives yderligere oplysninger, hvis det er nødvendigt for at opfylde kravet om det retvisende billede.

Overgangsbestemmelserne for virksomhedssammenslutninger gælder ligeså valg af regnskabspraksis ved valg af metode indenfor indre værdis metode. Det er derfor muligt, at valget mellem målemetode og konsolideringsmetode foretages med fremadrettet virkning. Et senere skifte af regnskabspraksis mellem målemetode og konsolideringsmetode vil derimod, skulle foretages med tilbagevirkende kraft, jævnfør årsregnskabslovens hovedregel for ændring af anvendt regnskabspraksis.

#### 4.4. Delkonklusion

En virksomhedssammenslutning er en sammenlægning af to eller flere separate enheder eller virksomheder til én rapporterende enhed. En virksomhedssammenslutning kan gennemføres



både ved køb af kapitalandele, ved køb af nettoaktiver eller igennem en lang række selskabsretlige transaktioner. Der vil i specialet kun blive fokuseret på virksomhedssammenslutninger, som er gennemført ved køb af kapitalandele.

Når indre værdi metode anvendes i forbindelse med en virksomhedssammenslutning, er der tre forskellige metoder, som kan benyttes, når den regnskabsmæssige behandling skal klarlægges. Hovedreglen for regnskabsklasse B til C er overtagelsesmetoden. Alternativerne hertil er sammenlægningsmetoden og book-valuemetoden. Alternativerne kan vælges, når der er tale om koncerninterne sammenslutninger. Udgangspunktet er, at reglerne for virksomhedssammenslutninger kun finder anvendelse i den situation, hvor en overtagende virksomhed opnår kontrol over en dattervirksomhed. Dog finder reglerne ligeledes anvendelse ved for eksempel køb af associerede virksomheder, hvor bestemmelserne om købesumsallokering også skal anvendes efter indre værdis metode.

Overtagelsesmetoden indeholder 6 elementer. **Første element** handler om, at der skal identificeres, hvem der er den overtagende virksomhed og den overtagne virksomhed. Dette er vigtigt, da det er den overtagnes virksomheds aktiver og forpligtelser, som skal værdiansættes til dagsværdi.

**Andet element** handler om, at overtagelsestidspunktet skal fastlægges. Overtagelsestidspunktet er den dato, hvor aktiver og passiver værdiansættes til dagsværdi per. Overtagelsestidspunktet er den dato, hvor der reelt og faktisk enten er opnået kontrol ved dattervirksomheder, eller når der er opnået betydelig indflydelse ved associerede virksomheder.

**Tredje element** handler om opgørelse af købsvederlaget. Købsvederlaget kan enten være ubetinget eller betinget. Et ubetinget købsvederlag kan enten være i form af kontanter eller andre aktiver. Købsprisen er aftalt på forhånd og reguleres ikke af fremtidige begivenheder. Et betinget købsvederlag kan for eksempel indeholde en earn-out aftale. Ved betingede købsvederlag er der chance/risiko for, at købsvederlaget reguleres af fremtidige begivenheder. Earn-outen skal pr. overtagelsesdatoen værdiansættes til dagsværdi, og modposten hertil er enten en forpligtelse eller et tilgodehavende i balancen.

**Fjerde element** handler om identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser. Alle aktiver og forpligtelser, både bogførte og ikke-bogførte aktiver iagttages, og hvis det er sandsynligt at de økonomiske fordele vil tilfalde virksomheden, og dagsværdien pålideligt kan opgøres, skal de medtages. Ved sandsynlighed skal det forstås, at det skal være

mere end 50% sandsynligt. Identificerbare immaterielle aktiver, som opfylder ovenstående kriterier, skal opgøres til dagsværdi, og indregnes separat i overtagelsesbalancen. De modregnes ikke i goodwill, men klassificeres særskilt. Ikke allerede indregnede immaterielle aktiver kunne for eksempel være ordrebeholdninger, kundekontrakter, varemærker eller ej indregnede udviklingsprojekter. Kravene i forhold til identifikation af aktiver og forpligtelser er forskellige i forhold til årsregnskabsloven og IFRS 3. Kravene er skrappe i IFRS 3 i forhold til årsregnskabsloven jævnfør udtalelse fra Erhvervsstyrelsen fra marts 2018. Der skal derfor foretages en samlet væsentlighedsvurdering fra balancen og eventuel påvirkning på resultatopgørelse og egenkapital.

**Femte element** handler om måling af minoritetsinteresser. Der er to metoder til dette, men dette er kun relevant i forhold til koncernregnskabet, hvorfor det ikke kommenteres yderligere.

**Sjette og sidste element** handler om opgørelse af goodwill eller negativ goodwill. Opgørelsen beregnes som dagsværdien – købsvederlag. Goodwill skal efter opgørelsen afskrives efter den økonomiske brugstid. Hvis der konstateres negativ goodwill, skal denne indtægtsføres med det samme. Ligeledes er det et krav, hvis der konstateres negativ goodwill, at købesumsallokeringen skal genovervejes, da negativ goodwill bør være sjældent forekommen.

Konstaterede merværdier inklusive goodwill skal amortiseres/reguleres i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis for de aktiver og forpligtelser, merværdierne kan henføres til.

Når indre værdis metode vælges, skal regnskabsaflægger vælge om metoden anses som en målemetode eller konsolideringsmetode. Valget af metode har betydning for den regnskabsmæssige behandling på en række områder.

Der er ligesom ved brug af kostprismetoden, krav om nedskrivningstest ved indikationer på, at kapitalanden har undergået en væsentlig værdiforringelse. En indikation kunne være tab af en vigtig kunde eller driftsunderskud i efterfølgende periode. Når indre værdis metode anvendes til indregning af dattervirksomheder, er der krav om ens regnskabspraksis, og balancedagen må maksimalt afvige tre måneder. Hvis balancedagen afviger mere, skal der udarbejdes et særskilt internt regnskab pr. moderselskabets balancedag. Ved indregning af associerede virksomheder kan senest aflagte årsregnskab benyttes til indregning.

Erhvervsstyrelsen har udtalt, at årsregnskabslovens bestemmelser ikke altid er tilstrækkelige ved regnskabsmæssig behandling af virksomhedssammenslutninger, og derfor skal der i nogle tilfælde søges vejledning i IFRS 3. Erhvervsstyrelsen skelner mellem komplicerede og ukomplicerede virksomhedssammenslutninger. Ved ukomplicerede virksomhedssammenslutninger kan årsregnskabslovens bestemmelser benyttes, mens det ved komplicerede virksomhedssammenslutninger kan være nødvendigt at søge vejledning i IFRS 3.

Overgangsbestemmelserne i forbindelse med ændring af årsregnskabsloven tilbage i 2015 og Erhvervsstyrelsens udtalelse i marts 2018 skal iagttages, når regnskabsbehandlingen af virksomhedssammenslutninger skal afklares. Reglerne kan implementeres med fuld tilbagevirkende kraft eller med fremadrettet virksomhed.

## 5. Anvendt regnskabspraksis generelt

### 5.1. Det retvisende billede

Det retvisende billede er både efter årsregnskabsloven og IFRS det grundlæggende princip, når der aflægges årsregnskab eller koncernregnskab. Efter årsregnskabsloven skal det aflagte årsregnskab give et retvisende billede af virksomheden og dennes aktiver, passiver, resultat og finansielle stilling. Alle årsregnskabets bestanddele, resultatopgørelse, balance, noter med videre, skal alle bidrage til det retvisende billede. Det retvisende billede er vigtigt, da regnskabsbrugere benytter det aflagte årsregnskab til at vurdere selskabets finansielle stilling.

Efter årsregnskabsloven opfyldes kravet om det retvisende billede ved at iagttage de grundlæggende forudsætninger:

**Klarhed, substans, væsentlighed, going concern, neutralitet, periodisering, konsistens, bruttoværdi, formel kontinuitet og reel kontinuitet.**

Forklaring til alle begreberne findes i bilag 1.

Regnskabsaflæggelse efter reglerne i IFRS er ligeledes, som skrevet tidligere, med udgangspunkt i det retvisende billede. Beskrivelsen i IAS 1 omkring det retvisende billede, afviger en smule fra årsregnskabsloven, men betydningen er den samme, og det er ligeledes i kommentarerne til årsregnskabsloven skrevet, at det ikke er meningen, at der skal være forskel på definitionen af det retvisende billede de to love i mellem.

Det retvisende billede er relevant i forhold til specialet, da ordene *konsistens* og *reel kontinuitet* er to af grundpillerne i det retvisende billede. Konsistens i forhold til indregningsmetoder og målegrundlag, hvilket betyder, at der skal benyttes samme indregningsmetoder og målegrundlag inden for en given kategori. Dette kan eksempelvis være inden for andre værdipapirer og kapitalandele eller dattervirksomheder. Reel kontinuitet i anvendt regnskabspraksis betyder, at virksomhedens anvendt regnskabspraksis skal være den samme fra ét regnskabsår til det næste. Det er derfor vigtigt, at regnskabsaflægger overvejer

grundigt, hvilken anvendt regnskabspraksis, der vælges, når kapitalandele skal indregnes i årsregnskabet. Det er grundet kontinuitetsprincippet ikke altid lige nemt at ændre anvendt regnskabspraksis.

Det er dog muligt at ændre anvendt regnskabspraksis, og det kan finde sted i følgende undtagelsestilfælde:

- Ændringen er påkrævet ifølge lovgivningen.
- Ændringen er en følge af en regnskabsstandard eller regnskabsvejledning.
- Hvis årsregnskabet efter ændringen giver et mere retvisende billede af virksomhedens aktiver, forpligtelser, egenkapital, finansielle stilling, resultat og pengestrømme.

Når regnskabsafleger vælger anvendt regnskabspraksis, skal det altid iagttages, hvilken metode, som giver det mest retvisende billedet. Grundet de begrænsede muligheder for ændring af regnskabspraksis, er det som skrevet ovenfor vigtigt, at regnskabsafleger overvejer, hvilken anvendt regnskabspraksis, der vælges. Inden ændringen af årsregnskabsloven i 2015 kunne det være svært at argumentere for et mere retvisende billede, hvis regnskabsafleger ønskede at ændre indregningsmetode fra indre værdis metode eller dagsværdi til kostprismetoden. Argumentet for at ændre indregningsmetode fra indre værdis metode til kostprismetoden er, efter ændringen af loven i 2015, at kostprismetoden nu er hovedreglen i årsregnskabsloven.

Det er dog i praksis muligt at argumentere for ændring af regnskabspraksis udover de ovenstående eksempler. Det kunne være i tilfælde af ændring i ledelse, hvor regnskabspraksis har udviklet sig hen over årene. I dette tilfælde, skal man dog fortsat have det retvisende billede i tankerne. Når anvendt regnskabspraksis ændres, er der et regelsæt for, hvordan dette gøres, men dette vil ikke blive gennemgået i specialet.

## 5.2. Metodevalg

Som beskrevet ovenfor, er lovens hovedregel for indregning og måling af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder kostprismetoden. Indre værdis metode og dagsværdimetoden kan anses som alternative muligheder.

Regnskabsaflægger kan frit vælge, hvilken indregningsmetode de ønsker at benytte for de to ovenstående kategorier. Dette betyder, at regnskabsaflægger kan vælge at indregne dattervirksomheder efter indre værdis metode og associerede virksomheder efter kostprismetoden.

Indregningen af kapitalandelene skal ske på en af følgende måder:

- På alle dattervirksomheder, eller
- På alle associerede virksomheder, eller
- På en af de ovenstående kategorier af virksomheder eller
- På begge kategorier af virksomheder.

Der findes dog en lempelse i årsregnskabsloven i forhold til indregning efter indre værdis metode, og denne findes i årsregnskabsloven § 43 a, stk. 6. og § 114, stk. 2, nr. 1-3. Lempelsen siger, at selvom der er krav om indre værdis metode på alle virksomheder i samme kategori, kan der i sjældne tilfælde ske indregning til kostpris eller dagsværdi inden for samme kategori.

En dattervirksomhed kan udelades fra indregning efter indre værdis metode:

- Når betydelige og vedvarende hindringer i væsentlig grad begrænser modervirksomhedens udøvelse af sine ejerbeføjelser eller ledelse.
- Når de nødvendige oplysninger ikke kan indhentes inden for en rimelig frist eller uden forholdsmæssigt store omkostninger.
- Når kapitalandelene udelukkende ejes med henblik på efterfølgende salg.

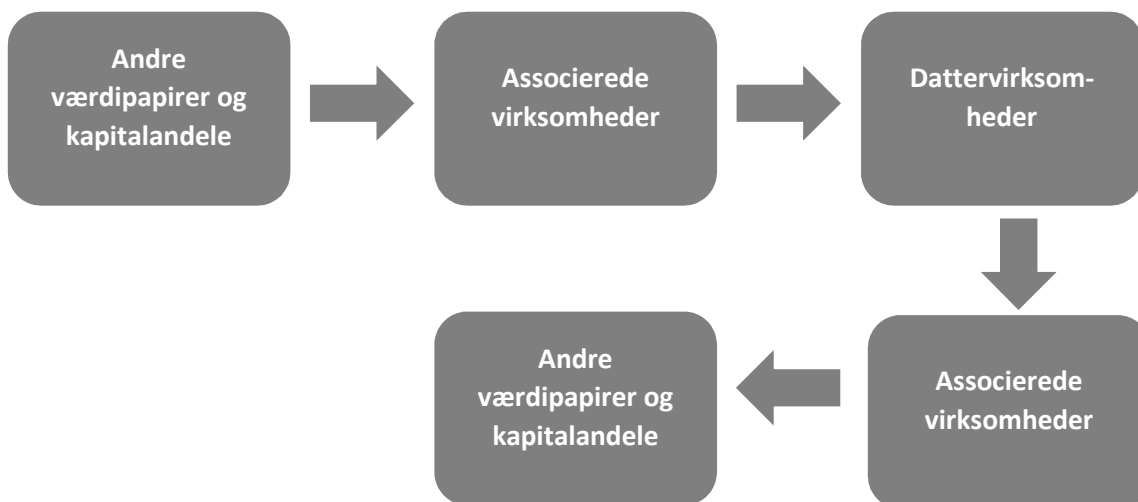
For kapitalandele i associerede virksomheder kan indre værdis metode undlades i det omfang, de nødvendige oplysninger ikke er kendt. Hvis lempelsesbestemmelsen ovenfor benyttes, skal kapitalandelene indregnes til kostpris efter årsregnskabslovens § 36, medmindre kapitalandelene udelukkende er erhvervet med henblik på efterfølgende salg, kan de indregnes til dagsværdi efter årsregnskabslovens § 37.

Det faktum, at loven giver mange valgmuligheder for indregning og måling af kapitalandele, gør det ikke nemt at sammenligne virksomheder og brancher. Udover dette, er der ikke i loven nogen specifik regulering for, hvordan overgange fra valg af en metode til en anden metode skal gennemføres. Skift af metode kan eventuelt være påtvunget på grund af skift

i ejerskab, som tvinger kapitalandelen over i en ny kategori. Det kunne for eksempel være fra andre værdipapirer og kapitalandele til associerede virksomheder.

Det er grundet manglende regler på området problematisk, hvis en regnskabsaflægger i årsrapporten anvender forskellige målemetoder til indregning af kapitalandele. For eksempel hvis dattervirksomheder indregnes til kostpris, mens at associerede virksomheder indregnes efter indre værdis metode, kan der ved yderligere køb eller salg af kapitalandele opstå behov for skift mellem indre værdis metode til kostpris eller omvendt. Sådanne overgange er ikke reguleret i loven, da den alene giver muligheden for at ændre regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft. Det er derfor at foretrække, at regnskabsaflægger vælger en så ensartet regnskabspraksis som muligt, således disse overgange mellem kategorier ved køb og salg af kapitalandele, kan behandles så nemt som muligt.

For at demonstrere og diskutere problemstillingen ved disse overgange mellem kategorier med forskellig regnskabspraksis er der i afsnit 6 opfundet en fiktiv virksomhed, som bruges til at vise de regnskabsmæssige problemstillinger, der kan være ved trinvis erhvervelser. Den fiktive virksomhed vil i eksemplet trinvis erhverve og igen sælge en kapitalandel, således denne kapitalandel vil gennemgå følgende kategorier:



### 5.3. Delkonklusion

Det retvisende billede er både efter årsregnskabsloven og IFRS det grundlæggende princip, når der aflægges årsregnskab eller koncernregnskab. De grundlæggende principper er klarhed, substans, væsentlighed, going concern, neutralitet, periodisering, konsistens, bruttoværdi og

formel kontinuitet. I dette speciale, er der fokus på konsistens og reel kontinuitet. Konsistens i forhold til indregningsmetoder og målegrundlag og reel kontinuitet i anvendt regnskabspraksis. Reel kontinuitet betyder, at anvendt regnskabspraksis skal være ens fra ét regnskabsår til det næste. Det er dog muligt at ændre anvendt regnskabspraksis i forbindelse med ændring påkrævet af lovgivningen, ændring som følge af regnskabsstandard eller hvis regnskabsaflægger vurderer, at ændringen giver et mere retvisende billede. Der er i praksis flere undtagelser, men de er ikke så ofte brugt. Konsistens betyder for eksempel, at alle dattervirksomheder skal indregnes på samme måde, og alle associerede virksomheder skal behandles på samme måde. To kategorier kan godt behandles forskelligt, men indenfor samme kategori skal indregningsmetode og målegrundlag være ens. Der er undtagelser til dette princip, men de er ikke relevant i specialet.

Der er ingen specifik regulering for, hvordan overgange fra en indregningsmetode til en anden skal gennemføres, hvorfor valg af regnskabspraksis, for lethedens skyld, skal gennemtænkes inden det vælges.



## 6. Eksempel på regnskabsmæssig behandling af en trinvis virksomhedsovertagelse

### 6.1. Beskrivelse af case virksomhed

Case virksomheden Frugt og Grønt ApS har for regnskabsåret 2018 realiseret et overskud på 20.250 t.kr., hvilket ledelsen er yderst tilfredse med. Frugt og Grønt ApS er 100 % ejet af Frugt og Grønt Holding ApS, som ejer anparter/aktier i flere virksomheder indenfor forskellige brancher. Frugt og Grønt Holding ApS har for alle underliggende selskaber bestemt, at deres regnskabspraksis gælder alle i koncernen. Årsagen til dette er, at Frugt og Grønt Holding ApS dermed kan slippe for, at skulle få udarbejdet diverse omvurderingsbalancer, når de underliggende selskaber skal indregnes i moderselskabet. Selskabskonstruktionen for koncernen kan ses i bilag 2. Relevant udklip af anvendt regnskabspraksis fra Frugt og Grønt Holding ApS' årsregnskab for 2018 kan ses i bilag 3.

Frugt og Grønt ApS er en produktionsvirksomhed i Sæby i Nordjylland. Frugt og Grønt ApS blev grundlagt i 2010 af 5 medarbejdere, som alle havde et indgående kendskab til marmalede branchen. De 5 medarbejder stiftede sammen Frugt og Grønt ApS for at etablere en virksomhed, der på sigt, ville kunne gøre sig gældende på markedet for frugt- og grøntsags baserede fødevarer. Grunden til ønsket om at starte for sig selv var, at medarbejderne ønskede at hæve kvalitetsstandarden og gøre produkterne sundere og mere bæredygtige.

Selskabet har i den daglige produktion stor fokus på kvaliteten af sine produkter, og man stræber hos Frugt og Grønt ApS altid efter at gøre tingene bedre. Denne tankegang og dette fokusområde er et vigtigt punkt i den daglige drift i virksomheden. Frugt og Grønt ApS aflægger årsregnskab efter regnskabsklasse mellem C.

Ledelsen i Frugt og Grønt ApS har, grundet det yderst tilfredsstillende resultat for regnskabsåret 2018, i tankerne at udvide forretningen. De ønsker, at det skal være noget indenfor samme forretningsområde som dem selv. De er dog usikre på, om udenlandske virksomheder er interessante lige nu, hvorfor de kun fokuserer på investeringer i Danmark. De undersøger derfor det danske marked for interessante virksomheder, og finder virksomheden Friskt Til Døren ApS.

Friskt Til Døren ApS har eksisteret i 5 år, og har allerede sat sig på en stor del af markedet i København. Friskt Til Døren ApS har specialiseret sig i at levere friske varer ud til private forbrugere til konkurrencedygtige priser. De varer, de leverer ud, er frugt og grøntpakker, som kan holde en uge ad gangen. De har mange faste kunder i området, men har kapacitet til endnu flere, hvis efterspørgslen skulle komme.

Dette koncept er ledelsen i Frugt og Grønt ApS meget imponeret over og vurderer egentlig også, at Friskt Til Døren ApS' styrke i Københavnerområdet kunne hjælpe Frugt og Grønt ApS' brand i Københavnerområdet. Ledelsen i Frugt og Grønt ApS har været inde på CVR.dk og hente Friskt Til Døren ApS' eksterne årsrapporter for årene 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018. Ledelsen fra Frugt og Grønt ApS har været inde og analysere regnskaberne, og kom frem til følgende resultat:

Det første regnskabsår gik ikke godt, men de formåede alligevel at hente et nulresultat hjem. Ledelsen fra Friskt Til Døren ApS var ikke tilfredse med resultatet, i hvert fald ikke ifølge ledelsesberetningen i årsrapporten. Regnskaberne for 2015, 2016, 2017 og 2018 viste et solide overskud på henholdsvis 2.500 t.kr., 3.500 t.kr., 3.500 t.kr. og 4.250 t.kr.

Resultaterne for Friskt Til Døren ApS har gjort Frugt og Grønt ApS interesseret i et opkøb, hvor de vil, til at begynde med, købe 15% af anparterne i Friskt Til Døren ApS og på sigt, hvis investeringen viser sig at være profitabel, opkøbe op imod 100% af anparterne i Friskt Til Døren ApS.

Ledelsen kontakter Frisk Til Døren ApS og får at vide, at de kan købe 15% af anparterne i selskabet for 5.500 t.kr.

Prisen på 5.500 t.kr. vurderer Frisk Til Døren ApS er rimelig, da de pr. 31/12 2018 kunne fremvise en egenkapital, som var fordelt således:

<b>Egenkapitalopgørelse</b>			
<b>t. DKK</b>	<b>Anpartskapital</b>	<b>Overført overskud</b>	<b>I alt</b>
<b>Egenkapital 31. december 2018</b>	<u>3.000</u>	<u>10.250</u>	<u>13.250</u>

Friskt Til Døren ApS' ledelse vurderer, at selskabets markedsposition, brand, kundekartotek med tilhørende kontrakter gør, at den ønskede overkurs af anparterne, kan retfærdiggøres.

Prisen på 5.500 t.kr. vurderer ledelsen i Frugt og Grønt ApS er til den høje side, men efter at have kigget budgetterne igennem for de næste tre år, som viser et årligt overskud på 3.500 t.kr., at den overpris kunne tjenes ind igen inden for en kort årrække.

Ledelsen synes, at budgetterne virker troværdige, da Friskt Til Døren ApS har indgået en stor aftale med Københavns kommune om levering af frugt og grønt til de ældre, som løber 5 år frem i tiden. Det var netop denne aftale, som fik dem overbevist om købet.

Købsprisen blev aftalt til 5.500.000 kr. for 15% af anpartskapitalen i Friskt Til Døren ApS og overdragelsen af anparterne sker pr. 1. januar 2019.

### *6.1.1. Regnskabsmæssig behandling for regnskabsåret 2019 (1. januar – 31. december)*

Frugt og Grønt ApS har pr. 1. januar 2019, jævnfør ovenfor, købt 15% af anparterne i Friskt Til Døren ApS for 5.500.000 kr.

Der er ingen earn-out aftalt eller øvrige betingelser, som kan påvirke den aftalte pris. Der er ligeledes heller ingen ejeraftaler, som gør, at Frugt og Grønt ApS opnår mere kontrol, end hvad 15% af stemmerettighederne i selskabet normalt ville give. Der er i bilag 2 vist, hvordan selskabskonstruktionen ser ud i koncernen efter opkøb af anparter i Friskt Til Døren ApS. Frugt og Grønt ApS aflægges lovpligtigt, grundet virksomhedens størrelse, årsregnskab efter reglerne for regnskabsklasse mellem C. Da selskabet aflægges årsregnskab efter reglerne for regnskabsklasse mellem C, er de ligeså omfattet af koncernregnskabspligten, som beskrevet tidligere i specialet. Frugt og Grønt ApS kan på grund af undtagelsen i årsregnskabslovens §112, undgå at lave koncernregnskab. Der vil derfor, blot blive fokuseret på Frugt og Grønt ApS' årsregnskab og ikke koncernregnskabet i specialet.

Frugt og Grønt ApS' køb af 15% af anparterne i Friskt Til Døren ApS giver dem hverken betydelig eller bestemmende indflydelse, hvorfor købet skal klassificeres som værende andre værdipapirer og kapitalandele. Anvendt regnskabspraksis på området i koncernen er, at disse skal værdiansættes til dagsværdi, hvilket også er hovedreglen for andre værdipapirer og kapitalandele i årsregnskabsloven. Frugt og Grønt ApS' aktiver og passiver for årene 2018 og 2019 kan ses i bilag 3.

Noten for andre værdipapirer og kapitalandele skal præsenteres således i årsregnskabet for 2019:

<b>Note</b>		
<b>1</b>	<b>Finansielle aktiver</b>	
		<b>Andre værdipapirer og kapitalandele</b>
	t. DKK	<hr/>
	Kostpris 1. januar 2019	0
	Tilgang	5.500
	Afgang	0
	<b>Kostpris 31. december 2019</b>	<hr/> <b>5.500</b>
	Værdireguleringer 1. januar 2019	0
	Årets værdireguleringer	0
	<b>Værdireguleringer 31. december 2019</b>	<hr/> <b>0</b>
	<b>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2019</b>	<hr/> <b>5.500</b>
	<b>Dagsværdi</b>	<hr/> <b>5.500</b>

Andre værdipapirer og kapitalandele skal måles til kostpris ved første indregning i balancen, og dette er i eksemplet pr. 1. januar 2019, hvorfor det i noten ovenfor er vist som en tilgang. Der er i dette eksempel ingen transaktionsomkostninger, hvorfor tilgangen er lige nøjagtig 5.500 kr., som var den aftalte købesum af anparterne. Efter første indregning måles andre værdipapirer og kapitalandele til dagsværdi. Der er ikke i anvendt regnskabspraksis skrevet, at man i den ultimative koncern benytter undtagelsen i årsregnskabslovens § 37, stk. 4, som siger, at unoterede porteføljeaktier kan indregnes til kostpris, hvorfor dagsværdihierarkiet skal benyttes.

Som skrevet tidligere i specialet, er dagsværdihierarkiet prioriteret i nedenstående orden:

- 1) Salgsværdi på et velfungerende marked.
  - Det vurderes ikke, at anparterne i Friskt Til Døren ApS sælges hyppigt nok til, at det kan siges, at disse sælges på et velfungerende marked.
- 2) Salgsværdi for enkelte bestanddele.
  - Det vurderes ikke, at der er lignende "produkter" på markedet, som anparterne i Friskt Til Døren ApS kan sammenlignes med.
- 3) Kapitalværdi beregnet ved hjælp af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller og -teknikker (altså en tilnærmet salgsværdi, beregnet evt. med en kapitalværdiberegning)
  - Hvis tilbagediskonteringsmodeller skal benyttes til at beregne en kapitalværdi, så kræver det følgende:
    - Information om forventede pengestrømme (fyldestgørende budgetter/estimer)
    - Diskonteringssatser
    - Pålidelig og relevant økonomisk information om anparterne.
    - Information om virksomhedens forventninger til fremtiden.

Det vurderes ikke, at de udleverede budgetter eller øvrig information, som er givet fra Friskt Til Døren ApS er nok til, at der kan beregnes en kapitalværdi.
- 4) Kostpris er undtagelsen for lovens regel om dagsværdi, og skal anvendes, hvis en pålidelig salgsværdi ikke kan beregnes.

Da hverken 1, 2 eller 3-lag i dagsværdihierarkiet kan benyttes, ender værdiansættelsen i 4-lag, som er kostpris. På grund af dette, er der ingen værdiregulering i resultatopgørelsen i 2019. Det forudsættes for den regnskabsmæssige behandling, at der ikke er indikationer på nedskrivningsbehov for kapitalandelen, og der ikke er udloddet udbytte i året.

## 6.2. Andre værdipapirer og kapitalandele → Associerede virksomheder

Eftersom Friskt Til Døren ApS leverede et fint resultat for 2019, kunne Frugt og Grønt ApS godt tænke sig at købe yderligere anparter i selskabet. De ønsker at købe 15% mere, og har fået at vide, at de anparter kan erhverves for 6.500 t.kr. Det aftales, at anparterne erhverves med overtagelsesdato den 1. januar 2020. De yderligere 15% anparter, som erhverves, giver ligeledes

15% flere stemmerettigheder og der er ingen ejeraftaler eller lignende forbundet med købet. Købet af de yderligere 15% af anparterne i Friskt Til Døren ApS vurderer ledelsen i Frugt og Grønt ApS, giver dem betydelig indflydelse.

Frugt og Grønt ApS opnår betydelig indflydelse, hvorfor anparterne skal klassificeres som kapitalandele i associerede virksomheder i årsregnskabet. Anparterne reklassificeres fra andre værdipapirer og kapitalandele til kapitalandele i associerede virksomheder. Udover dette, skal anparterne nu indregnes efter indre værdis metode, som anses som en målemetode jævnfør anvendt regnskabspraksis i koncernen.

### 6.2.1. Behandling af de først indkøbte 15% af anparterne i Friskt Til Døren ApS

Anparterne i Friskt Til Døren ApS er klassificeret som *andre værdipapirer og kapitalandele* og skal jævnfør selskabets anvendt regnskabspraksis værdireguleres til dagsværdi over resultatopgørelsen pr. købsdatoen for seneste købte anparter, som er aftalt til den 1. januar 2020. Der skal i dette tilfælde, indregnes en finansiel indtægt, som kan beregnes således:

t. DKK	
Ny købesum (dagsværdi pr. 1. januar 2020)	6.500 for 15% af anparterne.
Oprindelig købesum (dagsværdi pr. 1. januar 2019)	-5.500 for 15% af anparterne.
Avance/indtægt	1.000

Herudover, skal der indregnes en ny kostpris for den nu associerede virksomhed. Kostprisen beregnes således:

t. DKK	
Købesum (dagsværdi pr. 1. januar 2020)	6.500 for 15% af anparterne.
Beregning af 1% ( $6.500 / 15$ )	433
Dagsværdi og ny kostpris ( $433 * 30$ )	13.000 for 30% af anparterne.

Kostprisen for de 30% af anparterne i Friskt Til Døren ApS er opgjort til 13.000 t.kr.

Som skrevet ovenfor, skal anparter i associerede virksomheder, jævnfør anvendt regnskabspraksis for koncernen, indregnes efter indre værdis metode, og ved tilkøb af nye

datter- og associerede virksomheder benyttes overtagelsesmetoden. Dette betyder, at der skal foretages en købesumsallokering herunder opgøres en eventuel goodwill.

### *6.2.2. Overtagelsesmetoden i praksis i denne case*

Det er ledelsens vurdering, at overtagelsesmetoden jævnfør årsregnskabslovens bestemmelser, er tilstrækkelig dækkende for den regnskabsmæssige behandling af opkøbet af Friskt Til Døren ApS. Årsagen hertil er, at der ikke forventes at være væsentlige identificerbare immaterielle anlægsaktiver i virksomheden udover goodwill. Dette forventes ikke grundet virksomhedens aktivitet og branche.

Det er i Erhvervsstyrelsens udtalelse fra marts 2018 skrevet, at trinvis erhvervelser af kapitalandele i flere trin over en længere periode kan klassificere en virksomhedssammenslutning, som værende kompliceret, hvorfor IFRS 3 skal benyttes som fortolkningsbidrag. Det er i specialet forudsat, da fokus hovedsageligt er på årsregnskabsloven, at reglerne i årsregnskabsloven er gældende, hvorfor overtagelsesmetoden bliver forklaret og udført i henhold til denne.

#### *6.2.2.1. Identifikation af overtagende og overtagne virksomhed*

Frugt og Grønt ApS betaler 6.500 t. kr. for anparterne i Friskt Til Døren ApS. Da det er Frugt og Grønt ApS, som gennemfører købet ved afståelse af kontanter til gengæld for stemmerettigheder i de sammensluttede virksomheder, vurderes det, at det er Frugt og Grønt ApS, der er den overtagende virksomhed mens, at Friskt Til Døren ApS er den overtagne virksomhed.

#### *6.2.2.2. Fastlæggelse af overtagelsestidspunkt*

Det er i købsaftalen mellem Frugt og Grønt ApS og Friskt Til Døren ApS aftalt, at overtagelsestidspunktet er 1. januar 2020. Pengene overføres på denne dato, ejerregistreret hos CVR og virksomhedens interne ejerbøger ajourføres ligeledes denne dato.

#### *6.2.2.3. Opgørelse af købsvederlag*

Det er aftalt, at købsvederlaget er ubetinget, og vederlaget på 6.500 t.kr. betales i kontanter. Der er ingen transaktionsomkostninger forbundet med købet.

#### *6.2.2.4. Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser*

Som skrevet i teoridelen i specialet, skal den overtagne virksomheds aktiver og forpligtelser opgøres på overtagelsestidspunktet. Alle identificerbare aktiver og forpligtelser skal opgøres til dagsværdi, hvis de opfylder følgende kriterier:

- Det er sandsynligt, at alle fremtidige økonomiske fordele vedrørende aktivet/forpligtelsen vil tilflyde køberen/skal afholdes af køberen.
- Det er muligt at foretage en pålidelig opgørelse af dagsværdien.

Eftersom ledelsen vurderer, at overtagelsesmetoden i henhold til årsregnskabsloven er tilstrækkelig, vurderes sandsynlighed således:

- Hvis det er mere end 50% sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde overtageren, eller afståelse af økonomiske fordele vil være relevant, er lovens krav om sandsynlighed opfyldt.

Frugt og Grønt ApS har pr. 1. januar 2020 opgjort Friskt Til Døren ApS' aktiver og forpligtelser til dagsværdi, og den fulde balance kan ses i bilag 5.

Nedenfor vil de poster, hvor der er forskel på bogført værdi og dagsværdi blive gennemgået og forklaret, hvordan disse er opgjort. Efter færdiggørelse af købesumsallokeringen vises det, hvordan korrektionen mellem bogført værdi og dagsværdi efterfølgende skal behandles i Frugt og Grønt ApS' balance og resultatopgørelse.



**Gennemgang af udvalgte poster:**

<b>Note</b>	<b>t. DKK</b>	
<b>1)</b>	<b>Kundekontrakter</b>	
	Friskt Til Døren ApS har indgået en kontrakt med København Kommune, og der er pr. 1. januar 2020, 3 år tilbage af denne.	
	Det vurderes, at dagsværdien kan måles pålidelig og i og med, at der er indgået kontrakt, er det ligeledes overvejende sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde Friskt Til Døren ApS og dermed også Frugt og Grønt ApS.	
	Avancen fra København Kommune fordeles ligeligt over 3 år.	
	Dagsværdien måles pr. 1. januar 2020 til at være	1.500
	<b>Ejerandel, 30%</b>	<b>450</b>
<b>2)</b>	<b>Grunde og bygninger</b>	
	Frugt og Grønt ApS har i forbindelse med dagsværdiopgørelsen fået vurderet Friskt Til Døren ApS' grunde og bygninger.	
	Ejendomsmægleren vurderer, at dagsværdien for grunde og bygninger pr. 1. januar 2020 er	15.000
	<b>Ejerandel, 30%</b>	<b>4.500</b>
<b>3)</b>	<b>Andre anlæg, driftsmateriel og inventar</b>	
	Frugt og Grønt ApS har i forbindelse med dagsværdi opgørelsen fået Friskt Til Døren ApS' andre anlæg, driftsmateriel og inventar.	
	Driftsmidlerne vurderes, at have en dagsværdi pr. 1. januar 2020 på	6.500
	<b>Ejerandel, 30%</b>	<b>1.950</b>

<b>4)</b>	<b>Fremstillede varer og handelsvarer</b>	
	Fremstillede varer og handelsvarer er målt til salgspris med fradrag af salgsomkostninger og avance.	
	Salgspris	3.890
	- salgsomkostninger	-300
	- avance (salgsindsats)	-90
	Dagsværdi pr. 1. januar 2020	3.500
	<b>Ejerandel, 30%</b>	<b>1.050</b>

<b>5)</b>	<b>Regulering udskudt skat fra bogført værdi til dagsværdi</b>			
	<b>Bogført værdi</b>	<b>Dagsværdi</b>	<b>Korrektion</b>	<b>Udskudt skat</b>
	Kundekontrakter	0	1.500	330
	Grunde og bygninger	12.000	15.000	660
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	5.000	6.500	330
	Fremstillede varer og handelsvarer	2.500	3.500	220
	<b>Regulering udskudt skat i alt</b>			<b>1.540</b>
	<b>Ejerandel, 30%</b>			<b>462</b>

Der skal jævnfør årsregnskabsloven, ligeledes afsættes udskudt skat af korrektionerne i forhold til den omvurderede balance, hvor aktiverne og forpligtelserne står til dagsværdi. Ovenfor, er vist en note, hvor reguleringen af udskudt skat er specificeret. Reguleringen er forskellen mellem dagsværdi med fradrag af bogført værdi og heraf beregnet 22% af denne korrektion, der er afsat som udskudt skat. Som tidligere skrevet i specialet, må der ikke indregnes udskudt skat vedrørende ikke-skattemæssig afskrivningsberettiget/fradragsberettiget goodwill eller ikke-skattepligtig negativ goodwill i en virksomhedssammenslutning, hvorfor dette ikke er indregnet i den omvurderede balance.

#### 6.2.2.5. Måling af minoritetsinteresser

Dette punkt er kun relevant, når købesumallokeringen sker til brug for udarbejdelse af koncernregnskab, hvorfor dette ikke uddybes yderligere.

#### 6.2.2.6. Opgørelse af goodwill eller negativ goodwill

Alle væsentlige aktiver og forpligtelser er identificeret og værdiansat til dagsværdi pr. 1. januar 2020, jævnfør bilag 5.

Omvurderingsbalancen pr. 1. januar 2020 udviser en egenkapital på	26.085 t.kr.
Frugt og Grønt ApS' andel på 30%	7.826 t.kr.
Kostpris for andelen på 30%	-13.000 t.kr.
Goodwill	5.174 t.kr.

Tabel 1- beregning af goodwill, egen tilvirkning

Goodwill er ved opkøbet af Friskt Til Døren ApS jævnfør tabel 1 opgjort til 5.174 t.kr., og denne goodwill skal afskrives over den forventede levetid. Koncernens anvendte regnskabspraksis på dette område er, at denne afskrives over den økonomiske brugstid og maksimalt 20 år, medmindre der er forhold, som kan retfærdiggøre en længere afskrivningsperiode. Ledelsen vurderer i denne case, at den økonomiske brugstid af goodwill er 7 år.

### 6.2.3. Regnskabsmæssige behandling, efterfølgende måling pr. 31. december 2020

Noten for finansielle anlægsaktiver skal efter køb af yderligere 15% af anparterne i Friskt Til Døren ApS, præsenteres således i årsregnskabet for 2020.

#### Der forudsættes følgende:

- Friskt Til Døren ApS har for regnskabsåret 2020 generet et overskud på 5.500 t.kr. efter skat.
- **Skyggebalance pr. 31/12 2020:**
  - Kundekontrakter: Værdien af kundekontrakten med København Kommune nedskrives med 1/3 til 1.000 t.kr., og den udskudte skat nedskrives ligeledes med en 1/3 af reguleringen heraf.
  - Grunde og bygninger: Der er jævnfør anvendt regnskabspraksis i den ultimative koncern afskrevet 100 t.kr. Af forskellen mellem bogført værdi og dagsværdien opgjort den 1. januar 2020.  
Det forudsættes ligeledes, at Friskt Til Døren ApS og Frugt og Grønt ApS afskriver grunde og bygninger efter samme anvendt regnskabspraksis og levetider.
  - Andre anlæg, driftsmateriel og inventar: Der er jævnfør anvendt regnskabspraksis i den ultimative koncern afskrevet 250 t.kr. Af forskellen mellem bogført værdi og dagsværdien opgjort den 1. januar 2020.  
Det forudsættes ligeledes, at Friskt Til Døren ApS og Frugt og Grønt ApS afskriver andre anlæg, driftsmateriel og inventar efter samme anvendt regnskabspraksis og levetider.
- Fremstillede varer og handelsvarer: Alle varer pr. 1. januar 2020 er solgt, og er 0 kr. pr. 31. december 2020.

**Noten for finansielle aktiver pr. 31. december 2020:**

Finansielle aktiver	Andre værdipapirer og kapitalandele	Kapitalandele i associerede virksomheder
t. DKK	heder	heder
<b>Kostpris pr. 1. januar 2020</b>	5.500	0
Tilgang	0	13.000
Afgang	5.500	0
<b>Kostpris 31. december 2020</b>	<b>0</b>	<b>13.000</b>
Værdireguleringer 1. januar 2020	0	0
Valutakursreguleringer	0	0
Årets resultat	0	478
<b>Værdireguleringer 31. december 2020</b>	<b>0</b>	<b>478</b>
<b>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2020</b>	<b>0</b>	<b>13.478</b>
<b>Dagsværdi</b>	<b>0</b>	

Tabel 2 - note for finansielle aktiver for årsregnskabet for 2020, egen tilvirkning

I kapitalandele i associerede virksomheder indgår merværdier på 5.640 t.kr. (2019. 0 t.kr.)

Navn og hjemsted	Stemme- og ejerandel	Resultat t.kr.	Egenkapital t.kr.
<b>Associerede virksomheder</b>			
Friskt Til Døren ApS, København, Danmark	30%	5.500	26.125

Årets resultat på 478 t.kr. jævnfør tabel 2, indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster, mens 478 t.kr. i resultatdisponeringen henlægges på *reserve for indre værdis metode* under egenkapitalen. Årets resultat på 478 t.kr. er beregnet således:

Specifikation af "årets resultat"	Ejerandel	
	100%	30%
Årets resultat	5.500	1.650
Afskrivning goodwill		-739
Regulering af øvrige merværdier	-1.443	-433
<b>Årets resultat i alt pr. 31. december 2020</b>		<b>478</b>

Tabel 3 - specifikation af årets resultat 2020, egen tilvirkning

Ovenfor, under tabel 2, er det nævnt, at der er merværdier på 5.640 t. kr., som er indregnet i kapitalandelene i associerede virksomheder.

**Beløbet specificeres således:**

Grunde og bygninger	870
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	375
Fremstillede varer og handelsvarer	0
Kundekontrakter	300
Udskudt skat	-340
Goodwill	4.435
<b>I alt</b>	<b>5.640</b>

*Tabel 4 - merværdier, egen tilvirkning*

Merværdierne i tabel 4, skal afskrives/amortiseres jævnt over anvendt regnskabspraksis for koncernen, som tidligere beskrevet.

### 6.3. Yderligere tilkøb af anparter, fortsat betydelig indflydelse (associeret virksomhed)

Frugt og Grønt ApS er meget tilfredse med udviklingen i Friskt Til Døren ApS, og indkalder derfor ledelsen i Friskt Til Døren ApS til et møde, hvor mulighed for tilkøb af yderligere 15% af anparterne i selskabet skal diskuteres.

Ledelsen i Friskt Til Døren ApS er ligeledes tilfredse med det engagement og det input, som Frugt og Grønt ApS er kommet med i forbindelse med deres ejerskab, og de indvilliger derfor i at sælge 15% yderligere af anparterne. Prisen på 15% af anparterne aftales ubetinget til 7.500 t.kr. og overtagelsesdatoen er aftalt til den 1. januar 2021. Ligeledes som ved sidste opkøb forudsættes det, at bestemmelserne i årsregnskabsloven er tilstrækkelige, og IFRS 3 tages derfor ikke i brug.

Hele processen i overtagelsesmetoden gennemgås ikke igen og der tages blot udgangspunkt i nedenstående punkter, da disse er de væsentligste i forhold til eksemplet:

- Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser
- Opgørelse af goodwill eller negativ goodwill

### 6.3.1.1. Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser

Den bogførte balance pr. 1. januar 2021 samt omvurderingen til dagsværdi pr. samme dato er placeret i bilag 6, hvor balancen og tilhørende noter kan ses.

### 6.3.1. Opgørelse af goodwill eller negativ goodwill

Alle væsentlige aktiver og forpligtelser er identificeret og værdiansat til dagsværdi pr. 1. januar 2021.

Omvurderingsbalancen pr. 1. januar 2021 udviser en egenkapital på	31.468 t.kr.
<u>Frugt og Grønt ApS' andel på 15%</u>	<u>4.720 t.kr.</u>
Kostpris for andelen på 15%	-7.500 t.kr.
<b>Goodwill</b>	<b>2.780 t.kr.</b>

Tabel 5 - beregning af goodwill, egen tilvirkning

Goodwill er ved opkøbet af 15% flere af stemmerettighederne i Friskt Til Døren ApS, jævnfør tabel 5, opgjort til 2.780 t.kr. Ledelsen forventer, ligesom ved sidste opkøb, at den økonomiske brugstid af goodwill er 7 år.

### 6.3.1. Regnskabsmæssige behandling, efterfølgende måling pr. 31. december 2021

Noten for finansielle anlægsaktiver skal efter køb af yderligere 15% af anparterne i Friskt Til Døren ApS, præsenteres således i årsregnskabet for 2021.

#### Der forudsættes følgende:

- Friskt Til Døren ApS har for regnskabsåret 2021 generet et overskud på 6.000 t. kr. efter skat.
- **Skyggebalance pr. 31/12 2021:**
  - Kundekontrakter: Værdien af kundekontrakten med København Kommune nedskrives med 1/3 til 500 t.kr., og den udskudte skat nedskrives ligeledes med en 1/3 af reguleringen heraf.
  - Grunde og bygninger: Der er jævnfør anvendt regnskabspraksis i den ultimative koncern afskrevet 100 t.kr. Af forskellen mellem bogført værdi og dagsværdien opgjort den 1. januar 2021.  
Det forudsættes ligeledes, at Friskt Til Døren ApS og Frugt og Grønt ApS afskriver grunde og bygninger efter samme anvendt regnskabspraksis og levetider.
  - Andre anlæg, driftsmateriel og inventar: Der er jævnfør anvendt regnskabspraksis i den ultimative koncern afskrevet 250 t.kr. Af forskellen mellem bogført værdi og dagsværdien opgjort den 1. januar 2021.  
Det forudsættes ligeledes, at Friskt Til Døren ApS og Frugt og Grønt ApS afskriver andre anlæg, driftsmateriel og inventar efter samme anvendt regnskabspraksis og levetider.
  - Fremstillede varer og handelsvarer: Alle varer pr. 1. januar 2021 er solgt, og er 0 kr. pr. 31. december 2021.



**Noten for finansielle aktiver pr. 31. december 2021:**

<b>Finansielle aktiver</b>		<b>Kapital- andele i associerede virksom- heder</b>
<b>t. DKK</b>		
<b>Kostpris pr. 1. januar 2021</b>		13.000
Tilgang		7.500
Afgang		0
<b>Kostpris 31. december 2021</b>		<b>20.500</b>
Værdireguleringer 1. januar 2021		478
Valutakursreguleringer		0
Årets resultat		1.123
<b>Værdireguleringer 31. december 2021</b>		<b>1.601</b>
<b>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2021</b>		<b>22.101</b>

Tabel 6 - note for finansielle aktiver for årsregnskabet for 2021, egen tilvirkning

I kapitalandele i associerede virksomheder indgår merværdier på 7.764 t.kr. (2020. 5.640 t.kr.)

<b>Navn og hjemsted</b>	<b>Stemme- og Ejerandel</b>	<b>Resultat t.kr.</b>	<b>Egenkapital t.kr.</b>
<b>Associerede virksomheder</b>			
Friskt Til Døren ApS, København, Danmark	45%	6.000	32.125

Årets resultat på 1.123 t.kr., jævnfør tabel 6, indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster, mens 1.123 t.kr. i resultatdisponeringen henlægges på *reserve for indre værdis metode* under egenkapitalen. Årets resultat på 1.123 t.kr. er beregnet således:

<b>Specifikation af "årets resultat"</b>	<b>Ejerandel</b>	
	<b>100%</b>	<b>45%</b>
Årets resultat	6.000	2.700
Afskrivning goodwill		-1.136
Regulering af øvrige merværdier	-1.470	-441
<b>Årets resultat i alt pr. 31. december 2021</b>		<b>1.123</b>

Tabel 7 - specifikation af årets resultat 2021, egen tilvirkning

Ovenfor, under tabel 6, er det nævnt, at der er merværdier på 7.764 t. kr., som er indregnet i kapitalandelene i associerede virksomheder.

**Beløbet specificeres således:**

Grunde og bygninger	1.350
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	585
Fremstillede varer og handelsvarer	0
Kundekontrakter	225
Udskudt skat	-475
Goodwill	6.079
<b>I alt</b>	<b>7.764</b>

*Tabel 8 - merværdier, egen tilvirkning*

Merværdierne i tabel 8, skal afskrives/amortiseres jævnt over anvendt regnskabspraksis for koncernen, som tidligere beskrevet.

#### 6.4. Associerede virksomheder → Dattervirksomheder

Frugt og Grønt ApS er fortsat meget tilfredse med udviklingen i Friskt Til Døren ApS, og indkalder derfor ledelsen i Friskt Til Døren ApS til endnu et møde, hvor mulighed for køb af de resterende 55% af anparterne i selskabet skal diskuteres.

Ledelsen i Friskt Til Døren ApS er oppe i alderen, og de havde i forvejen overvejet, om pensionen ikke pressede sig på. De er tilfredse med den måde Frugt og Grønt ApS, har ageret på i ejerperioden, og er sikre på, at den filosofi selskabet er startet med, vil blive ført videre via Frugt og Grønt ApS. Ledelsen i Friskt Til Døren ApS indvilliger i at sælge de resterende 55% af anparterne.

Prisen på 55% aftales til 37.000 t.kr. og overtagelsesdatoen er aftalt til den 1. januar 2022. Prisen er betinget af følgende:

- Den nuværende ledelse vil fortsætte deres arbejde i virksomheden de kommende 3 år.
- Friskt Til Døren ApS leverer et overskud efter skat på minimum 7.000 t.kr. hvert år de kommende 3 år.
  - Earn-ouden er aftalt således, at 7.500 t.kr. af købesummen afhænger af, om ovenstående forudsætninger overholdes. For hvert år Friskt Til Døren ApS har opnået ovenstående kriterier, optjener ejerne af Friskt Til Døren ApS ret til 2.500 t.kr.

Ledelsen i Frugt og Grønt ApS har i forbindelse med handlen, benyttet sig af advokater og revisorer for i alt 500 t.kr., som alle kategoriseres som direkte transaktionsomkostninger.

Ved at erhverve de resterende 55% af anparterne og stemmerettighederne opnår Frugt og Grønt ApS i årsregnskabslovens/IFRS' forstand kontrol over Friskt Til Døren ApS. Eftersom der jævnfør anvendt regnskabspraksis også anvendes indre værdis metode, der anses som en målemetode på kapitalandele i dattervirksomheder, skal der anvendes en kostprisbaseret tilgang i behandlingen heraf. Dette er samme tilgang, som blev brugt da Frugt og Grønt ApS erhvervede anparterne fra 30% til 45%.

Behandlingen af overgangen fra betydelig indflydelse til bestemmende indflydelse (kontrol) skal behandles forskelligt alt efter, om virksomheden ser indre værdis metode som en målemetode eller som en konsolideringsmetode. Denne problematik vil blive diskuteret i et særskilt afsnit afslutningsvis i specialet.

Jævnfør anvendt regnskabspraksis skal overtagelsesmetoden ved virksomhedssammenslutninger. Hvis Frugt og Grønt ApS var underlagt krav om koncernpligt, skulle Friskt Til Døren ApS, grundet at de nu er underlagt kontrol, konsolideres i koncernregnskabet. Det forudsættes, ligesom ved sidste opkøb, at bestemmelserne i årsregnskabsloven er tilstrækkelige, og IFRS 3 tages derfor ikke i brug.

Hele processen i overtagelsesmetoden gennemgås ikke igen og der tages blot udgangspunkt i nedenstående punkter, da disse er de væsentligste i forhold til eksemplet:

- Opgørelse af købsvederlaget
- Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser
- Opgørelse af goodwill eller negativ goodwill

#### *6.4.1.1. Opgørelse af købsvederlag*

Der er aftalt en pris på 37.000 t.kr., hvor de 7.500 t.kr. er betinget af en earn-out, som kræver, at Friskt Til Døren ApS leverer overskud på minimum 7.000 t.kr. de kommende tre år. Hvert år de leverer overskud på 7.500 t.kr., optjener ejerne ret til 2.500 t.kr.

Udover dette skal ledelsen i Friskt Til Døren ApS arbejde i virksomheden de næste 3 år. Der er transaktionsomkostninger på 500 t.kr. i forbindelse med handlen, i form af vederlag til advokater og revisor, som alle betales af Frugt og Grønt ApS.

#### 6.4.1.2. Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser

Den bogførte balance pr. 1. januar 2022 samt omvurderingen til dagsværdi pr. samme dato er placeret som bilag 7, hvor balancen og tilhørende noter kan ses.

#### 6.4.1.3. Opgørelse af goodwill eller negativ goodwill

Alle væsentlige aktiver og forpligtelser er identificeret og værdiansat til dagsværdi pr. 1. januar 2022.

Omvurderingsbalancen pr. 1. januar 2022 udviser en egenkapital på	37.039 t.kr.
Frugt og Grønt ApS' andel på 55%	20.372 t.kr.
Kostpris for andelen på 55% (inkl. Transaktionsomkostninger)	-37.500 t.kr.
Goodwill	17.128 t.kr.

Tabel 9 - beregning af goodwill, egen tilvirkning

Da indre værdis metode anses som en målemetode, skal transaktionsomkostningerne tillægges kostprisen. Den regnskabsmæssige behandling af transaktionsomkostninger kunne have været anderledes, hvis indre værdis metode blev anset som en konsolideringsmetode. Denne problemstilling vil blive diskuteret senere i specialet.

Goodwill er ved opkøbet af yderligere 55% af anparterne i Friskt Til Døren ApS opgjort til 17.128 t.kr., og denne goodwill skal afskrives over den forventede levetid. Ledelsen forventer, ligesom ved sidste opkøb, at den økonomiske brugstid af goodwill er 7 år.

Købsvederlaget for de resterende 55% er opdelt i 29.500 t. kr., som betales up-front på overtagelsesdagen, mens de resterende 7.500 t.kr. er betinget jævnt over de ovenstående. Hvis de ovenstående betingelser med rimelig sandsynlighed og pålidelighed kan opgøres på overtagelsestidspunktet, indregnes nutidsværdien af det forventede yderligere købsvederlag ved opgørelsen af købsvederlaget på overtagelsestidspunktet. Modposten hertil indregnes som en forpligtelse i balancen under passiver.

Det vurderes i denne case, at nutidsværdien af det yderligere vederlag vurderes til at være 7.500 t. kr., hvorfor hele købsvederlaget på 37.000 t. kr. indregnes som kostpris. Teorien omkring

beregning af nutidsværdien vurderes ikke at være relevant for specialet, hvorfor denne ikke gennemgås. Det er blot den regnskabsmæssige behandling, som er i fokus i specialet.

### *6.4.1. Regnskabsmæssige behandling, efterfølgende måling pr. 31. december 2022*

Noten for finansielle anlægsaktiver skal efter køb af yderligere 55% af anparterne i Friskt Til Døren ApS, præsenteres således i årsregnskabet for 2022.

#### **Der forudsættes følgende:**

- Friskt Til Døren ApS har for regnskabsåret 2022 generet et overskud på 6.500.000 kr. efter skat.
- **Skyggebalance pr. 31/12 2022:**
  - Kundekontrakter: Værdien af kundekontrakten med København Kommune nedskrives med en 1/3 til 0 t.kr., og den udskudte skat nedskrives ligeledes med en 1/3 af reguleringen heraf.
  - Grunde og bygninger: Der er jævnfør anvendt regnskabspraksis i koncernen afskrevet 100 t.kr. af forskellen mellem bogført værdi og dagsværdien opgjort den 1. januar 2022.  
Det forudsættes ligeledes, at Friskt Til Døren ApS og Frugt og Grønt ApS afskriver grunde og bygninger efter samme anvendt regnskabspraksis og levetider.
  - Andre anlæg, driftsmateriel og inventar: Der er jævnfør anvendt regnskabspraksis i koncernen afskrevet 250 t.kr. af forskellen mellem bogført værdi og dagsværdien opgjort den 1. januar 2022.  
Det forudsættes ligeledes, at Friskt Til Døren ApS og Frugt og Grønt ApS afskriver andre anlæg, driftsmateriel og inventar efter samme anvendt regnskabspraksis og levetider.
  - Fremstillede varer og handelsvarer: Alle varer pr. 1. januar 2022 er solgt, og er 0 kr. pr. 31. december 2022.

**Noten for finansielle aktiver pr. 31. december 2022:**

<b>Finansielle aktiver</b>		
<b>t. DKK</b>	<b>Kapital- andele i associerede virksom- heder</b>	<b>Kapital- andele i datter virksom- heder</b>
<b>Kostpris pr. 1. januar 2022</b>	20.500	0
Tilgang	0	58.000
Afgang	20.500	0
<b>Kostpris 31. december 2022</b>	<b>0</b>	<b>58.000</b>
Værdireguleringer 1. januar 2022	1.601	0
Valutakursreguleringer	0	0
Øvrige reguleringer	-1.601	1.601
Årets resultat	0	1.885
<b>Værdireguleringer 31. december 2022</b>	<b>0</b>	<b>3.486</b>
<b>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2022</b>	<b>0</b>	<b>61.486</b>

Tabel 10 - note for finansielle aktiver for årsregnskabet for 2022, egen tilvirkning

I kapitalandele i associerede virksomheder indgår merværdier på 0 t.kr. (2021: 7.764 t.kr.). I kapitalandele i dattervirksomheder indgår merværdier på 22.861 t. kr. (2021: 0 t.kr.).

<b>Navn og hjemsted</b>	<b>Stemme- og Ejerandel</b>	<b>Resultat t.kr.</b>	<b>Egenkapital t.kr.</b>
<b>Dattervirksomheder</b>			
Friskt Til Døren ApS, København, Danmark	100%	6.500	38.625

Eftersom Frugt og Grønt ApS har opnået bestemmende indflydelse over Friskt Til Døren ApS, skal kapitalandelene reklassificeres fra kapitalandele i associerede virksomheder til kapitalandele i dattervirksomheder. Grundet dette, føres tidligere kostpris som associerede virksomheder som afgang. Samme beløb, som føres som afgang, skal flyttes over på tilgang under kapitalandele i dattervirksomheder. Øvrig tilgang under kapitalandele i dattervirksomheder er kostprisen på 37.500 t.kr. for de seneste erhvervede 55%. Tidligere års værdireguleringer flyttes ligeledes fra kapitalandele i associerede virksomheder til kapitalandele i dattervirksomheder med linjen øvrige reguleringer.

Årets resultat på 1.885 t.kr. indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster, mens 1.885 t.kr. i resultatdisponeringen henlægges på reserve for indre værdis metode under egenkapitalen. Årets resultat på 1.885 t.kr. er beregnet således:

Specifikation af "årets resultat"	Ejerandel	
	100%	100%
Årets resultat	6.500	6.500
Afskrivning goodwill		-3.583
Regulering af øvrige merværdier	-1.032	-1.032
<b>Årets resultat i alt pr. 31. december 2022</b>		<b>1.885</b>

Tabel 11 - specifikation af årets resultat 2022, egen tilvirkning

Ovenfor, under tabel 10, er det nævnt, at der er merværdier på 22.861 t. kr., som er indregnet i kapitalandelene i dattervirksomheder.

**Beløbets specificeres således:**

Grunde og bygninger	2.944
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1.205
Fremstillede varer og handelsvarer	0
Kundekontrakter	0
Udskudt skat	-912
Goodwill	19.624
<b>I alt</b>	<b>22.861</b>

Tabel 12 - merværdier, egen tilvirkning

Merværdierne i tabel 12 skal afskrives/amortiseres jævnt over anvendt regnskabspraksis for koncernen, som tidligere beskrevet.

Købsvederlaget på 37.000 t.kr. var betinget af, at Friskt Til Døren ApS skulle genere overskud på mindst 7.000 t.kr. hvert år de kommende tre år. Hvis ikke de gjorde dette, kunne købsvederlaget mindskes med op til 7.500 t.kr.

Det var i aftalen nævnt, at for hvert år Friskt Til Døren ApS ikke generede det forventede overskud, ville købsvederlaget falde med 2.500 t.kr.

Eftersom Friskt Til Døren ApS for 2022 generede et overskud på 6.500 t.kr. skal der laves en efterfølgende ændring til købsvederlaget. Ifølge indre værdis metode, som anses en målemetode, er der to alternativer til denne korrektion.

1. Indregnes som en korrektion til kostprisen.
2. Indregning i resultatopgørelsen.

Det vil være et valg af regnskabspraksis, om der vælges alternativ 1 eller 2<sup>66</sup>. Der er i eksemplet valgt alternativ nr. 2., hvor korrektionen på 2.500 t.kr. er indtægtsført i resultatopgørelsen og modregnet i den gældsforpligtelse, som blev opgjort ved opkøbet af kapitalandelen på i alt 7.500 t. kr. Denne problemstilling vil blive diskuteret senere i specialet.

## 6.5. Dattervirksomheder → Associerede virksomheder

Der er ikke lavet et regneeksempel på situationen, hvor Frugt og Grønt ApS vælger at sælge anparter i Friskt Til Døren ApS, således de mister kontrollen over virksomheden, men fortsat har betydelig indflydelse. Situationen er dog fortsat interessant. Ved fortsat betydelig indflydelse skal kapitalandelen klassificeres som værende en associeret virksomhed, hvilket fortsat muliggør indregning af kapitalandelen efter indre værdis metode.

Ved salg af anparter skal der med en kostprisbaseret tilgang, opgøres en forholdsmæssig gevinst/tab af anparterne. En kostprisbaseret tilgang skal benyttes både, hvis man anser indre værdis metode som en målemetode eller som en konsolideringsmetode.

---

<sup>66</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 17.



Med udgangspunkt i noten for finansielle anlægsaktiver i Frugt og Grønt ApS pr. 31. december 2022, kan en avance eller et tab ved et salg af 65% af anparterne til en pris på 48.000 t.kr. pr. 1. januar 2023, beregnes således:

t. DKK	Kapital- andele i datter	Ejerandel	Salg af ejerandel
	virksom- heder	100%	65%
<b>Kostpris pr. 1. januar 2023</b>	<b>58.000</b>	<b>58.000</b>	<b>37.700</b>
<b>Værdireguleringer 1. januar 2023</b>	<b>3.486</b>	<b>3.486</b>	<b>2.266</b>
<b>Regnskabsmæssig værdi 1. januar 2023</b>	<b>61.486</b>	<b>61.486</b>	<b>39.966</b>
Salgsvederlag for 65% af anparterne			48.000
Regnskabsmæssig værdi for 65% af anparterne			-39.966
<b>Regnskabsmæssig avance som indregnes i resultatopgørelsen</b>			<b>8.034</b>

I eksemplet skal der indregnes en avance på 8.034 t. kr. i resultatopgørelsen i 2023 vedrørende afhændelsen af 65% af anparterne. I noten for finansielle anlægsaktiver skal 37.700 t.kr., føres som afgang under kostpris, mens 2.266 t.kr. føres som afgang på øvrige reguleringer under værdireguleringer. Herefter skal der ved regnskabsårets afslutning indregnes den forholdsmæssige andel af resultatet i Friskt Til Døren ApS i noten. Den forholdsmæssige andel vil efter salget være 45% af resultatet efter skat. Bindingen på reserven under egenkapitalen vil ligeledes blive berørt af afhændelsen af anparterne.

Den resterende kostpris og værdiregulering skal føres fra kapitalandele i dattervirksomheder til kapitalandele i associerede virksomheder efter samme princip, som da anparterne skiftede status fra kapitalandele i associerede virksomheder til kapitalandele i dattervirksomheder. De tidligere konstaterede merværdier og goodwill er solgt ud fra en kostprisbaseret tilgang, og reguleringerne fremadrettet efter indre værdis metode, som vist tidligere i specialet, bliver ligeledes berørt af salget.

## 6.6. Associerede virksomheder → Andre værdipapirer og kapitalandele

Der er ikke lavet et regneeksempel på situationen, hvor Frugt og Grønt ApS vælger at sælge anparter i Friskt Til Døren ApS, således de mister deres betydelige indflydelse, og hvor der således sker en overgang fra associeret virksomheder til andre værdipapirer og kapitalandele. Med denne overgang er det ikke længere muligt at indregne anparterne efter indre værdis metode. Hovedreglen er som skrevet tidligere, indregning til dagsværdi (§37, stk. 1), med mulighed for indregning af unoterede portefølje aktier til kostpris (§37, stk. 4).

Det mest nærliggende at antage omkring den regnskabsmæssige behandling er, at der i de fleste tilfælde ved overgang fra associeret virksomheder til andre værdipapirer og kapitalandele er sket en transaktion med handel af anparterne, hvorfor der skal ske en genmåling af de tilbageværende anparter med udgangspunkt i dagsværdien af den lige forestået transaktion. Erhvervsstyrelsen har i deres udtalelse fra marts 2018 skrevet, at genmåling af bibeholdte anparter afhænger af valget af fremtidig regnskabspraksis for kapitalandelene<sup>67</sup>. Ved fremtidig måling til dagsværdi skal bibeholdte kapitalandele genmåles til dagsværdi. Ved fremtidig måling til kostpris er det Erhvervsstyrelsens opfattelse, at den forholdsmæssige andel af indre værdi på de bibeholdte kapitalandele kan danne grundlag for en skønnet kostpris.

---

<sup>67</sup> Erhvervsstyrelsens udtalelse fra marts 2018, side 18.

Anvendt regnskabspraksis for koncernen er indregning af andre værdipapirer og kapitalandele til dagsværdi, hvorfor der i dette eksempel, skal ske genmåling af bibeholdte anparter til dagsværdi. Med udgangspunkt i noten for finansielle anlægsaktiver i Frugt og Grønt ApS pr. 1. januar 2023, kan en avance eller et tab ved et salg af 35% af anparterne til en pris på 22.000 t.kr. pr. 2. januar 2023, beregnes således:

t. DKK	Kapital- andele i		
	associerede virksom- heder	Ejerandel 45%	Salg af ejerandel 35%
<b>Kostpris pr. 1. januar 2023</b>	0	0	0
Tilgang	20.300	20.300	15.789
Afgang	0	0	0
<b>Kostpris 31. december 2023</b>	<b>20.300</b>	<b>20.300</b>	<b>15.789</b>
Værdireguleringer 1. januar 2023	0	0	0
Valutakursreguleringer	0	0	0
Øvrige reguleringer	1.220	1.220	949
Årets resultat	0	0	0
<b>Værdireguleringer 31. december 2023</b>	<b>1.220</b>	<b>1.220</b>	<b>949</b>
<b>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2023</b>	<b>21.520</b>	<b>21.520</b>	<b>16.738</b>
Salgsvederlag for 35% af anparterne			22.000
Regnskabsmæssig værdi for 35% af anparterne			-16.738
<b>Regnskabsmæssig avance som indregnes i resultatopgørelsen</b>			<b>5.262</b>

I dette eksempel, skal der indregnes en avance på 5.262 t. kr. i resultatopgørelsen i 2023 vedrørende afhændelsen af 35% af anparterne. I noten for finansielle anlægsaktiver skal 15.789 t.kr. føres som afgang under kostpris, mens 949 t.kr. føres som afgang på øvrige reguleringer under værdireguleringer. Bindingen på reserven under egenkapitalen skal ligeledes nulstilles, da virksomheden ikke længere benytter sig af indre værdis metode.

Den resterende kostpris og værdiregulering skal føres fra kapitalandele i associerede virksomheder til andre værdipapirer og kapitalandele, hvorefter de bibeholdte anparter, som skrevet ovenfor, skal genmåles til dagsværdi. Forskellen mellem den tilbageværende regnskabsmæssige værdi og dagsværdien skal indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter. Dagsværdien er baseret på transaktionen, hvor Frugt og Grønt ApS sælger 35% af anparterne. Noten for finansielle aktiver kan vises således fra 1. januar 2023 – 2. januar 2023:

t. DKK	Kapital- andele i associerede virksom- heder	Andre værdipapirer og kapital- andele
Kostpris pr. 1. januar 2023	0	
Tilgang	20.300	6.290
Afgang	20.300	0
<b>Kostpris 2. januar 2023</b>	<b>0</b>	<b>6.290</b>
Værdireguleringer 1. januar 2023	0	0
Valutakursreguleringer	0	0
Øvrige reguleringer	0	0
Årets resultat	0	0
<b>Værdireguleringer 2. januar 2023</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Regnskabsmæssig værdi 2. januar 2023</b>	<b>0</b>	<b>6.290</b>
<b>Dagværdi (tilgang under "andre værdipapirer og kapitalandele") er beregnet således:</b>		
Dagsværdi pr. procent anpart ved seneste salg:		
Salgsvederlag for 35%		22.000
Salgsvederlag for 1%		629
<b>Bibeholdte anparter, 10%</b>		<b>6.290</b>

Der er løbende i specialet regnskabsmæssigt behandlet og delvist diskuteret nogle af de forskellige problemstillinger, der kan opstå ved trinvis erhvervelse af kapitalandele. Der er i specialet ligeledes vist, hvordan en kapitalandel regnskabsmæssigt kan behandles fra klassifikation som *andre værdipapirer og kapitalandele* → *kapitalandele i associerede*

*virksomheder* → *kapitalandele i dattervirksomheder* → *kapitalandele i associerede virksomheder* og til sidst til *andre værdipapirer og kapitalandele*, når indre værdis metode anses som en målemetode. Det skal bemærkes, som skrevet tidligere i specialet, at der er mangel på specifik lovgivning på områderne, reklassificering af kapitalandele, skift mellem indregningsmetoder for kapitalandele samt den regnskabsmæssige behandling ved trinvis virksomhedsovertagelser, hvorfor den ovenstående eksemplificering skal ses som en anbefaling.

Den regnskabsmæssige behandling i eksemplificeringen er lavet ud fra anbefalinger fra Ernst & Young og Price Waterhouse Coopers, som begge har lavet teoretisk materiale herom, som følge af ændringerne i årsregnskabsloven i 2015. Ligeledes skal det bemærkes, at anbefalingerne fra Ernst & Young og Price Waterhouse Coopers måske vil blive ændret, når det varslede researchprojekt fra IASB er afsluttet. Det forventes, at dette researchprojekt vil afklare en del af de uafklarede problemstillinger, vi har nu indenfor dette område.

## 7. Regnskabsmæssige problemstillinger ved trinvis virksomhedsovertagelser og indre værdis metode

I forbindelse med udvælgelsen af de forskellige regnskabsmæssige problemstillinger ved trinvis virksomhedsovertagelser med fokus på indre værdis metode er der taget udgangspunkt i følgende litteratur:

- Erhvervsstyrelsens udtalelse fra marts 2018
- EY's indsigt i årsregnskabsloven 2019/20
- EY's temaartikel fra april 2019: Indre værdis metode nu og i fremtiden?
- PWC's temaartikel fra december 2018: Virksomhedssammenslutninger efter årsregnskabsloven.
- IFRS 3
- IFRS 10
- IAS 27
- IAS 28
- Bogen "Årsrapporten, kommentarer til årsregnskabsloven 7. udgave.

Som tidligere skrevet, er årsagen til, at der er opstået diverse problemstillinger i forhold til indre værdis metode og virksomhedssammenslutninger, at årsregnskabsloven blev opdateret i 2015. Opdateringen betød en kraftig ændring af reglerne omkring virksomhedssammenslutninger og koncernudarbejdelse. Årsregnskabsloven ændres på en række områder hen imod de gældende regler indenfor aflæggelse efter de internationale standarder. I forbindelse med opdateringen af årsregnskabsloven, besluttede lovgiver at ikke alle tekniske regler vedrørende virksomhedsovertagelser, skulle indarbejdes i loven, men at Erhvervsstyrelsen i stedet, skulle udsende en vejledning med klarlægning af de tekniske detaljer vedrørende virksomhedsovertagelser. Denne vejledning/udtalelse blev, som tidligere skrevet i specialet, udsendt i marts 2018 og med virkning fra 1. juli 2018. Udtalelsen er hovedsageligt baseret på IFRS 3 og IFRS 10, hvilket også peger i retningen af at årsregnskabslovens opdatering i 2015, er lavet for at ensrette regelsættene i årsregnskabsloven og IFRS.

Siden 2004, har det ikke været muligt, hvis man aflagde årsregnskab efter IFRS at benytte indre værdis metode. Denne metode blev genindført for selskabsregnskaber gældende for regnskabsår, der starter 1. januar 2016 eller senere. IFRS indeholder nu kostprisemetoden, indre værdis metode og dagsværdimetoden, ligesom årsregnskabsloven. Udtalelsen fra Erhvervsstyrelsen fra marts 2018 fastslår, at hvis indre værdis metode i henhold til årsregnskabsloven skal benyttes, skal det anføres i anvendt regnskabspraksis, hvorvidt metoden anses som en målemetode eller som en konsolideringsmetode. Det faktum, at der skal vælges mellem to metoder inden for indre værdis metode, giver mening i forhold til IFRS, da der også her er forskel mellem regnskabsmæssig behandling ifølge *IAS 28 - associerede virksomheder og joint ventures* og *IFRS 3 - virksomhedssammenslutninger og dattervirksomheder*. Årsagen til, at *IAS 27 - separate regnskaber* ikke nævnes i denne sammenhæng er, at der heri ingen vejledning er til indre værdis metode, men blot er en henvisning til *IAS 28* for vejledning.

Forskellen mellem *IFRS 3* og *IAS 28* gør, at mange af de samme problemstillinger, der er i årsregnskabsloven, i forbindelse med indre værdis metode, også er gældende under IFRS. *IAS 28* er efter opdateringen i 2016, hvor indre værdis metode igen blev indlemmet, ifølge Ernst & Young's temaartikel fra april 2019, blevet en slags hybrid<sup>68</sup>. Årsagen hertil er, at *IAS 28* som udgangspunkt anses som værende en kostprisbaseret standard, hvilket gør, at målemetoden under indre værdis metode ofte vil være svaret på problemstillingerne, men standarden indeholder ligeledes elementer fra konsolideringsmetoden.

Der vil, som skrevet ovenfor, blive gennemgået en række punkter, hvor der er regnskabsmæssige problemstillinger i forhold til trinvis virksomhedserhvervelser og benyttelse af indre værdis metode. Problemstillingerne vil blive gennemgået, og de eventuelle forskelle på den regnskabsmæssige behandling mellem *IFRS 3*, *IAS 28* og indre værdis metode, både som målemetode og konsolideringsmetode i henhold til årsregnskabsloven, bliver kommenteret.

Det er vigtigt at pointere, at valget mellem målemetoden og konsolideringsmetoden indenfor indre værdis metode, er valg af regnskabspraksis, hvorfor der ikke kan vælges og vrages i de kommende løsningsforslag. Hvis målemetoden vælges, skal løsningsforslagene for denne benyttes for alle problemstillinger og omvendt for konsolideringsmetoden. Det er ligeledes vigtigt at pointere, som tidligere skrevet, at løsningsforslagene blot er en anbefaling og ikke et

---

<sup>68</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 3, afsnit 4.

egentligt lovreguleret løsningsforslag, da der ikke er nogen specifik lovgivning på området, men blot en udtalelse fra Erhvervsstyrelsen, som er meget overordnet.

Ernst & Young's temaartikel fra april 2019 omtaler 15 problemstillinger<sup>69</sup>, hvor den regnskabsmæssig behandling. jævnfør IFRS 3, IFRS 10 og IAS 28 bliver gennemgået. Løsningsforslag til regnskabsmæssig behandling efter målemetoden og konsolideringsmetoden i henhold til årsregnskabsloven og selskabsregnskabet, er oplyst.

Price Waterhouse Cooper omtaler i deres temaartikel fra december 2018 12 problemstillinger<sup>70</sup>, men tager her udgangspunkt i, hvordan den regnskabsmæssige behandling skal ske i koncernregnskabet. Begge temaartikler har i deres forslag til regnskabsmæssige behandling af diverse problemstillinger, taget udgangspunkt i loven samt Erhvervsstyrelsens udtalelse fra marts 2018. Grundet, at specialet handler om selskabsregnskaber og ikke koncernregnskaber, er der hovedsageligt taget udgangspunkt i problemstillingerne fremlagt af Ernst & Young, mens der er skelet til Price Waterhouse Cooper's temaartikel for inspiration.

De nedenfor valgte problemstillinger er valgt ud fra, om der er forskel mellem den foreslåede regnskabsmæssige behandling, ved valg af indre værdis metode, som en målemetode eller konsolideringsmetode.

---

<sup>69</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 17.

<sup>70</sup> Price Waterhouse Coopers, Temaartikel December 2018, side 6-8.



## 7.1. Direkte transaktionsomkostninger

**Konsolideringspraksis (IFRS 3 og IFRS 10):** Indregnes i resultatopgørelsen.

**Indre værdis metode (IAS 28):** Indregnes som en del af kostprisen for kapitalandelene.

**Målemetode (årsregnskabsloven):** Indregnes, ligesom IAS 28, som en del af kostprisen for kapitalandelene.

**Konsolideringsmetode (årsregnskabsloven):** Her er der to alternativer. Alternativ 1 er, at de ligesom målemetoden og IAS 28, indregnes som en del af kostprisen. Alternativ 2 er, at omkostningerne ligesom IFRS 3 og IFRS 10, indregnes i resultatopgørelsen. Det vil være et valg af regnskabspraksis, når alternativerne vælges. Valget skal derefter følges kontinuerligt og konsekvent. Dette er generelt for alle valg af anvendt regnskabspraksis, hvorfor det ikke noteres yderligere i gennemgangen.<sup>71</sup>

### Sammenfatning/kommentarer:

Ifølge IAS 28, skal transaktionsomkostninger indregnes som en del af kostprisen, ligesom dette også er tilfældet, hvis indre værdis metode ses som en målemetode efter årsregnskabsloven. Anvendelse af denne metode betyder, at der vil være en forskel mellem selskabsregnskab og koncernregnskab efter årsregnskabsloven, og det samme er gældende, hvis virksomheden aflægger årsregnskab efter IFRS. Der vil også her være forskel mellem koncernregnskabet og selskabsregnskab fra dag 1. Forskellen mellem selskabsregnskab og koncernregnskab bekræftes i Erhvervsstyrelsens udtalelse i marts 2018, hvor de skriver følgende:

*"IFRS 3, afsnit 53, indeholder dog nu et forbud mod at indregne disse omkostninger som en del af kostprisen. Omkostningerne skal i stedet indregnes løbende i resultatopgørelsen. Årsregnskabslovens definition på kostpris er generel for alle aktiver og indeholder ikke en særlig definition for køb af dattervirksomheder. Det er styrelsens opfattelse, at definitionen udfyldes af de mere præcise bestemmelser i IFRS. Årsregnskabsloven skal derfor på dette område fortolkes i overensstemmelse med IFRS 3."<sup>72</sup>*

Hvis konsolideringsmetoden efter årsregnskabsloven benyttes, er der som skrevet ovenfor to alternativer. Hvis virksomheden efter konsolideringsmetoden vælger alternativ 1, vil der også

<sup>71</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 17.

<sup>72</sup> Erhvervsstyrelsen udtalelse fra marts 2018, side 12.

være forskel mellem koncernregnskabet og selskabsregnskabet, men hvis alternativ 2 vælges, vil regnskabspraksis mellem koncernregnskab og selskabsregnskabet være ens på dette område. Dette vil betyde, at der ikke skal foretages en regulering, når koncernregnskabet skal udarbejdes.<sup>73</sup>

Det kan derfor siges således, at hvis virksomheden er del af en koncern, som er koncernregnskabspligtig, er konsolideringsmetoden den måde, som skaber færrest reguleringer i forhold til transaktionsomkostninger.

## 7.2. Efterfølgende ændringer til et betinget købsvederlag

**Konsolideringspraksis (IFRS 3 og IFRS 10):** Efterfølgende ændringer til et betinget købsvederlag indregnes i resultatopgørelsen.

**Indre værdis metode (IAS 28):** Det er ikke specifikt reguleret i IAS 28.

**Målemetode (årsregnskabsloven):** Der er to alternativer. Alternativ 1 er, at den efterfølgende ændring indregnes som en korrektion til kostprisen for kapitalandelen. Alternativ 2 er, at den efterfølgende ændring indregnes i resultatopgørelsen. Det vil være et valg af regnskabspraksis når alternativerne vælges.

**Konsolideringsmetode (årsregnskabsloven):** Efterfølgende ændringer til et betinget købsvederlag indregnes i resultatopgørelsen tilsvarende IFRS 3 og IFRS 10.<sup>74</sup>

### Sammenfatning/kommentarer:

Efter tidligere praksis, baseret på IAS 22, skulle en forhøjelse eller nedsættelse af købesummen baseret på en earn-out, modposteres på købesummen, altså kapitalandelens kostpris. Dette betød, at reguleringen aldrig kom i resultatopgørelsen og blot var en balance postering. En mer-/mindrebetaling som følge af en earn-out regulering af købssummen, blev modposteret på goodwill.

Overdragelsesaftaler hvor der indgår betingede købsvederlag, altså earn-outs, betyder at der ved første indregning af kostprisen skal indregnes en opgjort dagsværdi af det betingede købsvederlag. Sagt på en anden måde, skal den del af vederlaget, som er betinget af forhold, som ligger ude i fremtiden, vurderes til den værdi, der forventes at blive realiseret, altså

<sup>73</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 7.

<sup>74</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 17.

dagsværdien på overtagelsestidspunktet. Det er denne fremgangsmåde, som benyttes under IFRS i både koncernregnskabet (IFRS 3) og i selskabsregnskabet (IAS 28). Ud fra Erhvervsstyrelsens udtalelse, vurderes dette ligeledes som værende gældende efter årsregnskabslovens bestemmelser.

Ifølge IFRS 3, skal ændringer i købsvederlaget reguleres i resultatopgørelsen, ligesom det er tilfældet for koncernregnskaber aflagt efter årsregnskabsloven, jævnfør Erhvervsstyrelsens udtalelse. Hverken IAS 27 eller IAS 28 behandler specifikt, hvordan ændringer i købsvederlag skal reguleres. Det kan konstateres at IFRS Interpretations Committee gennem længere tid, har forsøgt at fastlægge, hvordan denne problemstilling regnskabsmæssigt skal behandles. Der er ved gennemgang af referater fra 2016-2020 fra IFRS IC gennemlæst synspunkter herpå, men der er ingen endelig vejledning eller anbefaling til dette. IFRS har ikke, ifølge deres projektliste, igangværende undersøgelser på området, men det må forventes, at IASB researchprojekt vil klarlægge ovenstående problemstilling.

Årsregnskabsloven indeholder, ligesom IFRS, ingen specifik afklaring af, hvordan denne udfordring skal løses. Hvis man kigger teoretisk på det, vil en regulering af værdien af den allerede indregnede earn-out, finansielt aktiv eller forpligtelse, være på grund af efterfølgende begivenheder. De efterfølgende begivenheder, kunne for eksempel være ændringer til fremtidige pengestrømme. Ved sådanne ændringer, på et finansielt aktiv eller forpligtelse, som måles til amortiseret kostpris, indregnes effekten af disse i resultatopgørelsen. Dog ikke, hvis ændringerne skyldes ikke-markedsvariable forudsætninger.

Da IAS 27 eller IAS 28 ikke direkte beskriver, hvordan dette skal løses og IFRS Interpretation Committee ikke har løst problemstillingen med variabelt fastsatte kostpriser, må det ved brug af indre værdis metode, som en **målemetode** antages, at en efterfølgende regulering af et betinget købsvederlag **kan** reguleres tidsubegrænset i kostprisen på de erhvervede kapitalandele. Den manglende specifikke adressering af problemstillingen, kan på den anden side også føre til, at efterfølgende reguleringer til et betinget købsvederlag under målemetoden **kan** indregnes som en værdiregulering i resultatopgørelsen. Dette vil svare til den regnskabsmæssige behandling i koncernregnskabet. Det må derfor antages, at der ved brug af indre værdis metode, som en **målemetode**, er to alternativer til regnskabsmæssig behandling af regulering af betinget købsvederlag. Valget mellem de to alternativer vil være et valg af regnskabspraksis, som skal anvendes konsekvent og kontinuerligt. Hvis der vælges alternativ 1, hvor reguleringen bogføres som en korrektion på kostprisen af kapitalandelene, vil der opstå en

forskel mellem selskabsregnskabet og det eventuelle koncernregnskab, hvor reguleringen behandles efter alternativ 2.

Hvis regnskabsaflægger benytter indre værdis metode, som en **konsolideringsmetode**, skal en efterfølgende regulering af et betinget købsvederlag korrigeres henover resultatopgørelsen. Det er Erhvervsstyrelsens anbefaling, ud fra deres udtalelse fra marts 2018 samt kravene i IFRS 3, at lige meget om der vælges indre værdis metode, som en målemetode eller konsolideringsmetode, bør reguleringen af et betinget købsvederlag korrigeres i resultatopgørelsen, som en værdiregulering til et allerede indregnet aktiv/forpligtelse<sup>75</sup>.

### 7.3. Trinvis virksomhedsovertagelse – opnåelse af kontrol

**Konsolideringspraksis (IFRS 3 og IFRS 10):** Der skal ske genmåling af hidtidige ejede kapitalandele.

**Indre værdis metode (IAS 28):** Her er der to alternativer. Alternativ 1 er anvendelse af en kostprisbaseret tilgang. Alternativ 2 er anvendelse af en dagsværdibaseret tilgang. Det vil være et valg af regnskabspraksis.

**Målemetode (årsregnskabsloven):** Der benyttes en kostprisbaseret tilgang, hvilket betyder, at merværdier og goodwill opgøres hver gang, der sker yderligere tilgang af kapitalandele (trinvis erhvervelser).

**Konsolideringsmetode (årsregnskabsloven):** Der er her to alternativer. Alternativ 1 er, at der skal ske genmåling hidtidig ejede kapitalandele, ligesom under IFRS 3 og IFRS 10. Alternativ 2 er anvendelsen af en kostprisbaseret, tilgang ligesom ved målemetoden.<sup>76</sup>

#### Sammenfatning/kommentarer:

Situationen hvor en virksomhed allerede har kapitalandele i en virksomhed, og herefter køber flere og opnår kontrol, altså en trinvis virksomhedsovertagelse, er ikke specifikt reguleret i årsregnskabsloven. Erhvervsstyrelsen har i deres udtalelse fra marts 2018 tilkendegivet, at der skal benyttes samme fremgangsmåde som i IFRS 3. Ifølge IFRS 3, skal kapitalandele, som er købt forud for en virksomhedsovertagelse genmåles til dagsværdi. For andre værdipapirer og kapitalandele og associerede virksomheder, skal der ske genmåling til dagsværdi.

---

<sup>75</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 8.

<sup>76</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 17.

Værdireguleringen skal indregnes i resultatopgørelsen. Denne transaktion svarer i årsregnskabet til, at alle hidtidig ejede kapitalandele "sælges", og der herefter er købt en dattervirksomhed, som indregnes til en ny dagsværdi.

Frem til ændringen af årsregnskabsloven i 2015, var det muligt at anvende to alternativer for trinvisse overtagelser i koncernregnskabet, med hjemmel i den nu ophørte IAS 22, som tidligere var fortolkningsbidrag til årsregnskabsloven på dette område. Alternativ 1 var, at enten valgte man ikke at regulere tidligere købte kapitalandele, hvilke medførte at man fik en slags blandet værdiansættelse i koncernregnskabet. Alternativ 2 var, at man regulerede de tidligere købte kapitalandele til dagsværdi via egenkapitalen, for at sikre, at alle overtagne aktiver og forpligtelser korrekt blev målt til dagsværdi.

IAS 28 indeholder ikke instruktioner til regnskabsmæssig behandling af trinvisse erhvervelser, da standarden ikke indeholder noget om dattervirksomheder. Den manglende specifikke instruktion omkring behandling af denne slags transaktioner, kan føre til to forskellige fortolkninger:

- Som udgangspunkt er IAS 28 en kostpris baseret regnskabsstandard, hvorfor genmåling til dagsværdi ikke må være relevant. Hvis det fortolkes på denne måde, må det betyde, at der skal anvendes en trin-for-trin opgørelse af henholdsvis kostpris, merværdier og goodwill for hver gang der erhverves kapitalane (Ligesom det eksempel vist tidligere i specialet under den empiriske del).
- Den anden fortolkning er, at IAS 28 henviser til IFRS 3 i relation til første indregning, hvorfor der skal foretages en tilsvarende genmåling til dagsværdi af de hidtidige erhvervede kapitalandele, ligesom der skal i koncernregnskabet.

Hvis indre værdis metode anses som en **målemetode**, kan ovenstående betyde, at der ikke skal foretages genmåling af hidtidige kapitalandele til dagsværdi, men at der i stedet for, skal anvendes en trin-for-trin opgørelse, hvor goodwill med mere opgøres køb for køb, jævnfør den gamle IAS 22. Eftersom den nye IAS 28 grundlæggende er en kostprisbaseret standard, må ovenstående regnskabsmæssige behandling være sådan det skal gøres, hvis indre værdis metode anses som en **målemetode**. Udover dette har kravet om genmåling til dagsværdi i koncernregnskabet til formål at sikre, at alle aktiver og forpligtelser, som indregnes i koncernregnskab, måles til dagsværdi. Dette formål findes ikke i forhold til selskabsregnskabet.

Hvis indre værdis metode anses som en **konsolideringsmetode**, vil det som udgangspunkt kræve, at der skal ske genmåling af hidtidige kapitalandele til dagsværdi. Det er dog kun i de tilfælde, ifølge udtalelsen fra Erhvervsstyrelsen fra marts 2018, hvor virksomheden med de nyerhvervede kapitalandele opnår kontrol af dattervirksomheden, at der skal ske genmåling. Det vil umiddelbart ikke være muligt at genmåle hidtidige kapitalandele til dagsværdi, hvis der for eksempel blot erhverves flere anparter i associerede virksomheder. Den manglende specifikke instruktion af, hvordan dette regnskabsmæssigt skal behandles, muliggør at der på grund af, at IAS 28 er en kostprisbaseret standard, kan benyttes en trin-for-trin opgørelse som alternativ, når der erhverves for eksempel flere anparter i associerede virksomheder. Årsagen til dette er, at der i IAS 28 henvises til IFRS 3 som fortolkningsbidrag. Det vil, ligesom ved de tidligere eksempler, være et valg af regnskabspraksis, hvilket alternativ man vælger inden for **konsolideringsmetoden**.

Det som taler for, at der benyttes en dagsværdibaseret tilgang er, at dette er samme fremgangsmåde som i koncernregnskabet. På den måde, kan ønsket om præsentation af ens resultat og egenkapital i koncern og modervirksomheden, nemmere blive opfyldt.

Det som taler imod er, at hvis ikke der i koncernen er koncernregnskabspligt på grund af størrelse (ÅRL §110), vil benyttelse af en dagsværdibaseret tilgang være en administrativ tung og dyr byrde, som ikke er nødvendig. Hvis der imidlertid er tale om, at virksomheden som skal indregne en dattervirksomhed, selv har en modervirksomhed, der aflægges koncernregnskab (ÅRL §112), vil det være muligt at benytte dagsværdimålingen fra koncernregnskabet i den underliggende virksomheds selskabsregnskab. På den måde, vil den administrative tunge og formodentlig dyre byrde fra før, ikke være så slem.<sup>77</sup>

## 7.4. Køb og salg af minoritetsinteresser

**Konsolideringspraksis (IFRS 3 og IFRS 10):** Indregnes som egenkapitaltransaktioner mellem kapitalejere, hvilket vil sige, mellem majoritetens og minoritetens andel af egenkapitalen.

**Indre værdis metode (IAS 28):** Der er her to alternativer. Alternativ 1 er, at køb tillægges kostprisen og ved salg, skal der enten benyttes en kostpris baseret tilgang eller en dagsværdibaseret tilgang. Alternativ 2 er følgende:

---

<sup>77</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 10.

- Køb – Investering til andel af regnskabsmæssig indre værdi og forskel mellem kostpris og andel af indre værdi indregnes som egenkapitaltransaktion.
- Salg – Afgang til andel af indre værdi og forskel mellem salgspris og andel af indre værdi indregnes en egenkapitaltransaktion.

**Målemetode (årsregnskabsloven):** Ved køb skal denne tillægges kostprisen, mens at der ved salg skal opgøres en forholdsmæssig gevinst eller tab efter en kostprisbaseret tilgang.

**Konsolideringsmetode (årsregnskabsloven):** Ved køb skal forskellen mellem andel af regnskabsmæssig indre værdi og forskel mellem kostpris og andel af indre værdi, indregnes som en egenkapitaltransaktion. Ved salg skal forskellen mellem salgspris og andel af indre værdi, indregnes som en egenkapitaltransaktion.<sup>78</sup>

### **Sammenfatning/kommentarer:**

Hjemlen til den regnskabsmæssige behandling af køb eller salg af minoriteters kapitalandele, uden at kontrol opnås eller mistes, findes i årsregnskabslovens §118, stk. 4, og IFRS 10. Dette er lovhjemlen til den regnskabsmæssige behandling i koncernregnskaberne, ifølge IFRS og årsregnskabsloven. Minoritetsinteresserne blev tidligere set som et udtryk for en forpligtelse for koncernen. Inden bestemmelsen i §118, stk. 4, i 2015 blev korrigeret skulle minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital, præsenteres som en særskilt hovedpost mellem egenkapital og forpligtelser. Bestemmelsen i §118, stk. 4, er nu tilpasset IFRS.

Køb og salg af minoritetsinteresser indregnes direkte i koncernegenkapitalen, som en transaktion mellem virksomhedens kapitalejere, hvilket gør, at der ikke skal ske justering af koncernens aktiver og passiver, da de allerede er indregnet fuldt ud i forbindelse med opnåelse af kontrol og den gennemførte virksomhedsovertagelse. Eventuelle forskelle mellem købs- og slagsvederlaget og den regnskabsmæssige indre værdi af de købte eller solgte minoritetsinteresser, indregnes direkte på majoritetens andel i koncernens egenkapital. Køb eller salg af minoritetsandele vil således ikke ændre koncernens bogførte værdier af aktiver, herunder værdien af goodwill. Der indregnes altså ingen gevinst eller tab i resultatopgørelsen.

Det er dog problematisk, at anvendelsen af indre værdis metode, ikke reguleres specifikt i hverken IAS 28 eller årsregnskabsloven i det tilfælde, hvor der købes eller sælges

---

<sup>78</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 17.

minoritetsinteresser, hvilket må siges at være underligt, da det må antages, at der aflægges flere selskabsregnskaber end koncernregnskaber i Danmark. Erhvervsstyrelsen udtaler sig kun om den regnskabsmæssige behandling i koncernregnskaber i deres udtalelse fra marts 2018.

I forhold til, hvis man anser indre værdis metode som en **målemetode**, er det svært at argumentere for, den samme regnskabsmæssige behandling som i koncernregnskabet. Årsagen hertil er, at et af argumenterne for den regnskabsmæssige behandling i koncernregnskabet er, at alle aktiver og passiver er indregnet i koncernregnskabet til 100%, selvom der ejes en mindre andel, hvorfor der reelt ikke købes og sælges minoritetsinteresser. Der er blot tale om en forskydning af det interne ejerforhold. Dette er ikke tilfældet i et selskabsregnskab, og her vil køb eller salg af en minoritetsinteresse blive anset som et reelt køb eller salg. Grundet dette, vil et **køb** af en minoritetsinteresse, med anvendelse af **målemetoden**, betyde at aktivet skal indregnes til kostpris inklusiv direkte transaktionsomkostninger. Herefter skal der tages stilling til, hvordan virksomheden forholder sig til den regnskabsmæssige behandling af eventuelle mer- eller mindreværdier i forhold til regnskabsmæssig indre værdi på de erhvervede kapitalandele. Hvis der sker et **salg** af en minoritetsinteresse, uden afgivelse af kontrol, anses dette som en afhændelse med anvendelse af **målemetoden**. Der skal derfor, foretages en opgørelse af regnskabsmæssig gevinst eller tab mellem dels salgssum med fradrag af salgssomkostninger på den ene side, og en forholdsmæssig andel af regnskabsmæssig værdi af de solgte kapitalandele på den anden side. Forskellen herimellem skal indregnes i resultatopgørelsen. Ved benyttelse af **målemetoden**, vil der opstå forskel mellem koncernens og modervirksomhedens resultat og egenkapital.

Hvis indre værdis metode anses som en **konsolideringsmetode**, må det antages, at forskel mellem købs- eller salgsvederlaget og den regnskabsmæssige indre værdi af de erhvervede eller solgte kapitalandele, skal indregnes direkte på egenkapitalen med henvisning til § 43 a, stk. 3, og §§ 119-121. Ved **køb** indregnes den købte andel af regnskabsmæssig indre værdi som en tilgang på kapitalandele i dattervirksomheder. Den resterende forskel mellem kostprisen og andel af regnskabsmæssig indre værdi indregnes direkte på egenkapitalen. Ved **salg** af kapitalandele indregnes en gevinst mellem nettosalgspris og regnskabsmæssig indre værdi af solgte kapitalandele direkte på egenkapitalen, og den forholdsmæssige andel af regnskabsmæssig indre værdi fragår på kapitalandele i dattervirksomheder.<sup>79</sup>

---

<sup>79</sup> Ernst & Young, Temaartikel 12, april 2019, side 13.



## 7.5. Sammenfatning

En kort sammenfatning af ovenstående problemstillinger og forslagene til regnskabsmæssig behandling, heraf i forhold til målemetoden og konsolideringsmetoden, kan skrives således:

Anvendelse af målemetoden vurderes at være lettere anvendelig både administrativt og teoretisk, mens konsolideringsmetoden sikrer en bedre overensstemmelse mellem tallene i koncernregnskabet og moderselskabet. Det er dog ikke helt så enkelt som dette, da der selv ved brug af konsolideringsmetoden fortsat er tilfælde, hvor konsolideringsmetoden ikke sikrer helt samme regnskabstal i koncernregnskabet som moderselskabet. Der vil opstå forskel imellem de to regnskaber, hvis der for eksempel er forskelle mellem nedskrivning på goodwill i koncernregnskab og på kapitalandelene, eller hvis der er underliggende virksomheder med negativ egenkapital eller aktiverede låneomkostninger baseret på koncerninterne lån. I forhold til at målemetoden er både administrativt og teoretisk enklest, vil den efter min vurdering, i praksis være den som bliver benyttet hyppigst.

I og med, at der i forvejen ved koncernregnskabspligt er en stor administrativ byrde, og konsolideringsmetoden alligevel ikke i alle tilfælde vil sikre samme regnskabstal i koncernregnskab og moderregnskabet, synes jeg, at argumenterne for valg af konsolideringsmetoden i selskabsregnskabet, er svære at få øje på. Min anbefaling til mine kunder, hvis de skulle spørge mig, om valget mellem målemetoden og konsolideringsmetoden ville være, at de skulle vælge målemetoden. Jeg ville som regnskabsafleger og revisor vælge målemetoden grundet, at den simpelthen er lettest at bruge i praksis, i hvert fald ud fra de løsningsforslag, som er givet på baggrund af Erhvervsstyrelsens udtalelse fra marts 2018. Min anbefaling kan måske ændre sig, når IASB har afsluttet deres researchprojekt på området.

Jeg synes dog ikke, at valget mellem målemetoden og konsolideringsmetoden, indenfor indre værdis metode, er det eneste, som skal diskuteres efter Erhvervsstyrelsens udtalelse. Jeg synes egentlig, at brugen af indre værdis metode bør tages op til overvejelse og kostprismetoden i mange tilfælde, kunne være et brugbart alternativ.

De regnskabsmæssige regler ved brugen af indre værdis metode, er efter Erhvervsstyrelsens udtalelse i marts 2018, blevet mere kompliceret at benytte. Der er efter udtalelsen, som skrevet tidligere, opstået en del regnskabsmæssige problemstillinger, hvor der ingen specifikke lovmæssige reguleringer er til, hvilket for den "menige" regnskabsafleger og egentlig også revisor gør, at brugen af indre værdis metode bør tages op til overvejelse. Der er

for og imod benyttelse af indre værdis metode, og dette er der ligeså for benyttelse af kostprismetoden. Dagsværdimetoden udelades som alternativ, da specialet handler om unoterede porteføljeaktier, hvor det oftest ikke er muligt, at værdiansatte disse til dagsværdi grundet de tidligere i specialet nævnte forhold.

### Indre værdis metode:

#### Fordele:

- Overskud i datter- og associerede virksomheder indregnes løbende i ejerselskabets resultatopgørelse.
- Løbende værdiregulering af kapitalandele. Regnskabet afspejler derfor alt andet lige den reelle værdi.
- Udbytte fra dattervirksomheder kan videreudloddet samme år, som det vedtages.
- Mulighed for, hvis der udarbejdes koncernregnskab, at moderselskab og koncernregnskab udviser samme finansielle stilling.

#### Ulemper:

- Underskud i dattervirksomheder påvirker ejerselskabets resultatopgørelse negativt.
- Urealiserede værdistigninger på kapitalandele skal bindes på egenkapitalen.
- Koncernregnskabsreglerne skal anvendes i et vist omfang.
- Øget risiko for fejl ved regnskabsudarbejdelsen. Især hvis der er flere datter- og associerede virksomheder.
- Administrativ byrde i forbindelse med købesumsallokering, samt usikkerhed ved vurdering om hvorvidt reglerne i årsregnskabsloven er tilstrækkelige eller IFRS 3 skal benyttes til fortolkning.

### Kostprismetoden:

#### Fordele:

- Kostprisen kan normalt udfindes.
- Ingen årlig regulering af aktivværdien, medmindre der skal ske nedskrivning.
- Udbytte indtægtsføres, når det modtages.
- Avancer på interne transaktioner skal ikke elimineres.
- Metoden er enkel at anvende.

### Ulemper:

- Kapitalandeleles reelle værdi kommer ikke til udtryk.
- Udbytte af kapitalandele kan ikke umiddelbart videreudloddet.

Argumenterne for og imod begge indregningsmetoder er mange, og det siges at brugen af indre værdis metode bedre afspejler et retvisende billede, da der løbende foretages værdiregulering af årets resultatandele. Modsætningsvis er der også modargumentet, at moderselskabet og koncernregnskabet lige hinanden for meget, og det derfor kan være svært at udlede, hvordan moderselskabet "selv" regnskabsmæssigt har præsteret.

Argumentet for at det retvisende billede bedre kommer frem, ved brug af indre værdis metode, er jeg delvist enig i, da både resultatopgørelsen og balancen løbende ajourføres med årets resultatandele. I og med, at der ikke er notekrav på finansielle anlægsaktiver for regnskabsklasse B virksomheder, fremgår det ikke, hvor høj en regnskabsmæssig værdi de ejede kapitalandele egentlig har. Dog er dette et krav for regnskabsklasse C virksomheder, hvorfor moderselskabets egentlige finansielle stilling kan udledes af årsregnskabet, selvom kostprismetoden benyttes. Den egentlige værdi af kapitalandelene og resultatet for disse for året fremgår i regnskabet, dog ikke så direkte, som hvis indre værdis metode blev benyttet. Det vil kræve en erfaren regnskabslæser til at forstå, hvad den reelle regnskabsmæssige værdi er på kapitalandelene.

I forhold til det retvisende billede, vil benyttelse af kostprismetoden aldrig "clinche" med det retvisende billede, selvom de indregnede kapitalandele i moderselskabet, har en væsentligt højere regnskabsmæssig værdi end den indregnede. Årsagen til dette er, at kostprismetoden er en godkendt indregningsmetode i årsregnskabsloven, og det retvisende billede skal ses i forhold til, at kostprismetoden benyttes og ikke i forhold til, hvordan selskabets finansielle stilling havde set ud, hvis en anden indregningsmetode var benyttet. Der er derfor ikke noget til hinder for, at kostprismetoden **kan** vælges i alle tilfælde.

Det at virksomhedens egentlige finansielle stilling og udviklingen i året ikke direkte kan ses i resultatopgørelsen og balancen, ved brug af kostprismetoden, kan i vurderingen fra eventuelle investorer, kreditorer og pengeinstitutter påvirke negativt. I forhold til vurderingen fra **pengeinstituttet**, vurderes det dog, at de regnskabsmæssige kompetencer hos de ansatte, bør være tilstrækkelige til at kunne gennemskue forskellen mellem brugen af indre værdis metode og kostprismetoden. Hvis ikke de kan gennemskue dette, vil **pengeinstituttet** højst

sandsynlig bede om eventuel forklaring om den egentlige regnskabsmæssige værdi af kapitalandelene eller blot bede om interne eller eksterne årsrapporter for de underliggende virksomheder.

I forhold til **potentielle investorer** er forventningen, at hvis der allerede er skabt kontakt mellem investoren og virksomheden, vil de nødvendige dokumenter blive udvekslet mellem parterne i løbet af de eventuelle forhandlinger. Benyttelse af kostprismetoden bør derfor ikke være nogen hæmsko for virksomheden. **Øvrige investorer**, som blot "browser" efter eventuelle investeringsmuligheder, vil måske overse den pågældende virksomhed, da de reelle regnskabsmæssige værdier, ved første øjekast, ikke ses direkte i regnskabet ved brug af kostprismetoden. Min vurdering er dog, at hvis investorerne er seriøse, har de, ligesom det forventes for de ansatte i pengeinstituttet, den nødvendige regnskabsmæssige indsigt til, at kunne gennemskue forskellen mellem kostprismetoden og indre værdis metode.

I forhold til **kreditorer** og deres eventuelle kreditvurdering, som oftest bruges til at vurdere betalingsbetingelser og kreditmaksimum, kan benyttelse af kostprismetoden have en påvirkning. Min forventning generelt til salgs ansvarlige, som oftest sidder med disse kreditvurderinger er, at de ikke er bekendt med forskellige indregningsmetoder i årsregnskabsloven. Eksempelvis kan en egenkapital på 5.000 t.kr., ved brug af kostprismetoden, kontra en egenkapital på 15.000 t.kr., ved brug af indre værdis metode, derfor have påvirkning på kreditvurderingen.

Den administrative byrde, i forhold til anvendelse af indre værdis metode kontra anvendelse kostprismetoden, er anseelig større og egentlig vigtig at iagttage i vurderingen af metoderne. Som skrevet i specialet, skal der udarbejdes en købesumsallokering ved brug af indre værdis metode. Købesumsallokeringen gør, at alle aktiver og forpligtelser skal opgøres til dagsværdi og alle væsentlige identificerede immaterielle anlægsaktiver, skal værdiansættes til dagsværdi pr. overtagelsesdatoen. Når købesumsallokeringen er udarbejdet og goodwill er opgjort, skal der ved hver regnskabsafslutning udarbejdes et skyggeregnskab, hvor de identificerede merværdier ved købesumsallokeringen amortiseres/afskrives jævnt anvendt regnskabspraksis for den øvrige koncern.

Den administrative byrde, ved udarbejdelse af købesumsallokering og efterfølgende skyggeregnskaber, kan i mange tilfælde være stor, hvilket skal tages med i overvejelserne når

der vælges indregningsmetode. Indre værdis metode vil i de fleste tilfælde medføre større arbejde for regnskabsaflægger og revisor. Revisorregningens størrelse vurderes ligeså at afspejle den større administrative byrde, som pålægges både regnskabsaflægger og revisor. I de tilfælde hvor der i forvejen udarbejdes koncernregnskab, som skrevet tidligere, vil forskellen på den administrative byrde, ved benyttelse af indre værdis metode, ikke være stor, da der i forbindelse med udarbejdelse af koncernregnskabet i forvejen, skal laves en købesumsallokering.

Den regnskabsmæssige behandling, ved benyttelse af indre værdis metode kontra kostprismetoden, er væsentligt mere kompliceret og derfor vurderes det, at fejlmargenen for regnskabsaflægger ved brug af indre værdis metode, er større end ved brug af kostprismetoden. Komplexiteten i brugen af indre værdis metode er øget efter Erhvervsstyrelsen udtalelse i marts 2018, hvor det blev udtalt, at der ved brugen af indre værdis metode skal tages stilling til, om metoden anses som en målemetode eller konsolideringsmetode. Det faktum, at der nu skal vælges en metode inden for indre værdis metode, øger risikoen for fejl i den regnskabsmæssige behandling af diverse situationer. Et par af situationerne ses i de ovenfor nævnte problemstillinger, hvor det tydeligt kan ses, at der er forskel på, hvordan disse problemstillinger skal løses regnskabsmæssigt alt efter, om indre værdis metode ses som en målemetode eller en konsolideringsmetode. Et par af problemstillingerne indeholder ligeså alternative regnskabsmæssige løsninger inden både målemetoden og konsolideringsmetoden, hvilket ligeså øger kompleksiteten og fejlmargenen ved brug af indre værdis metode.

Den manglende lovmæssige regulering af den regnskabsmæssige behandling ved trinvis erhvervelser ved benyttelse af indre værdis metode er, et vigtigt element at iagttage, da dette ligesom forrige punkt, øger kompleksiteten og fejlmargenen for regnskabsaflægger. Som skrevet tidligere i specialet, er der en række regnskabsmæssige problemstillinger ved trinvis erhvervelser, hvor der ikke er reelle bestemmelser for, hvordan dette skal behandles, men blot en overordnet udtalelse fra Erhvervsstyrelsen. Den konkrete regnskabsmæssige behandling beror derfor blot på anbefalinger, hvorfor dette igen øger kompleksiteten og fejlmargenen for regnskabsaflægger.

Det faktum, at det er muligt, at videreudlodde udbytte deklareret i året fra underliggende virksomhed videre ud fra moderselskabet i samme år, taler for benyttelse af indre værdis

metode kontra kostprismetoden, hvor dette ikke er muligt. Dog kan der ved brug af kostprismetoden, umiddelbart efter afholdt generalforsamling, afholdes en ekstraordinær generalforsamling, hvor udlodning af ekstraordinært udbytte bestemmes. Dette kan i visse tilfælde kræve en mellembalance med revisorerklæring, hvilket kan være en dyr affære hos revisor. Udover dette, kan det også være administrativt besværligt, hvis der er mange aktionærer/anpartshavere at afholde en ekstraordinær generalforsamling. For små ejer ledet virksomheder vil en ekstraordinær generalforsamling typisk ikke være det store problem.

Som skrevet i starten af dette afsnit og som diskuteret ovenfor, er der fordele og ulemper ved brugen af både kostprismetoden og indre værdis metode. Jeg sidder i mit daglige virke som revisor hovedsageligt med ejer ledet, små og mellemstore virksomheder, og min mest anbefalede indregningsmetode var før min research til dette speciale, indregning efter indre værdis metode i alle typer virksomheder og brancher. Denne holdning har ændret sig i løbet af skriveprocessen. Årsagen til dette er, at den regnskabsmæssige behandling ved brug af indre værdis metode kan være kompleks, hvilket kan medføre en unødvendig stor administrativ byrde for kunden og i værste fald føre til væsentlige fejl i årsregnskabet.

Det er derfor vigtigt, når indregningsmetode skal vælges, at ledelsen i virksomheden kigger på virksomhedens hovedaktivitet, branche og væsentligheden af kapitalandelene i den samlede aktivmasse, samt hvad ledelsen skal bruge årsregnskabet til. Udover dette, skal det også iagttages, om virksomheden skal udarbejde koncernregnskab. Årsagen til, at det retvisende billede ikke nævnes, når indregningsmetode skal vælges er, at det retvisende billede altid vil blive opfyldt når der vælges en, i årsregnskabsloven, godkendt indregningsmetode. Det er umuligt at komme med en helt eksakt anbefaling for, hvornår indre værdis metode bør bruges, og hvornår kostprismetoden bør bruges. Jeg har nedenfor opstillet scenarier, hvor brugen af de to indregningsmetoder diskuteres i forhold til virksomhedseksempler.

I de kommende argumenter og scenarier, forudsættes det, at der ikke skal udarbejdes koncernregnskab.

Hvis virksomhedens **hovedaktivitet** er investering i kapitalandele og disse derfor tegner sig for størstedelen af virksomhedens aktivmasse kan, efter min vurdering, både indre værdis metode og kostprismetoden være relevant. Efter min vurdering, er ledelsens hensigt med aflæggelse af

årsregnskabet vigtig at iagttage. Årsagen hertil er, at hvis ikke årsregnskabet skal bruges til indhentelse af yderligere kapital fra pengeinstitutter eller fremmede investorer, er det ikke vigtigt om egenkapitalen er 6.000 t.kr. ved brug af kostprismetoden modsat 16.000 t.kr. ved brug af indre værdis metode. I dette tilfælde, vil benyttelse af kostprismetoden være et godt alternativ.

Derimod hvis ledelsens hensigt er, at årsregnskabet skal bruges til indhentelse af yderligere kapital, er det muligt, at en højere egenkapital kan hjælpe i forhandlingerne, hvorfor indre værdis metode vil være anvendelig. Det er dog muligt at omregne fra kostprismetoden til indre værdis metode i et særskilt regneark, således den reelle regnskabsmæssige værdi vises, i de tilfælde, hvor en eventuel kreditgiver måtte ønske det.

Hvis virksomhedens hovedaktivitet ikke er at eje kapitalandele, og disse blot udgør en mindre del af virksomhedens aktivmasse vurderer jeg, at kostprismetoden bør vælges 10 ud af 10 gange.

Der er i specialet, skrevet meget omkring kompleksiteten i den regnskabsmæssige behandling ved brug af indre værdis metode. Det er dog ikke i alle situationer, at metoden er kompleks. Kompleksiteten opstår i de situationer, hvor der i købesumsallokeringen identificeres væsentlige immaterielle anlægsaktiver og ved trinvis virksomhedsovertagelser. Hvis det ikke er intentionen, at virksomheden skal indlede en trinvis virksomhedsovertagelse, og der ved en købesumsallokering ikke identificeres væsentlig immaterielle anlægsaktiver, er den regnskabsmæssige behandling efter indre værdis metode ikke kompliceret. Dog ikke så nem som kostprismetoden, men ej heller så kompliceret, at det bør afskrække regnskabsaflægger.

**Opsummering:** En kort opsummering af brugen af indre værdis metode er, at i de situationer, hvor indre værdis metode kan være kompliceret at bruge, vil jeg som udgangspunkt, anbefale brug af kostprismetoden. Det vil være i de tilfælde, hvor der påtænkes trinvis virksomhedsovertagelser eller, at der identificeres væsentlige immaterielle anlægsaktiver i købesumsallokeringen eller, når der ikke aflægges koncernregnskab. Hvis der aflægges koncernregnskab, er brug af både kostprismetoden og indre værdis metode relevant.

Udover dette, mener jeg, at de fleste regnskabsklasse B virksomheder bør benytte kostprismetoden og specificere kapitalandelene i en anlægsnote, hvor oplysninger jævnfør regelsættet efter regnskabsklasse C, oplyses i årsregnskabet. På denne måde, får



virksomheden via noten vist den reelle regnskabsmæssige værdi af de ejede kapitalandele uden, at skulle bruge indre værdis metode.

## 8. Konklusion

Dette speciale har fokuseret på den regnskabsmæssige behandling og problemstillinger ved trinvis virksomhedsovertagelser, med fokus på indre værdis metode i henhold til årsregnskabsloven. Der er i specialet taget udgangspunkt i teori for regnskabsklasse B og op til regnskabsklasse store C, hvorfor der er afgrænset for øvrige regnskabsklasser. For at kunne forstå den regnskabsmæssige behandling ved trinvis virksomhedsovertagelser og identificere de mulige problemstillinger forbundet hermed, er der i specialet gennemgået teori om klassificering af kapitalandele, teori om indregning af kapitalandele og teori om indregning og måling ved opkøb.

Efter den teoretiske gennemgang af de førnævnte områder, er der i specialet udarbejdet en eksemplificering af en trinvis virksomhedsovertagelse, hvor overgang fra klassificering som *andre værdipapirer og kapitalandele* → *associeret virksomheder* → *dattervirksomheder* → *associeret virksomheder* og slutteligt tilbage til klassificering som *andre værdipapirer og kapitalandele* er behandlet regnskabsmæssigt, efter indre værdis metode anses som en målemetode. Den case baserede tilgang til det empiriske afsnit i specialet, er benyttet for at vise, hvordan balanceposter, resultatopgørelsesposter og noter påvirkes ved disse overgange, samt give et udgangspunkt for en diskussion af de konstaterede problemstillinger ved trinvis virksomhedsovertagelser.

Herefter er der i specialet, udvalgt de væsentligste problemstillinger i forbindelse med trinvis virksomhedsovertagelser, og disse er diskuteret i forhold til IFRS 3, IFRS 10, IAS 28, hvorefter en anbefaling til den regnskabsmæssige behandling af disse, i henhold til målemetoden og konsolideringsmetoden, er kommenteret. Slutteligt i specialet, er fremtiden for indre værdis metode diskuteret.

Når kapitalandele klassificeres i virksomhedens balance, skal intentionen af ejerskabet af kapitalandelen iagttages. Er kapitalandelen købt med videresalg for øje, klassificeres kapitalandelen som et omsætningsaktiv, og hvis kapitalandelen er købt for vedvarende eje, klassificeres kapitalandelen som et finansielt anlægsaktiv. Når intentionen med købet af

kapitalandelen er identificeret, skal indflydelsen i kapitalandelen afklares. Begrebet indflydelse deles op i kategorierne, *ingen*, *betydelig* eller *bestemmende* indflydelse.

- Ingen indflydelse = Andre kapitalandele og værdipapirer (0 – 19,9% stemmerettigheder)
- Betydelig indflydelse = Associeret virksomhed (20 – 50% stemmerettigheder)
- Bestemmende indflydelse = Dattervirksomhed (Over 50% stemmerettigheder)

En koncern defineres som situationen, hvor en virksomhed har bestemmende indflydelse over en anden. Koncernen består af én modervirksomhed og dens dattervirksomheder. Alle koncerner er som hovedregel underlagt koncernregnskabspligt, men der er undtagelser til hovedreglen. Undtagelserne findes i årsregnskabslovens §110, og §112. §110 undtager mindre koncerner, og arbejder derfor med en størrelsesramme for, hvornår en koncern kan undgå at lave koncernregnskab. §112 beskriver situationen, hvor en modervirksomhed indgår i en overliggende koncern, som aflægger koncernregnskab. På den måde kan underkoncernen undgå at udarbejde koncernregnskab.

Efter at klassificeringen af kapitalandelen er på plads, skal regnskabsaflægger vælge, hvilken indregningsmetode de mener, giver det mest retvisende billede. For andre værdipapirer og kapitalandele er hovedreglen, i henhold til årsregnskabsloven, indregning til dagsværdi, mens hovedreglen for datter- og associerede virksomheder, er indregning til kostpris. For datter- og associerede virksomheder er det muligt at indregne kapitalandelene efter alternativerne indre værdis metode og dagsværdi.

I forbindelse med ændringen af årsregnskabsloven i 2015, blev § 43a, indre værdis metode, ikke ændret, men det gjorde til gengæld bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger og koncernregnskab. Det blev besluttet, at Erhvervsstyrelsen herefter skulle udarbejde en udtalelse, hvor de specifikke forhold i ændringen blev forklaret. Udtalelsen fra Erhvervsstyrelsen kom i marts 2018, og denne udtalelse har ændret fortolkningen af sammenspillet mellem virksomhedssammenslutninger og indre værdis metode. Udgangspunktet er nu, at der ved regnskabsmæssig behandling ved trinvis virksomhedsovertagelser skal søges afklaring i IFRS 3 som fortolkning. Det blev ligeledes i

udtalelsen bekræftet, at der skal skelnes mellem ukomplicerede og komplicerede virksomhedssammenslutninger.

- Ukomplicerede sammenslutninger = søg afklaring i forhold til årsregnskabslovens bestemmelser.
- Komplicerede sammenslutninger = søg eventuelt, hvis væsentligt, afklaring i IFRS 3.

Årsagen til, at ovenstående får betydning for brugen af indre værdis metode er, at der ved en virksomhedssammenslutning og generelt brug af indre værdis metode, skal foretages en købesumsallokering, hvor overtagelsesmetoden skal gennemgås. Fortolkningsbidraget til overtagelsesmetoden er ændret, og dette har påvirket den regnskabsmæssige behandling ved brug af indre værdis metode i forhold til trinvis virksomhedsovertagelser.

Udtalelsen bekræftede også, at der i forhold til indre værdis metode, skal tages beslutning om, hvorvidt metoden anses som en målemetode eller konsolideringsmetode. Den regnskabsmæssige behandling er forskellig indenfor de to metoder og valget af enten den ene eller anden metode, er et valg af anvendt regnskabspraksis, som skal anvendes konsekvent og kontinuerligt.

Der er opstået en del regnskabsmæssige problemstillinger i forbindelse med udtalelsen fra Erhvervsstyrelsen. Ernst & Young og Price Waterhouse Coopers har identificeret en række regnskabsmæssige problemstillinger, hvor der ikke er entydigt svar at finde i forhold til lovgivningen på området. Ernst & Young har sammenfattet en anbefalet løsning til problemstillingerne, hvor løsningsforslag til både målemetoden og konsolideringsmetoden nævnes. Der er på en række af de identificerede problemstillinger forskel mellem den regnskabsmæssige behandling i forhold til målemetoden og konsolideringsmetoden. Der er i specialet taget udgangspunkt i de problemstillinger jeg finder væsentligst. Det drejer sig om følgende:

- Direkte transaktionsomkostninger
- Efterfølgende ændringer til et betinget købsvederlag
- Trinvis virksomhedsovertagelse – opnåelse af kontrol
- Køb og salg af minoritetsinteresser

Den regnskabsmæssige behandling af ovenstående områder, er blot en anbefaling ved brug af målemetoden og konsolideringsmetoden, da der som skrevet tidligere, ikke er specifik lovmæssig regulering på området. IASB er opmærksomme på problemstillingen, og de har derfor varslet et researchprojekt, som forventes at klarlægge en del af problemstillingerne. Grundet dette, kan anbefalingerne i specialet ændre sig alt efter, hvad konklusionen af deres researchprojekt bliver.

Det faktum, at der skal vælges mellem målemetoden og konsolideringsmetoden inden for indre værdis metode samtidig med, at der ikke er en entydig afklaring i lovgivningen på en række områder har gjort, at indres værdis metode i nogle situationer er blevet kompleks at benytte. Denne kompleksitet gør, efter min mening, at der i nogle situationer bør tænkes i andre baner end indre værdis metode, og der er kostprismetoden et alternativ. Det skal dog siges, at indre værdis metode først bliver kompliceret i de situationer, hvor der identificeres væsentlige immaterielle anlægsaktiver i forbindelse med købesumsallokeringen og i forbindelse med trinvis virksomhedsovertagelser.

Der er argumenter for og imod brug af både indre værdis metode og kostprismetoden. Argumenterne for og imod skifter ligeledes alt efter, hvilken økonomiske situation regnskabsaflægger er i og egentlig også efter, hvilken hensigt regnskabsaflægger har med årsregnskabet. Grundet dette, er det ikke muligt at lave en generel anbefaling for, hvornår den ene metode bør vælges over den anden.

En kort opsummering af brugen af indre værdis metode er, at i de situationer hvor indre værdis metode kan være kompliceret at bruge, vil jeg som udgangspunkt anbefale brug af kostprismetoden. Det vil være i de tilfælde, hvor der påtænkes trinvis virksomhedsovertagelser eller, at der identificeres væsentlige immaterielle anlægsaktiver i købesumsallokeringen, eller når der ikke aflægges koncernregnskab. Hvis der aflægges koncernregnskab, er brug af både kostprismetoden og indre værdis metode relevant.

Udover dette, mener jeg, at de fleste regnskabsklasse B virksomheder bør benytte kostprismetoden og specificere kapitalandelene i en anlægsnote, hvor oplysninger, jævnfør regelsættet efter regnskabsklasse C, oplyses i årsregnskabet. På denne måde, får virksomheden via noten vist den reelle regnskabsmæssige værdi af de ejede kapitalandele uden, at skulle bruge indre værdis metode.

## 9. Litteraturliste

### 9.1. Lovgivning og regulering

Årsregnskabsloven

IFRS/IAS – internationale regnskabsstandarder

### 9.2. Bøger

Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 6. udgave 2019/20, november 2019.

Årsrapporten, kommentarer til årsregnskabsloven, 7. udgave, Karkov Group A/S, København 2016.

Overblik, inspiration, viden, Regnskabshåndbogen 2018, Price Waterhouse Coopers

### 9.3. Hjemmesider

[www.retsinformation.dk](http://www.retsinformation.dk)

[www.ey.dk](http://www.ey.dk)

[www.bdo.dk](http://www.bdo.dk)

[www.pwc.dk](http://www.pwc.dk)

[www.ifrs.org](http://www.ifrs.org)

<https://www.ifrs.org/groups/ifrs-interpretations-committee/>

### 9.4. ISA'er

IFRS 3: Virksomhedssammenslutninger

IFRS 10: Koncernregnskaber.

IAS 27: Separate årsregnskaber.

IAS 28: Investeringer i associerede virksomheder og joint ventures.

IAS 32: Finansielle instrumenter, præsentation.

ISA 320: Væsentlighed ved planlægning og udførelse af revision.

## 9.5. Artikler

Fondbrådet: Fondbrådets generelle overvejelser og afvejninger ved vurdering af væsentlighed i forbindelse med regnskabskontrol (17. december 2008, j.nr. 0059-0001).

Erhvervsstyrelsen: Udtalelse om forhold mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3), marts 2018.

EY's temaartikel fra april 2019: Indre værdis metode nu og i fremtiden?

PWC's temaartikel fra december 2018: Virksomhedssammenslutninger efter årsregnskabsloven.

## Bilag 1

<b>Klarhed</b>	Årsrapporten skal udarbejdes på en klar og overskuelig måde.
<b>Substans</b>	Der skal tages hensyn til de reelle forhold frem for formaliteter uden reelt indhold. Indhold frem for formalia indebærer, at det er vigtigere at vise det reelle indhold af et givet forhold frem for alene at henholde sig til de formelle karakteristika.
<b>Væsentlighed</b>	Alle relevante forhold skal indgå i årsrapporten, medmindre de er ubetydelige. Anses flere ubetydelige forhold tilsammen for at være betydelige, skal de medtages i årsrapporten.
<b>Going concern</b>	Driften af en aktivitet formodes at fortsætte medmindre, den ikke skal eller ikke antages at kunne fortsætte. Afvikles en aktivitet, skal klassifikation og opstilling samt indregning og måling tilpasses denne afvikling. Er denne forudsætning ikke opfyldt, skal der i redegørelsen for anvendt regnskabs praksis gives oplysning om, på hvilket grundlag årsrapporten så er udarbejdet.
<b>Neutralitet</b>	Enhver værdiændring skal vises uanset indvirkningen på egenkapital og resultatopgørelse.
<b>Periodisering</b>	Transaktioner, begivenheder og værdiændringer skal indregnes, når de indtræffer, uanset tidspunktet for betaling. Det indebærer, at der skal tages hensyn til indtægter og omkostninger vedrørende den regnskabsperiode, som årsrapporten omfatter. Pengestrømsopgørelsen skal dog ikke udarbejdes under hensyntagen til dette princip.
<b>Konsistens</b>	Indregningsmetoder og målegrundlag skal anvendes ensartet for samme kategori af forhold.



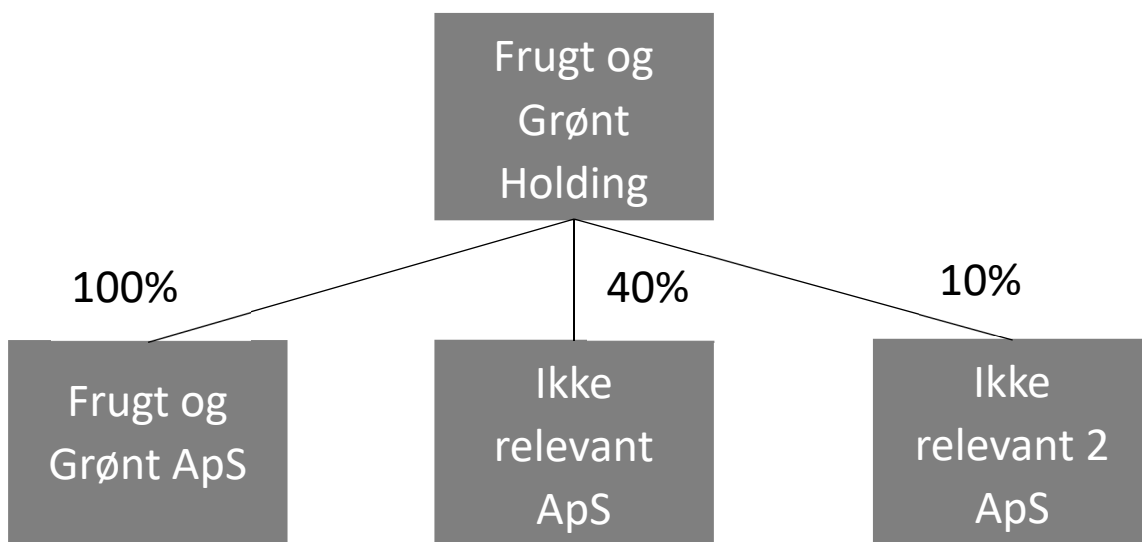
- Bruttoværdi** Hver transaktion, begivenhed og værdiændring skal indregnes og måles hver for sig, ligesom de enkelte forhold ikke må modregnes med hinanden. Det betyder, at modregning af aktiv- og passivposter eller modregning af omkostnings- og indtægtsposter som altovervejende hovedregel ikke må forekomme i årsrapporten. Eksempelvis må et tilgodehavende hos en debitor ikke uden videre modregnes med en finansiel forpligtelse til den samme virksomhed. Hver enkelt regnskabspost skal i sig selv give udtryk for regnskabspostens værdi.
- Formel  
kontinuitet** Balancen primo regnskabsåret skal svare til balancen ultimo det foregående regnskabsår.
- Reel  
kontinuitet** Det kræves, at regnskabsår, opstilling, klassifikation, konsolideringsmetoder, indregningsmetoder og målegrundlag samt den anvendte monetære enhed ikke må ændres fra år til år. Kravet om reel kontinuitet giver mulighed for at udarbejde regnskabsanalyser for udviklingen i en virksomhed.<sup>80</sup>

---

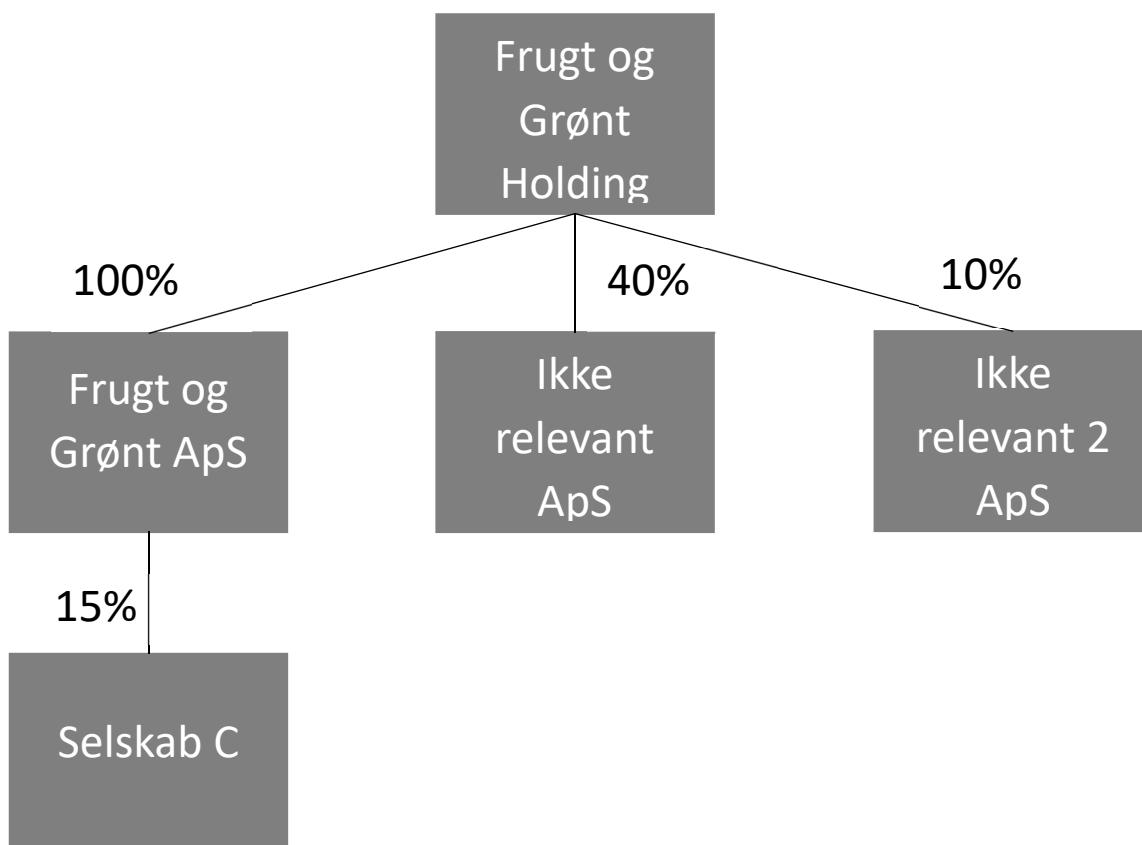
<sup>80</sup> Årsregnskabslovens § 13

## Bilag 2

### Selskabskonstruktion før opkøb:



### Selskabskonstruktion efter opkøb:



## Bilag 3

Udklip af relevant anvendt regnskabspraksis for Frugt og Grønt Holding ApS' årsregnskab for 2018.

### **Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder:**

#### ***Resultatopgørelsen***

Efter indre værdis metode indregnes en forholdsmæssig andel af resultat efter skat i de underliggende virksomheder i resultatopgørelsen. Resultatandele efter skat i dattervirksomheder og associerede virksomheder præsenteres i resultatopgørelsen som særskilte linjer. For kapitalandele i dattervirksomheder foretages fuld eliminering af koncerninterne avancer/tab. For kapitalandele i associerede virksomheder foretages alene forholdsmæssig eliminering af koncerninterne avancer/tab.

#### ***Balancen***

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode, der anses som en målemetode.

Ved første indregning måles kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder til kostpris, dvs. med tillæg af transaktionsomkostninger. Kostprisen allokeres i overensstemmelse med overtagelsesmetoden, jf. nedenfor.

Kostprisen værdireguleres med resultatandele efter skat opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer/tab.

Konstaterede merværdier og eventuel goodwill i forhold til den underliggende virksomheds regnskabsmæssige indre værdi amortiseres i overensstemmelse med anvendt

regnskabspraksis for de aktiver og forpligtelser, som de kan henføres til. Negativ goodwill indregnes i resultatopgørelsen. Modtaget udbytte fradrages den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder, der måles til regnskabsmæssig indre værdi, er underlagt krav om nedskrivningstest, hvis der foreligger indikationer på værdiforringelse.

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i årsregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes frem til afståelsestidspunktet.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af dattervirksomheder og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem nettosalgspris og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet ink. Ikke-afskrevet goodwill. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Ved køb af nye dattervirksomheder og associerede virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostpris og dagsværdien af identificerbare aktiver og forpligtelser, inkl. Hensatte forpligtelser til omstrukturering, indregnes under kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder og afskrives over den vurderede økonomiske brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer indenfor de enkelte forretningsområder. Afskrivningsperioden udgør maksimalt 20 år og er længst for strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og lang indtjeningsprofil. Den regnskabsmæssige værdi af goodwill vurderes løbende og nedskrives over resultatopgørelsen i de tilfælde, hvor den regnskabsmæssige værdi overstiger de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed eller aktivitet, som goodwill er knyttet til.

#### **Værdiforringelse af langfristede aktiver:**

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle aktiver samt kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres ved nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen.

Tidligere indregnede nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivning på goodwill tilbageføres ikke.”

**Andre værdipapirer og kapitalandele:**

Andre værdipapirer og kapitalandele, indregnet under langfristede aktiver, består af unoterede kapitalandele, der måles til dagsværdi.

## Bilag 4

Årsregnskab for Frugt og Grønt ApS pr. 31. december 2019 efter opkøb af 15 % af anparterne i Friskt Til Døren ApS (den viste balance overholder ikke notekravene i forhold til regnskabsklasse C, og skal blot bruges til, at vise sammenhængen af Frugt og Grønt ApS' aktiver og passiver).

<b>Frugt og Grønt ApS</b>			
<b>Note</b>	<b>T.kr.</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>AKTIVER</b>		
	<b>Materielle anlægsaktiver</b>		
	Grunde og bygninger	33.000	35.200
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	10.000	12.000
	<b>Finansielle aktiver</b>		
1)	Andre værdipapirer og kapitalandele	5.500	0
	<b>Langfristede aktiver i alt</b>	<b>48.500</b>	<b>47.200</b>
	<b>Kortfristede aktiver</b>		
	<b>Varebeholdninger</b>		
	Råvarer og hjælpematerialer	6.500	5.500
	Varer under fremstilling	2.250	1.750
	Fremstillede varer og handelsvarer	9.500	10.500
		<b>18.250</b>	<b>17.750</b>
	<b>Tilgodehavender</b>		
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	13.000	12.000
	Andre tilgodehavender	1.500	1.850
	Periodeafgrænsningsposter	1.000	1.000
	<b>Likvide beholdninger</b>	<b>10.000</b>	<b>15.520</b>
	<b>Kortfristede aktiver i alt</b>	<b>43.750</b>	<b>48.120</b>
	<b>AKTIVER I ALT</b>	<b>92.250</b>	<b>95.320</b>

<b>PASSIVER</b>		
<b>Egenkapital</b>		
Anpartskapital	15.000	15.000
Overført resultat	23.550	21.250
Foreslået udbytte	0	0
<b>Egenkapital i alt</b>	<b>38.550</b>	<b>36.250</b>
<b>Langfristede forpligtelser</b>		
Udskudt skat	1.850	1.750
Gæld til realkreditinstitutter	24.000	28.500
Leasingforpligtelser	8.500	10.000
<b>Langfristede forpligtelser i alt</b>	<b>34.350</b>	<b>40.250</b>
<b>Kortfristede forpligtelser</b>		
Gæld til realkreditinstitutter	4.500	4.500
Leasingforpligtelser	1.500	1.500
Leverandører af varer og tjenesteydelser	6.500	5.320
Anden gæld	6.850	7.500
<b>Kortfristede forpligtelser i alt</b>	<b>19.350</b>	<b>18.820</b>
<b>Forpligtelser i alt</b>	<b>53.700</b>	<b>59.070</b>
<b>PASSIVER I ALT</b>	<b>92.250</b>	<b>95.320</b>

## Bilag 5

Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser i forbindelse med købesumsallokering pr. 1. januar 2020.

Friskt Til Døren ApS				
Note	T.kr.	Bogført værdi 1. januar 2020	Dagsværdi 1. januar 2020	Ejerandel 30%
	<b>AKTIVER</b>			
	<b>Immaterielle anlægsaktiver</b>			
1	Kundekontrakter	0	1.500	450
	<b>Materielle anlægsaktiver</b>			
2	Grunde og bygninger	12.000	15.000	4.500
3	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	5.000	6.500	1.950
	<b>Langfristede aktiver i alt</b>	<b>17.000</b>	<b>23.000</b>	<b>6.900</b>
	<b>Kortfristede aktiver</b>			
	<b>Varebeholdninger</b>			
4	Fremstillede varer og handelsvarer	2.500	3.500	1.050
	<b>Tilgodehavender</b>			
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	7.500	7.500	2.250
	Andre tilgodehavender	500	500	150
	Periodeafgrænsningsposter	250	250	75
	<b>Likvide beholdninger</b>	<b>10.500</b>	<b>10.500</b>	<b>3.150</b>
	<b>Kortfristede aktiver i alt</b>	<b>21.250</b>	<b>22.250</b>	<b>6.675</b>
	<b>AKTIVER I ALT</b>	<b>38.250</b>	<b>45.250</b>	<b>13.575</b>



<b>PASSIVER</b>			
<b>Egenkapital</b>			
Anpartskapital	3.000	3.000	900
Overført resultat	17.625	17.625	5.288
Korrektion dagsværdi		5.460	1.638
Foreslået udbytte	0	0	0
<b>Egenkapital i alt</b>	<b>20.625</b>	<b>26.085</b>	<b>7.826</b>
<b>Langfristede forpligtelser</b>			
5 Udskudt skat	2.500	4.040	1.212
Gæld til pengeinstitutter	5.500	5.500	1.650
Leasingforpligtelser	1.000	1.000	300
<b>Langfristede forpligtelser i alt</b>	<b>9.000</b>	<b>10.540</b>	<b>3.162</b>
<b>Kortfristede forpligtelser</b>			
Gæld til pengeinstitutter	1.500	1.500	450
Leasingforpligtelser	125	125	38
Leverandører af varer og tjenesteydelser	5.500	5.500	1.650
Anden gæld	1.500	1.500	450
<b>Kortfristede forpligtelser i alt</b>	<b>8.625</b>	<b>8.625</b>	<b>2.588</b>
<b>Forpligtelser i alt</b>	<b>17.625</b>	<b>19.165</b>	<b>5.750</b>
<b>PASSIVER I ALT</b>	<b>38.250</b>	<b>45.250</b>	<b>13.575</b>
<b>Opgørelse af goodwill</b>			
Egenkapital dagsværdi, 30%			7.826
Kostpris			13.000
<b>Goodwill</b>			<b>5.174</b>

## Bilag 6

Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser i forbindelse med købesumsallokering pr. 1. januar 2021.

Friskt Til Døren ApS				
Note	T.kr.	Bogført værdi 1. januar 2021	Dagsværdi 1. januar 2021	Ejerandel 15%
	<b>AKTIVER</b>			
	<b>Immaterielle anlægsaktiver</b>			
1	Kundekontrakter	0	1.000	150
	<b>Materielle anlægsaktiver</b>			
2	Grunde og bygninger	11.900	15.000	2.250
3	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4.750	6.300	945
	<b>Langfristede aktiver i alt</b>	<b>16.650</b>	<b>22.300</b>	<b>3.345</b>
	<b>Kortfristede aktiver</b>			
	<b>Varebeholdninger</b>			
4	Fremstillede varer og handelsvarer	3.000	4.200	630
	<b>Tilgodehavender</b>			
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	8.000	8.000	1.200
	Andre tilgodehavender	400	400	60
	Periodeafgrænsningsposter	300	300	45
	<b>Likvide beholdninger</b>	<b>14.275</b>	<b>14.275</b>	<b>2.141</b>
	<b>Kortfristede aktiver i alt</b>	<b>25.975</b>	<b>27.175</b>	<b>4.076</b>
	<b>AKTIVER I ALT</b>	<b>42.625</b>	<b>49.475</b>	<b>7.421</b>
	<b>PASSIVER</b>			
	<b>Egenkapital</b>			
	Anpartskapital	3.000	3.000	450
	Overført resultat	23.125	23.125	3.469

Korrektion dagsværdi	0	5.343	801
Foreslået udbytte	0	0	0
<b>Egenkapital i alt</b>	<b>26.125</b>	<b>31.468</b>	<b>4.720</b>
<b>Langfristede forpligtelser</b>			
5 Udskudt skat	2.500	4.007	601
Gæld til pengeinstitutter	4.000	4.000	600
Leasingforpligtelser	875	875	131
<b>Langfristede forpligtelser i alt</b>	<b>7.375</b>	<b>8.882</b>	<b>2.665</b>
<b>Kortfristede forpligtelser</b>			
Gæld til pengeinstitutter	1.500	1.500	225
Leasingforpligtelser	125	125	19
Leverandører af varer og tjenesteydelser	5.500	5.500	825
Anden gæld	2.000	2.000	300
<b>Kortfristede forpligtelser i alt</b>	<b>9.125</b>	<b>9.125</b>	<b>1.369</b>
<b>Forpligtelser i alt</b>	<b>16.500</b>	<b>18.007</b>	<b>2.701</b>
<b>PASSIVER I ALT</b>	<b>42.625</b>	<b>49.475</b>	<b>7.421</b>
<b>Opgørelse af goodwill</b>			
Egenkapital dagsværdi, 15%			4.720
Kostpris			7.500
<b>Goodwill</b>			<b>2.780</b>

**Note t. DKK**

**1) Kundekontrakter**

Friskt Til Døren ApS har indgået en kontrakt med København Kommune, og der er pr. 1. januar 2021, 2 år tilbage af denne.

Det vurderes at dagsværdien kan måles pålidelig og i og med der er indgået kontrakt, er det ligeledes overvejende sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde Friskt Til Døren ApS og dermed også Frugt og Grønt ApS.

Avancen fra København Kommune fordeles ligeligt over 2 år.

Dagsværdien måles pr. 1. januar 2021 til at være 1.000

**Ejerandel, 15%** 150

**2) Grunde og bygninger**

Frugt og Grønt ApS har i forbindelse med dagsværdi opgørelsen fået vurderet de af Frisk Til Døren ApS ejede bygninger.

Ejendomsmægleren vurderer, at dagsværdien for grunde og bygninger pr. 1. januar 2021 er 15.000

**Ejerandel, 15% 2.250**

**3) Andre anlæg, driftsmateriel og inventar**

Frugt og Grønt ApS har i forbindelse med dagsværdi opgørelsen fået vurderet de af Frisk Til Døren ApS ejede andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Driftsmidlerne vurderes at have en dagsværdi pr. 1. januar 2021 på 6.300

**Ejerandel, 15% 945**

**4) Fremstillede varer og handelsvarer**

Fremstillede varer og handelsvarer er et målt til salgspris med fradrag salgsomkostninger og avance.

Salgspris	4.590
- salgsomkostninger	-300
- avance (salgsindsats)	-90

Dagsværdi pr. 1. januar 2021 4.200

**Ejerandel, 15% 630**

**5) Regulering udskudt skat fra bogført værdi til dagsværdi**

	Bogført værdi	Dagsværdi	Korrektion	Udskudt skat
Kundekontrakter	0	1.000	1.000	220
Grunde og bygninger	11.900	15.000	3.100	682
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4.750	6.300	1.550	341
Fremstillede varer og handelsvarer	3.000	4.200	1.200	264

**Regulering udskudt skat i alt 1.507**

**Ejerandel, 15% 226**

## Bilag 7

Identifikation og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser i forbindelse med købesumsallokering pr. 1. januar 2022.

Friskt Til Døren ApS				
Note	T.kr.	Bogført værdi 1. januar 2022	Dagsværdi 1. januar 2022	Ejerandel  55%
<b>AKTIVER</b>				
<b>Immaterielle anlægsaktiver</b>				
1	Kundekontrakter	0	500	275
<b>Materielle anlægsaktiver</b>				
2	Grunde og bygninger	11.800	15.000	8.250
3	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4.500	6.300	3.465
	<b>Langfristede aktiver i alt</b>	<b>16.300</b>	<b>21.800</b>	<b>11.990</b>
<b>Kortfristede aktiver</b>				
<b>Varebeholdninger</b>				
4	Fremstillede varer og handelsvarer	4.000	4.800	2.640
<b>Tilgodehavender</b>				
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	11.000	11.000	6.050
	Andre tilgodehavender	1.000	1000	550
	Periodeafgrænsningsposter	750	750	413
	<b>Likvide beholdninger</b>	<b>15.250</b>	<b>15.250</b>	<b>8.388</b>
	<b>Kortfristede aktiver i alt</b>	<b>32.000</b>	<b>32.800</b>	<b>18.040</b>
	<b>AKTIVER I ALT</b>	<b>48.300</b>	<b>54.600</b>	<b>30.030</b>
<b>PASSIVER</b>				
<b>Egenkapital</b>				
	Anpartskapital	3.000	3.000	1.650
	Overført resultat	29.125	29.125	16.019
	Korrektion dagsværdi	0	4.914	2.703
	Foreslået udbytte	0	0	0

<b>Egenkapital i alt</b>	<b>32.125</b>	<b>37.039</b>	<b>20.372</b>
<b>Langfristede forpligtelser</b>			
5 Udskudt skat	3.000	4.386	2.412
Gæld til pengeinstitutter	2.500	2.500	1.375
Leasingforpligtelser	750	750	413
<b>Langfristede forpligtelser i alt</b>	<b>6.250</b>	<b>7.636</b>	<b>4.200</b>
<b>Kortfristede forpligtelser</b>			
Gæld til pengeinstitutter	1.500	1.500	825
Leasingforpligtelser	125	125	69
Leverandører af varer og tjenesteydelser	5.800	5.800	3.190
Anden gæld	2.500	2.500	1.375
<b>Kortfristede forpligtelser i alt</b>	<b>9.925</b>	<b>9.925</b>	<b>5.459</b>
<b>Forpligtelser i alt</b>	<b>16.175</b>	<b>17.561</b>	<b>9.659</b>
<b>PASSIVER I ALT</b>	<b>48.300</b>	<b>54.600</b>	<b>30.030</b>
<b>Opgørelse af goodwill</b>			
Egenkapital dagsværdi, 55%			20.672
Kostpris			37.500
<b>Goodwill</b>			<b>17.128</b>

**Note t. DKK****1) Kundekontrakter**

Friskt Til Døren ApS har indgået en kontrakt med København Kommune, og der er pr. 1. januar 2022, 1 år tilbage af denne.

Det vurderes at dagsværdien kan måles pålidelig og i og med der er indgået kontrakt, er det ligeledes overvejende sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde Friskt Til Døren ApS og dermed også Frugt og Grønt ApS.

Avancen fra København Kommune fordeles ligeligt over 1 år.

Dagsværdien måles pr. 1. januar 2022 til at være 500

Ejerandel, 55% 275

**2) Grunde og bygninger**

Frugt og Grønt ApS har i forbindelse med dagsværdi opgørelsen fået vurderet de af Frisk Til Døren ApS ejede bygninger.

Ejendomsmægleren vurderer, at dagsværdien for grunde og bygninger pr. 1. januar 2022 er 15.000

**Ejerandel, 55% 8.250**

**3) Andre anlæg, driftsmateriel og inventar**

Frugt og Grønt ApS har i forbindelse med dagsværdi opgørelsen fået vurderet de af Frisk Til Døren ApS ejede andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Driftsmidlerne vurderes at have en dagsværdi pr. 1. januar 2022 på 6.300

**Ejerandel, 55% 3.465**

**4) Fremstillede varer og handelsvarer**

Fremstillede varer og handelsvarer er et målt til salgspris med fradrag salgsomkostninger og avance.

Salgspris	5.200
- salgsomkostninger	-300
- avance (salgsindsats)	-100

Dagsværdi pr. 1. januar 2021 4.800

**Ejerandel, 55% 2.640**

**5) Regulering udskudt skat fra bogført værdi til dagsværdi**

	Bogført værdi	Dagsværdi	Korrektion	Udskudt skat
Kundekontrakter	0	500	500	110
Grunde og bygninger	11.800	15.000	3.200	704
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4.500	6.300	1.800	396
Fremstillede varer og handelsvarer	4.000	4.800	800	176

**Regulering udskudt skat i alt 1.386**

**Ejerandel, 55% 763**